

CIRADENW TA KƆWALEW

Kitabu faamucogo

Nin kitabu sebebaga ye Luka ye, min ka Yesu ta ko Kibaro Diman* kitabu sabanan sebe. A ka nin kitabu fana sebe a terice Tehofili le tɔɔ ra, i n'a fɔ kitabu fɔlɔ.

A be kitabu damina ni Yesu ta yelenko ye ka taga sankolo ra. O kɔ, Yesu ta karamɔɔɔdenw ka wagati min ke Zeruzalemu, sani Yesu ta layiri ye dafa, a be o fɔ. Pantekɔtilon na, Yesu taganin kɔ tere tan na, Ala Nin Saninman* jigira karamɔɔɔdenw kan, ka Ala ta sebagaya di o ma. O ka Yesu ta ko waajuri ke, ka Kibaro Diman fɔ. Lanabagaw cayara, Kibaro Diman ko bɔra Zeruzalemu ka se fɔ Zude mara yɔɔ tɔw ra, ani Samari, ani dunuɔa yɔɔ caman na. O kera ka kaɔa ni Yesu yere ta cifɔnin ye, ko: «Nin Saninman bena jigi aw kan; o cogo ra aw bena sebagaya sɔɔ ka ke ne seerew ye, ka kuma ne ta ko ra k'a damina Zeruzalemu, ani Zude mara beɛ, ani Samari mara, fɔ ka taga se dunuɔa dan beɛ ma» (1.8).

Nin kitabu damina ra, an b'a ye ko Piyeri le be i n'a fɔ lanabagaw ta jenkuru ɔamɔɔɔ. Nka ka damina sura kɔnɔntɔn na, kitabu sebebaga be Pɔli ta baaraw le lakari. Pɔli ka tagama caman ke ka taga Kibaro Diman fɔ dugu caman na. O tagamaw tagara laban fɔ Rɔmu dugu kɔnɔ. Pɔli ka tɔɔɔ caman sɔnmina, ani sege caman, ka kasorabla caman muɔu. Nka foyi si ma se ka Ala ta kuma bari. Nin Saninman ka Ala ta mɔɔɔw deme janko o ye ke Yesu seerew ye dunuɔa kɔnɔ fɔ bi.

Kitabu kɔnɔkɔw

Nin Saninman nacogo (1–2)
Karamɔɔɔdenw ta waajuri (3–7)
Kibaro Diman ko sera fɔ Samari (8)
Yahudiyaw ka lanabagaw tɔɔɔ Zeruzalemu (9–12)
Pɔli ta tagama fɔlɔ (13–15)
Pɔli ta tagama flanan (16–18)
Pɔli ta tagama sabanan (19–21)
Pɔli minana ka taga fɔ Rɔmu (22–28)

Ala ka Nin Saninman min layiri ta karamɔɔɔdenw ye

1 ¹ Ne balemace Tehofili, ne ta kitabu fɔlɔ ra, Yesu tun ka ko minw ke, ani a tun ka mɔɔɔw karan fen minw na kabini a ta kow damina ra fɔ ka taga se a kɔɔɔtalɔn ma ka taga sankolo kɔnɔ, ne tun kɔnna ka o beɛ fɔ i ye. ² Nka sani Yesu ye taga sankolo ra, a tun ka karamɔɔɔden minw ɔanawoloma, olugu tun ka kan ka ko minw ke, a ka o karan o beɛ ra Nin Saninman* baraka ra. ³ Yesu ta tɔɔɔ bannin kɔ, a ɔanaman ka a yere yira a ta karamɔɔɔdenw na; a ka o ke ka se fɔ tere binaani, janko o y'a lɔn ko sigiya t'a ra, ko ale ɔanaman lo. Ala bena a ta Masaya* sigi cogo min na, a ka o ɔafɔ o ye. ⁴ Lon dɔ, ka Yesu ni a ta karamɔɔɔdenw to domuni na ɔɔɔɔn fe, a k'a fɔ o ye k'a gbeleya, ko: «Aw kana aw yɔɔ janya Zeruzalemu na; ne tun ka ne Fa ta layiri min ko fɔ aw ye, aw ye o makɔnɔ. ⁵ Sabu Yuhana ka mɔɔɔw batize ji le ra, nka sani tere dama ce Ala bena aw batize ni Nin Saninman ye.»

Yesu yelenna ka taga sankolo kɔnɔ

⁶ Ayiwa, ka Yesu ni a ta karamɔɔɔdenw lajennin to, karamɔɔɔdenw k'a ɔininka ko: «Matigi, i bena Izirayeli* ta masaya sigi kokura o wagati le ra wa?» ⁷ Yesu ka o jaabi ko: «Ne Fa Ala ka wagati min latige, ani a ka tuma min latige ni a yere ta fanga ye, aw man kan ka o lɔn. ⁸ Nka Nin Saninman* bena jigi aw kan; o cogo ra aw bena sebagaya sɔɔ ka ke ne seerew ye, k'a damina Zeruzalemu, ani Zude mara beɛ, ani Samari mara, fɔ ka taga se dunuɔa dan beɛ ma.» ⁹ Yesu ka o kumaw fɔ ka ban minke, ka karamɔɔɔdenw ɔa lɔnin to a ra o b'a flera, a kɔɔɔtara ka bɔ o ce ra ka taga sankolo ra; sankaba dɔ k'a dogo o ma. ¹⁰ Ka karamɔɔɔdenw ɔa lɔnin to sankolo ra ka Yesu tagatɔ fle, o barara ka ce deregegbetigi fla ye o kɔɔɔ; ¹¹ o ce fla ka o ɔininka ko: «Aw Galilekaw, mun le kosɔn aw lɔnin be yan ka to ka sankolo fle? Yesu min kɔɔɔtara aw ɔa na ka taga sankolo kɔnɔ, ale kelen le bena kɔsegi ka na, i ko aw ka a tagatɔ ye cogo min na.»

Matiyasi blara Zudasi nɔ ra

¹² Ayiwa, karamɔɔɔdenw bɔra kuru kan ka seko ka na Zeruzalemu; o kuru be wele ko Oliviyesunw kuru, a be Zeruzalemu kere fe, kilo kelen ɔɔɔɔn lo. ¹³ O sera Zeruzalemu minke, o tun be to ka lajen sankaso min kɔnɔ kakɔɔ, o tagara don o bon kɔnɔ. O tun ye Piyeri ye, ani Yuhana, ani Yakuba, ani Andere, ani Filipe, ani

Toma, ani Baritelemi, ani Matiyu, ani Alife dence Yakuba, ani Simōn min be wele ko faso kanubagaba^a, ani Yakuba dence Zude. ¹⁴O beē tun lajennin be ni miiriya kelen ye ka to ka Ala daari; muso dōw fana tun be o ra, ani Yesu bamuso Mariyamu, ani Yesu balemacew.

¹⁵Ayiwa, o lonw dō ra, lanabagaw tun lajenna ka se mōgo kemē ni mugan jōgōn ma; Piyeri wurira ka lo o cē ma, k'a fō o ye ko: ¹⁶«Ne balemacew, Dawuda tun ka min fō Nin Saninman* baraka ra kakōrō, jagboya lo o kow tun ye ke. A tun kumana Zudasi ta ko le ra; ale le tun blara mōgōw ja ka taga Yesu mina. ¹⁷Zudasi tun kera an ta jenkuru mōgo dō ye, an beē tun be baara kelen le ke. ¹⁸A ka wari min sōrō a ta kojugu sara ye, a tagara o wari ke ka foro san. O kō fe, a ka a yere kan don juru ra; a su nana ben fō ka yerege, ka a nogow beē bō kene ma. ¹⁹Zeruzalemukaw beē ka o ko lōn, fō o ka o foro tōgo la o ta kan na ko: «Hakelidama», o kōrō ye ko «jori foro». ²⁰K'a sōrō a sebera Zaburuw kitabu kōnō, ko:

«A ta bon lakolon ye to,
mōgo si kana ke a kōnō».

Zaburuw kitabu ko tuun ko:

«Mōgo were ye a ta baara ke a nō ra^b».

²¹«O le kosōn mōgo kelen ka kan ka fara an kan, o ye ke an seere ye k'a yira ko Matigi Yesu kununa ka bō saya ra. O tigi ka kan ka ke mōgo dō ye min tun be ni an ye, ²²ka a damina Yesu batize wagati ra Yuhana fe, fō ka taga se a kōrōtalōn ma ka bō an cē ra ka taga sankolo ra.»

²³Lanabagaw ka mōgo fla yira, Yusufu min be wele ko Barisabasi, ani min tōgōlara ko Yutusi, ani Matiyasi. ²⁴O kō, lanabagaw ka Ala daari, ko: «Matigi, ele min be mōgo beē jusukun lōn, i ka kelen min janawoloma nin mōgo fla ra, o yira an na, ²⁵janko o ye ke baarden ni ciraden* ye, ka bla Zudasi nō ra, sabu Zudasi bōra o ciradenya ra ka taga yōrō were ra, a ka kan ni yōrō min ye.» ²⁶O ka kara la, kara ka Matiyasi le yira; ale farara ciraden tan ni kelen kan.

Nin Saninman jigira lanabagaw kan

2¹Pantekōti* lon na Yesu ta lanabagaw beē tun lajennin be yōrō kelen na. ²Mankanba dō barara ka bō sankolo ra; a be i ko fōjōba mankan. Lanabagaw tun siginin be bon min kōnō, a nana o bon kōnō fa. ³O ka nenden dōw ye, o be i ko tasumamana. O tarantaranna ka na sigisigi o beē kelen kelen kan. ⁴Lanabagaw beē fara Nin Saninman* na, o beē ka ke kuma ye kan werew ra; ni Nin Saninman ka kan min don min da ra, o be o kan fō.

⁵Ayiwa, Yahudiya Alapasiranbaga dōw tun bōra dunupa jamanaw beē ra, ka na to Zeruzalemu. ⁶O mankanba bōra minke, o mōgōw camanba borira ka taga lajen o yōrō ra. O beē kōnōnōbanna, sabu o beē kelen kelen tun be o yere ta kan menna lanabagaw da ra. ⁷O mōgōw beē kabakoyara, fō ka o kōnōnōban. O tun b'a fōra jōgōn ye ko: «Mōgo minw be kumana tan, o beē te Galilekaw le ye wa? ⁸Mun kosōn an beē kelen kelen be an yere ta kan menna o da ra? ⁹Anw minw ye Paritikaw ye, ani Medikaw, ani Elamukaw, ani minw bōra Mesopotami, ani Zude, ani Kapadōsi, ani Pōn, ani Azi jamanaw ra, ¹⁰ani Firizi, ani Panfili, ani Misiran jamanaw ra, ani Libi jamana yōrō minw be Sireni dugu kere fe, ani minw bōra Rōmu*, ani Yahudiyaw, ani minw donna Yahudiyaya ra, ¹¹ani Keretikaw, ani Arabuw, an be Ala ta kobaw lakarito menna o fe an yere ta kanw na!»

¹²O mōgōw beē kōnōnōbanna; o m'a lōn o bena min fō tuun. O tun b'a fōra jōgōn ye ko: «Nin ye mun ye sa?» ¹³Nka dōw tun be lanabagaw lōgōbōra k'a fō ko: «O ka duvendiman dō le min ka fa.»

Piyeri ka mōgōw waaju

¹⁴O le ra Piyeri wurira ka lo ni karamōgōden tō tan ni kelen ye, ka kuma ni kanba ye, k'a fō ko: «Aw Yahudiyaw, ani aw minw beē siginin be Zeruzalemu, aw ye aw toro malō ka ne ta kuma lamēn, ka nin faamu! ¹⁵Nin mōgōw ma duven min ka fa, i ko aw b'a miirira cogo min na, sabu sōgōmada lo. ¹⁶Nka cira Yoweli tun ka kuma min fō, o le be kera sisan tan; a ko:

¹⁷«Ala ko: Dunupa labanwagatiw ra,
ne bena ne Nin* lajigi adamadenw beē kan.

Ne bena kuma don aw dencew ni aw denmusow da ra, ka mōgōw waaju.

Ala bena ko dōw yira aw ta kanbelenw ra;
aw ta cēkōrōbaw bena Ala ta kow ye siko ra.

¹⁸Can lo, a bena ke ten o lonw na;
ne bena ne Nin lajigi ne ta jōncew ni ne ta jōnmusow kan;
ne bena kuma don o da ra ka mōgōw waaju.

¹⁹Ne bena kabakofen dōw yira san fe, sankolo ra,
ka tagamasiyen dōw yira dugukolo kan:
jori, tasuma, ani bugun sisiman.

^a1.13 Faso kanubagaba: Kitabu dōw b'a fō ko Zelbti.

^b1.20 Nin kuma fōra Zaburu 69.26 ani 109.8.

²⁰ Tere bena ke dibi ye,
karo bena wulen i ko jori.
O bee le ko fe Matigi ta lon be se.
O bena ke lonba le ye, lon min nɔɔɔ ka bon.

²¹ O wagati ra ni mɔɔɔ o mɔɔɔ ka Matigi tɔɔɔ wele,
o tigi bena kisi^c.

²² «Ayiwa, aw Izirayelimɔɔɔw, aw ye aw toro malɔ ka ne ta kuma lamɛn. Yesu Nazaretika tun kera mɔɔɔ dɔ ye, Ala ka a ta sebaɔaya yira aw ra min fe; a ka kobaw, ani kabakow, ani tagamasiyenw ke aw ce ra, i ko aw yere k'a lon cogo min na. ²³ Nka ka kapa ni Ala ta latige ni a ta lonniya ye ale ta ko ra, aw ka a mina k'a don mɔɔɔjuguw boro; o k'a gbengben yiri ra k'a faga. ²⁴ Nka Ala k'a kisi ka bɔ saya ra k'a lakunu, sabu saya tun te se ka Yesu mina ka to a ta fanga kɔɔɔ. ²⁵ Sabu Dawuda tun k'a fɔ Yesu ta ko le ra, ko:

«Ne tun be ne Matigi yera tuma bee ne ja kɔɔɔ,
sabu a be ne kere fe ka ne demɛ, janko ne baraka kana dese.

²⁶ O kosɔn jagari be ne jusu ra, ne da be ninsɔndiyakumaw fɔ.

Hali ne farisogo fana bena laganfiya ni o jigiya ye.

²⁷ Sabu i tena sɔn ka ne nin to saya dibi ra yi.

I tena sɔn fana k'a to i ta mɔɔɔ saninman farisogo ye tori kaburu ra.

²⁸ Sabu sira minw be taga panamanyakura ra, i ka o yira ne ra.

I bena ne jusu fa jagari ra, sabu ne bena ke ni i ye^d.

²⁹ «Ayiwa, ne balemaw, aw y'a to ne ye an bemace Dawuda ta ko gbeya k'a fɔ aw ye bi: Ale sara, a su donna; hali bi a ta kaburu be an fe yan. ³⁰ Dawuda tun ye cira le ye; a tun k'a lon fana ko Ala karira a ye ko lon dɔ a bena a mamaden dɔ sigi a ta masasiganan kan a nɔ ra^e. ³¹ Ayiwa, Kirisita*, min ye Ala ta mɔɔɔ panawolomanin ye, ale tun bena kunu ka bɔ saya ra cogo min na, Ala tun kɔnna ka o le yira Dawuda ra. O le kosɔn a ko:

«A tena to saya dibi ra,
a farisogo tena tori kaburu kɔnɔ^f.

³² Ne be Yesu min ko fɔra, Ala ka ale le lakunu ka bɔ saya ra; an bee ye o ko seerew ye. ³³ A kɔɔɔtara ka taga sigi Ala kininboroyanfan fe tuma min na, a tun ka Nin Saninman* min layiri ta an ye, a Fa Ala ka o di a ma. A fana ka o Nin Saninman le lajigi ka na an kan, i ko aw b'a yera, ani aw b'a menna cogo min na. ³⁴ Dawuda yere ma kɔɔɔta ka taga sankolo ra, nka o bee n'a ta, a ko:

«Matigi Ala k'a fɔ ne Matigi ye ko:

Na i sigi ne kininboroyanfan fe,

³⁵ fɔ ne ye na i juguw mina ka o bla i sen kɔɔɔ^g.

³⁶ «O kosɔn aw Izirayelimɔɔɔw bee ka kan k'a lon bi, ko sigiya t'a ra, ko Yesu min gbengbenna yiri ra aw fe, ko Ala ka ale le ke Matigi ni Kisibaga* ye.»

³⁷ Ayiwa, o mɔɔɔw ka o kumaw men tuma min na, o kumaw ka o jusu sɔɔɔ kosebe. O ka Piyeri ni karamɔɔɔden tɔw jininka ko: «An balemaw, an ka kan ka mun le ke sisan?» ³⁸ Piyeri ka o jaabi ko: «Aw ka kan ka nimisa aw ta jurumunw na; aw bee kelen kelen ka kan ka batize Yesu Kirisita tɔɔɔ ra, ka aw ta jurumun yafa sɔɔɔ. Ni o kera, Ala bena Nin Saninman di aw ma. ³⁹ Sabu Nin Saninman layiri tara aw fana ye, ani aw ta den minw bena na aw kɔ, ani siyamɔɔɔ minw be yɔɔɔjan, ani an Matigi Ala bena mɔɔɔ minw bee wele fana.» ⁴⁰ Piyeri ka o mɔɔɔw waaju ka mɛɛn, k'a fɔ o ye k'a gbeleya ko: «Aw ka kan ka jija ka faran bi mɔɔɔjuguw ra, janko aw ye kisi.» ⁴¹ Mɔɔɔ minw sɔnna Ala ta Kuma ma, o ka olugu bee batize. O lon na, mɔɔɔ minw farara lanabagaw kan, o tun be mɔɔɔ waga saba bɔ.

Lanabagaw ta jenɔɔɔnya

⁴² Kabini o lon na o mɔɔɔw tun be lajen wagati bee ka ciradenw* ta karan lamɛn. O tora lanabagaw ta jenɔɔɔnya ra. O tun be buru tarantaran o ni jɔɔɔn ce, ka o nimi, ka o hakiri jigi Matigi ta kuma ra, ka to ka Ala daari jɔɔɔn fe. ⁴³ Alapasiran tun be o bee ra, sabu ciradenw tun be kabako caman ani tagamasiyen caman kera. ⁴⁴ Lanabagaw bee tun bennin lo. Mɔɔɔ si tun te a borofen jate a kelen ta ye. O tun be o ta fenw bee taran o ni jɔɔɔn ce. ⁴⁵ Tuma dɔw ra, dɔw tun be o ta foro, walama o borofen dɔw fiyeere, ka o wari tarantaran jɔɔɔn ce ka kapa ni o bee ta makɔnata ye. ⁴⁶ Lon o lon o tun be lajen Alabatosoba kɔnɔ jɔɔɔn fe ni miiriya kelen ye ka Ala bato. O tun jijara o ra kosebe. O tun be lajen o ta sow kɔnɔ ka buru tarantaran jɔɔɔn ce k'a nimi, ka o hakiri jigi Matigi ta kuma ra. O tun be domuni ke jɔɔɔn fe ni ninsɔndiya ani jusukun gbenin ye. ⁴⁷ O tun be Ala tando wagati bee. O ko tun ka di mɔɔɔw bee ye.

^c2.21 Nin kuma fɔra Yoweli 3.1–5.

^d2.28 Nin kuma fɔra Zaburu 16.8–11.

^e2.30 Nin kuma fɔra Zaburu 132.11.

^f2.31 Nin kuma fɔra Zaburu 16.10.

^g2.35 Nin kuma fɔra Zaburu 110.1.

Matigi tun be minw kisi, a tun be olugu fara lanabagaw ta jenkuru* kan lon o lon.

Piyeri ka nabara keneya

3¹ Lon do, Piyeri ni Yuhana tun be tagara Alabatosoba ra ɲɔɲɔn fe ka taga Ala daari; wulada wagati tun lo. ²O y'a sɔɔ ce do tun be yi, o nabaraman le tun worora; lon o lon o tun be o ce ta ka taga a sigi Alabatosoba donda do ra, min be wele ko «Donda ceɲuman», janko mɔɔ minw be don Alabatosoba kɔɲɔ, a ye olugu daari. ³A ka Piyeri ni Yuhana donto ye Alabatosoba kɔɲɔ minke, a ka o daari. ⁴Piyeri ni Yuhana ka o ja lo a ra k'a fe; Piyeri ko a ma ko: «An fe.» ⁵Ce fana ka o lalaga ka o fe; a tun b'a hakiri ra ko o bena fen do le di a ma. ⁶O tuma Piyeri ko a ma ko: «Wari te ne fe, sanin te ne fe, nka min be ne fe, ne be o di i ma: Yesu Kirisita Nazaretikace tɔɔ baraka ra, wuri ka tagama!» ⁷Piyeri ka a mina a kininboro ma k'a lawuri. O yɔɲɔnin kelen bee a senw ni a senkuruw ka baraka sɔɔ. ⁸A panna ka wuri ka lo a sen kan ka ke tagama ye. A donna ni Piyeri ni Yuhana ye Alabatosoba kɔɲɔ; a be tagama, a be panpan ka Ala tando. ⁹Mɔɔ bee k'a tagamatɔ ye, a be Ala tandora. ¹⁰O tun k'a lon ko ce min tun be to ka sigi Alabatosoba Da Ceɲuman na ka daariri, ko ale yere lo. O ce sera ka tagama cogo min na, o barara o bee ra, fo ka o bee kɔɲɔɲɔban.

Piyeri ka waajuri ke Alabatosoba kɔɲɔ

¹¹Ce tun te bɔra Piyeri ni Yuhana ko tuun minke, mɔɔw bee kabakoyara; o borira ka taga lajen Piyeri ni Yuhana kɔɲɔ, Alabatosoba bolon do kɔɲɔ, min be wele ko «masace Sulemani ta bolon». ¹²Piyeri ka jama ye minke, a k'a fo o ye ko: «An balema Izirayelimɔɔw, mun kosɔn nin ko ka aw kabakoya? Mun kosɔn aw be aw ja lo anw na, k'a ke i n'a fo anw yere ta sebgaya walama an ta Alapasiran le k'a to nin ce sera ka tagama?» ¹³Ibrahim ni Isiyaka ni Yakuba ta Ala, an bemaw ta Ala, o le ka a ta baarden Yesu tɔɔ bonya; aw ka ale le labla fagamaw ye, ka ban a ra Pilati ja kɔɲɔ, k'a sɔɔ ale tun k'a latige ko a be a bla. ¹⁴Aw banna mɔɔ saninman ni mɔɔ terennin na, ka Pilati daari ko a ye mɔɔfagabaga do le labla a no ra aw ye. ¹⁵Aw ka panamanya banbari tigi faga, nka Ala ka a lakunu ka bo saya ra; anw ye a seerew ye. ¹⁶Anw lara Yesu tɔɔ min na, o tɔɔ le ka baraka don nin ce ra; aw ja b'a ra, aw k'a lon fana. Lanaya, Yesu tɔɔ ra, o le ka keneya dafanin di nin ce ma aw bee ja na.

¹⁷«Nka o bee n'a ta, ne balemaw, ne k'a lon ko kolɔnbariya le k'a to aw ni aw ta kuntigiw ka nin ko ke. ¹⁸Ala tun ka ko minw fo kakɔɔ a ta ciraw bee da ra, a ka o le ke; ko Kirisita*, Ala ta mɔɔ panawolomanin ka kan ka tɔɔɔ. ¹⁹O le kosɔn aw ye nimisa aw ta jurumun na, ka sɔn Ala ma, janko aw ta jurumunw ye ko ka bo yi. ²⁰Ni o kera, Matigi bena laganfiya di aw ma, ani Kirisita min ta ko latigera aw ye, min ye Yesu ye, a bena o ci ka na aw fe. ²¹Nka sisan Yesu ka kan ka to sankolo ra fo fen bee ye yelemaka ke kura ye folo; Ala tun ka o le fo kabini wagatijan a ta cira saninmanw da ra. ²²Musa tun k'a fo ko: «Aw Matigi Ala bena cira do lana aw ye ka bo aw yere balemaw ce ra, i n'a fo ne. Ni o cira ka fen o fen fo aw ye, aw ye o lamɔn. ²³Ni mɔɔ o mɔɔ ma sɔn k'a lamɔn, o tigi bena halaki ka bo Ala ta mɔɔw ce ra^h.» ²⁴Sabu cira minw bee kumana, k'a damina cira Samawilu ra, o bee kelen kelen kumana nin wagati kow ra fana. ²⁵Ayiwa, Ala ka ko minw bee yira ciraw ra, o bee fora aw le ye. Ala ka jɛɲɔɲɔnya min don ni an bemaw ye, aw fana be o jɛɲɔɲɔnya ra. Ala ka o le fo Ibrahim ye ko: «Dugukolo ta gbaw bee bena baraka sɔɔ ne fe ele ta duruja sababu le raⁱ.» ²⁶O le kosɔn Ala k'a ta baarden panawoloma tuma min na, a kɔnna k'a ci aw le fe folo, janko a ye baraka don aw ra, ka aw bee kelen kelen kisi ka bo aw ta sirajuguw kan.»

O ka Piyeri ni Yuhana mina

4¹ Ayiwa, ka Piyeri ni Yuhana to kuma ra jama fe, sarakalasebagaw* ni Alabatosoba kɔɲɔsibagaw kuntigi ni Sadusiw* nana bara ka bo o kan. ²O k'a ye ko Piyeri ni Yuhana be mɔɔw karanna minke, k'a fo ko Yesu kununa ka bo saya ra, ko suw bena kunu fana, o ma diya o ye fiyewu. ³O ka o mina ka o bla kaso ra fo o dugusagbe, sabu su tun kora ka ban. ⁴Nka o bee n'a ta, mɔɔ minw tun ka Ala ta kuma lamɔn, olugu caman lara Yesu ra; lanabagaw cayara ka se mɔɔ waga looru ɲɔɲɔnna ma.

⁵Ayiwa, o lon dugusagbe, Yahudiyaw kuntigiw ni cekɔɔbaw ni sariya karamɔɔw* ka ɲɔɲɔn lajen Zeruzalemu. ⁶Sarakalasebagaw kuntigiba Ane yere tun be yi, ani Kayife, ani Yuhana, ani Alesandiri, ani ce minw bee ye sarakalasebagaw kuntigiba ta somɔɔw ye. ⁷O ka Piyeri ni Yuhana lo o ce ma, ka o jininka ko: «Sebgaya juman le sababu ra, walama tɔɔ juman le sababu ra aw ka nin ke?» ⁸O tuma, Piyeri fanin Nin Saninman* na, a ko o ma ko: «Aw jamana kuntigiw, ani a cekɔɔbaw! ⁹An ka koɲuman min ke nin nabara ye, ani a keneyara cogo min na, aw be an jininkara o le ra bi. ¹⁰Ayiwa, aw ni Izirayelimɔɔw bee ka kan k'a lon ko nin ce keneyara Yesu Nazaretikace tɔɔ baraka le ra; aw ka ale le gbengben yiri ra k'a faga, nka Ala ka a lakunu ka bo saya ra. Ale le baraka ra nin ce keneyanin lonin be aw ja kɔɲɔ. ¹¹Yesu ta ko le fora Kitabu kɔɲɔ ko:

«Aw bonlobagaw banna kabakuru min na ko a man ni,

^h3.23 Nin kuma fora Sariya 18.15,18,19.

ⁱ3.25 Nin kuma fora Damina 22.18; 26.4.

o le kera bon kabakuru fɔlɔ sɔbeman ye!›

¹² «Kisiri te sɔrɔ tɔgɔ were ra; sabu Ala ma tɔgɔ were di mɔgɔw ma dugukolo kan yan, an be se ka kisi min sababu ra.»

¹³ Yahudiyaw kuntigiw, ani cekɔrɔbaw k'a ye ko Piyeri ni Yuhana be kumana minke hali siranya te o ra, o kabakoyara; sabu o tun k'a lɔn ko mɔgɔ gbansanw lo, minw ma karan. O k'a lɔn ko o tun be ni Yesu ye.

¹⁴ Nka o na tun be ce keneyanin lɔnin na o kɔrɔ minke, o tun te se ka foyi fɔ.

¹⁵ Ayiwa, o ka o labɔ kititigejama mɔgɔw ce ra. O kɔ, o ka jɔgɔn jininka ko: «An bena mun le ke nin mɔgɔw ra? ¹⁶ Sabu o ka kabakoba min ke Zeruzalemu, o ma dogo mɔgɔ si ma; an fana te se ka o sɔsɔ. ¹⁷ Nka o be n'a ta, an ye o wele ka kankari la o ye k'a gbeleya kosebe, ko o kana Yesu tɔgɔ fɔ mɔgɔ si ye tuun, janko o ko kana na yerege ka taga jamana yɔrɔ be ra.»

¹⁸ O kɔ fe, o ka o wele ka na a fɔ o ye k'a gbeleya ko o kana Yesu tɔgɔ fɔ mɔgɔ si ye, o kana mɔgɔ si karan a ra fana. ¹⁹ Nka Piyeri ni Yuhana ka o jaabi ko: «Ayiwa, aw yere y'a fle, yala a bennin lo Ala ja kɔrɔ wa, ko anw ye aw kan mina, ka Ala kan bla? ²⁰ Anw kɔni ka min ye, ani an ka min men, an te se ka to o fɔbari ye.»

²¹ O ka kankari la Piyeri ni Yuhana ye tuun k'a gbeleya kosebe, ka sɔrɔ ka o labla; mɔgɔw nasiran kosɔn o ma cogo sɔrɔ ka kiti ben o kan ka o tɔrɔ, sabu kabako min tun kera, mɔgɔw be tun be Ala tandora o kosɔn.

²² Ce min fana keneyako kera kabako ye, o si tun ka ca ni san binaani ye.

Lanabagaw ta Aladaari

²³ O ka Piyeri ni Yuhana labla minke, o tagara karamɔgɔden tɔw fe; sarakalasebagaw* kuntigiw, ani cekɔrɔbaw ka min fɔ o ye, o ka o be lase karamɔgɔden tɔw ma. ²⁴ Lanabagaw ka o kuma men minke, o be jenna ka o miiriya ke kelen ye, ka o kan kɔrɔta k'a fɔ Ala ye ko: «Matigi, ele min ka sankolo ni dugukolo dan, ani kɔgɔji ni a kɔnɔfenw be, ²⁵ ele le ka nin kuma don i ta baaraden, an bemace Dawuda da ra i ta Nin Saninman* baraka ra, ko:

«Mun kosɔn siyaw be muruti de?

Mun kosɔn miiriya gbansanw be jamana mɔgɔw kɔnɔ de?

²⁶ Dugukolo masacew wurira ka lɔ;

kuntigiw ka jɔgɔn lajen

Matigi ni a ta mɔgɔ janawolomanin kama^k.»

²⁷ Sabu masace Herodi* ni Ponse Pilati ka jen siri ni siya were mɔgɔw* ye, ani Izirayelimɔgɔw, nin dugu kɔnɔ yan; o wurira i ta baaraden saninman Yesu kama, i ka min janawoloma. ²⁸ O cogo ra i tun ka ko minw latige ka kapa ni i ta se bagaya ni i ta hakiritigiya ye kakɔrɔ, o ka o le ke. ²⁹ Nka Matigi Ala, sisan, o ka kankarigbelen min la an ye, i ka o men. O kosɔn jagbeleya di i ta baaradenw ma, janko o ja siginin ye i ta kuma fɔ. ³⁰ I ta se bagaya di o ma, janko o ye banabagatɔw keneya, ka tagamasiyenw ni kabakow ke i ta baaraden saninman Yesu tɔgɔ ra.»

³¹ O ka Ala daari ka ban tuma min na, o tun lajennin be yɔrɔ min na, o yɔrɔ dugukolo yereyerera. O be fara Nin Saninman na. K'a ta o wagati ra, o ja siginin tun be Ala ta Kuma fɔ ni jagbeleya ye.

Lanabagaw ta jenɔgɔnya

³² Lanabagaw ta jenkuru* be tun bennin be kelen ma; o tun ka o jusukun ke kelen ye, ka o ta miiriya ke kelen ye fana. O ra mɔgɔ si tun te a borofen jate a kelen ta ye, nka o tun be o borofenw be tarantaran o ni jɔgɔn ce. ³³ Se bagayaba tun be ciradenw* fe. O tun be Matigi Yesu kunuko fɔ mɔgɔw ye. Ala ta neema fana tun cayara lanabagaw kan. ³⁴ O kosɔn janibagatɔ tun te o ce ra: sabu forow, ani bonw tun be minw fe, olugu tun be o dɔw fiyeere, ³⁵ ka na o wari di ciradenw ma. O tun be wari tarantaran lanabagaw ra, ka kapa ni be kelen kelen ta mako ye.

³⁶ Ayiwa, Yusufu, tun ye Levi* ta mɔgɔ dɔ ye, min be bɔ Sipere; ciradenw tun ka ale tɔgɔ le la ko Barinabasi, o kɔrɔ ye ko mɔgɔ jagbeleyabaga. ³⁷ Foro dɔ tun be ale fe; ale ka o fiyeere ka na o wari di ciradenw ma.

Ananiyasi ni Safira ta ko

5 ¹ Ayiwa, ce dɔ tun be yi, a tɔgɔ ye ko Ananiyasi; ale ni a muso Safira benna kelen ma ka foro dɔ fiyeere. ² Nka a ka wari taran kelen dogo, ka taga ni a taran kelen ye ka taga o di ciradenw ma; a ni a muso tun benna o ma.

³ Piyeri k'a jininka ko: «Ananiyasi, a kera cogo di ko Setana ka i jusukun fa ni miiriyajugu ye fɔ k'a to i ka foro wari dɔ dogo ka na faninya fɔ Nin Saninman* ye? ⁴ Ni i tun ma i ta foro fiyeere o, a tun tena ke i ta bla le ra wa? A fiyeerera minke fana o, a wari be tun te i ta bla le ra wa? Mun na i sɔnna ka o kojugu jɔgɔn latige i yere kɔnɔ? I ma faninya tige mɔgɔ ye de, i ka a tige Ala le ye.»

⁵ Kabini Ananiyasi ka o kuma men, a benna dugu ma ka sa. Mɔgɔ minw ka o ko kibaro men, siranya ka olugu be mina. ⁶ Kanbelen dɔw wurira ka Ananiyasi su ta k'a kasanke ka taga a su don.

^j4.11 Nin kuma fɔra Zaburu 118.22.

^k4.26 Nin kuma fɔra Zaburu 2.1–2.

⁷Wagati dama temenin ko, a muso nana; min kera a ce ra, a tun ma o lon. ⁸Piyeri k'a pininka ko: «Safira, can fo ne ye, yala aw ka aw ta foro fiyeere warida min na, o le ye nin ye wa?» Safira ko: «Onhon, a fiyeerera o le ra.» ⁹Piyeri ko a ma ko: «O tuma a kera cogo di, aw fla benna a ma ko aw be Matigi Nin Saninman* korobu? Ayiwa, mago minw ka i ce su don, olugu fle nin ye da ra, o bena taga ni ele fana ye.» ¹⁰O yoroin kelen bee, muso benna dugu ma Piyeri sen koru ka sa. Kanbelenw donna bon koru k'a ye ko a sara; o k'a ta ka taga a su don a ce kere fe. ¹¹O ko ka siranya bla lanabagaw ta jenkuru* magow bee ra, ani minw bee ka o ko men.

Ciradenw ka kabako caman ke

¹²Ciradenw* tun be tagamasiyen caman ni kabako caman kera magow ce ra. Lanabagaw tun be to ka jagon lajen Sulemani ta bolon koru. ¹³Mago si tun te son ka kori o ra; o bee n'a ta, magow tun be o tando kosebe. ¹⁴Mago caman tun be lara Matigi ra, ceu, ani muso, ka fara lanabagaw kan. ¹⁵A nana ke fo magow tun be na ni banabagatow ye ka na o lala sira kan, kalagaw ni debew kan, janko Piyeri temeto, hali ni a te se ka maga o ra, a ja dama ye yele o dow kan doron ka o keneya. ¹⁶Jama caman tun be bo Zeruzalemu kerefeduguw ra ka na ni banabagatow ni jinatow ye. O bee tun be keneya.

Yahudiyaw ta jamagow ka ciradenw taru

¹⁷Ayiwa, sarakalasebagaw kuntigiba* ni a nafemagow, minw ye Sadusiw* ta jenkuru magow ye, ciradenw nangboya ka olugu mina. ¹⁸O ka ciradenw* mina ka o bla kasobonba koru. ¹⁹Nka su fe, Matigi ta meleke do nana kasobon dondaw dayele, ka ciradenw labo, k'a fo o ye ko: ²⁰«Aw ye taga lo Alabatosoba koru ka panamanyakura ko kibaro fo magow ye.»

²¹Meleke ka min fo, o ka o ke; o dugusagbe sogomada joona fe, o tagara Alabatosoba koru ka taga ke magow karan ye.

Sarakalasebagaw kuntigiba ni a nafemagow nana; o ka kititigejama ni Izirayeli* cekorobaw bee lajen. O ka sorasi dow ci ko o ye taga ciradenw labo kasobon na ka na ni o ye. ²²Sorasiw tagara se yi minke, o ma ciradenw soru kasobon koru. O sekora ka na o nafu kititigejama magow ye. ²³O ko: «An tagara a soru ko kasobon dasogonin lo ka ja; kasobon korosibagaw lonin be kasobon dondaw ra, o be kasobon korosira. Nka an ka da yele minke, an ma mago si ye kasobon koru.»

²⁴Alabatosoba korosibagaw kuntigi ni sarakalasebagaw kuntigiw ka o kuma men minke, ciradenw ta ko ka o hakiri jagami; o ka ke o yere pininka ye ko: «An bena nin ko ke di le sa?» ²⁵Ka o to o miiri ra, mago do nana a fo o ye ko: «Aw ka mago minw bla kaso ra, o lonin ye Alabatosoba koru, o be magow karanna.» ²⁶O tuma ra Alabatosoba korosibagaw kuntigi ni sorasi dow wurira ka taga ciradenw wele ka na jususuma ra; o m'a ke fangako ye, sabu o tun be siranna ko magow kana na olugu bon ni kabakuruw ye.

²⁷O nana ni o ye ka na o lo kititigejama ja fe; sarakalasebagaw kuntigiba ka o pininka ko: ²⁸«An tun m'a fo aw ye k'a gbeleya ko aw kana mago si karan Yesu togu ra tuun wa? A fle, aw ka Zeruzalemu dugumagow bee hakiri yelema ni aw ta karan ye; aw fana b'a fe ka Yesu fagari kunko ben anw kan.» ²⁹Piyeri ni ciradenw ta ko o jaabi, ko: «An ka kan ka Ala kan le mina, sani an ye magow kan mina! ³⁰Aw ka Yesu min gbengben yiri ra k'a faga, an bemaw ta Ala ka o le lakunu ka bo saya ra. ³¹Ala k'a koru a ta se bagaya ra ka a ke Kuntigi ye, ani Kisibaga*, janko Izirayelimagow ye nimisa ka o ta jurumunw yafa soru ale baraka ra. ³²Anw le kera nin kow seerew ye, ani Nin Saninman*, Ala be o Nin Saninman min di a kanminabagaw ma.»

³³Kititigejama ka o kuma men minke, o dimina, k'a ke i n'a fo o bena ciradenw faga. ³⁴Nka Farisiw* ta sariya* karamagoba do tun be yi, o togu ye ko Gamaliyeli; magow bee tun be a bonya. Ale wurira ka lo kititigejama ce ma k'a fo ko o ye ciradenw labo kene ma folo. ³⁵Ciradenw bonin ko a ko kititigejama magow ma ko: «Ne balema Izirayelimagow, aw b'a fe ka ko min ke nin magow ra, aw ye aw yere koru o ra de! ³⁶Sabu a ma meen folo, ce do tun wurira yan, min togu tun ye ko Tedasi. Ale tun k'a yere ke kolonbagaba ye, fo mago keme naani jagon tugura a ko. Nka a laban o k'a faga, a ta magow bee janjanna; o ko banna o yoru ra yi. ³⁷O ko fe, Galilekace do fana wurira tuun, ko Zudasi. Ale ta ko kera jamana magow jatewagati ra. Ale fana ka mago caman nege ka o tugu a yere ko. Nka o ka ale fana faga, a ta magow bee janjanna. ³⁸O le koson, sisan, ne be nin le fo aw ye: aw kana nin magow ta kora siri aw nin kan tuun; aw ye o to o ye taga. Ni a kera ko o miiriya ni o kow bora magow le ra, a bena cen a yere ma lon do. ³⁹Nka ni a kera ko a bora Ala yere le ra, aw tena se k'a cen fiyewu. Aw ye aw yere koru, aw kana ban ka kere ke ni Ala yere ye.»

⁴⁰Ayiwa, kititigejama magow sonna Gamaliyeli ta kuma ma. O ka ciradenw wele. O ka o bugu ni gbeje ye, k'a fo o ye ko o kana Yesu togu fo mago si ye tuun; o ko, o ka o labla ko o ye taga. ⁴¹Ciradenw tagara ka bo kititigejama koru, o be pagarira k'a ye ko Ala ka o bonya la olugu kan, k'a to o ye olugu dogoya Yesu togu koson. ⁴²O bee n'a ta, o tun be magow karan lon bee, Alabatosoba koru, ani sow koru, k'a fo o ye ko Yesu le ye Kisibaga ye.

Baarakɛbaga wolonfla farara ciradenw kan

6¹ Ayiwa, o wagati ra lanabagaw tun be cayara. Yahudiya gerekikanfɔbagaw ka Yahudiya heburukanfɔbagaw kɔrɔfɔ, ko o te olugu ta muso ce saninw jatera kosebe domuni ko ra. ² Karamɔgɔden tan ni fla ka o men minke, o ka lanabagaw bee lajennin wele k'a fɔ o ye ko: «Ni an ka Ala ta Kuma waajuri dabra, ka an ta baara ke domuni taran dɔrɔn ye, o te ben. ³ O le kosɔn, an balemaw, aw ye mɔgɔ wolonfla janawoloma aw ce ra, o ye ke mɔgɔsɔbew ye, minw hakiri ka bon, ani minw fanin lo Nin Saninman* na; an bena olugu bla domuniko janabɔri ra. ⁴ An kɔni bena an ta baara ke Aladaari ni Ala ta Kuma waajuri ye.»

⁵ O kuma diyara jama bee ye. O ka mɔgɔ minw janawoloma, olugu fle: Etiyeni, ale tun ye lanamɔgɔ ye, a fanin be Nin Saninman na, ani Filipe, ani Porokori, ani Nikanɔri, ani Timon, ani Parimenasi, ani Nikola min tun bɔra Antiyɔsi; ale tun be Yahudiyaw ta diina le ra fɔlɔ. ⁶ O nana o mɔgɔ wolonfla yira ciradenw* na. Olugu ka Ala daari o ye, ka o boro la o kan ka dugawu ke o ye.

⁷ Ala ta Kuma tun be sera yɔrɔ caman na. Lanabagaw tun be cayara Zeruzalemu kosebe. Sarakalasebaga* caman fana tun be sɔnna Kibaro Diman* kuma ma.

Yahudiyaw ka Etiyeni mina

⁸ Etiyeni fanin tun be Ala ta nɛema ni a ta sebagaya ra. A tun be kabakobaw ni tagamasiyenw kera mɔgɔw ce ra. ⁹ Mɔgɔ dɔw bɔra karanso dɔ ra min be wele ko jɔn kunmabɔninw ta karanso. O mɔgɔw tun ye Sirenikaw, ani Alesandirikaw le ye; dɔw fana tun bɔra Silisi, ani Azi mara ra; o mɔgɔw nana ke Etiyeni sɔsɔ ye. ¹⁰ Nka Etiyeni tun be kumana Nin Saninman* baraka ra ni hakiritigiya min ye, o tun temena olugu ta hakiri dan kan, fɔ o ma se ka kuma ke ni Etiyeni ye. ¹¹ O kera minke, o ka mɔgɔ dɔw kɔnɔnɔsu ni wari ye Etiyeni kama. Olugu ko: «A ka kumajuguw fɔ cira Musa ma, ani Ala yere ma!»

¹² O cogo ra, o ka jama ni cekɔrɔbaw ni sariya karamɔgɔw* lawuri Etiyeni kama. O ka Etiyeni mina fanga ra ka taga ni a ye kititigejama ja fe. ¹³ O nana ni mɔgɔ dɔw ye; olugu ka faninya la Etiyeni na k'a fɔ ko: «Tuma bee ce nin le be kumajuguw fɔra Alabatosoba saninman ni cira Musa ta sariya* kama. ¹⁴ Sabu an k'a men a da ra ko Nazaretikace Yesu bena Alabatosoba ci, ani ko cira Musa ka landa minw di an ma, ko a bena o bee yelema.»

¹⁵ Kititigejama mɔgɔw ka o ja lɔ Etiyeni na, a pada kera o ja na i ko meleke dɔ ta.

Etiyeni ta waajuri

7¹ Sarakalasebagaw kuntigiba* ka Etiyeni jininka ko: «Mɔgɔw ka min fɔ, yala a kera ten?» ² Etiyeni k'a jaabi ko: «Ne faw, ani ne balemaw, aw ye lamenni ke! Nɔɔrɔtigi Ala ka a yere yira an bemace Iburahima ra, k'a to Mesopotami jamana ra, sani a ye taga sigi Karan mara ra. ³ A k'a fɔ Iburahima ye ko: «Bɔ i ta jamana ra, ani i ta gbamɔgɔw ce ra. Ne bena jamana min yira i ra, i ye taga o yɔrɔ ra!» ⁴ Ayiwa, Iburahima wurira ka bɔ Kalidekaw ta mara ra, ka taga sigi Karan mara ra. A face sara tuma min na, Ala k'a labɔ Karan; an be jamana min na yan bi, a nana sigi o ra. ⁵ Nka Ala tun ma yɔrɔ si di a ma nin jamana kɔnɔ k'a ke a ta ye, hali senlayɔrɔ. Nka Ala ka layiri ta a ye ko nin jamana bena ke a denw ta ye ale kɔ fe, k'a sɔrɔ den tun te Iburahima yere fe o wagati ra. ⁶ Ala k'a fɔ a ye ko: «I ta duruja bena taga to lonanya ra jamana were ra. O jamana mɔgɔw bena o bla jɔnya ra ka o tɔrɔ fɔ san keme naani. ⁷ Nka o bena ke siya min ta jɔnw ye, ne yere le bena kiti ben o siya mɔgɔw kan. O kɔ fe, o bena bɔ ka na Ala bato nin yɔrɔ ra yan^m.» ⁸ O kɔ, Ala ka kenesigiri yira Iburahima ra, ka o ke ale ni Iburahima ta jenɔgɔnya tagamasiyen ye. O kosɔn Iburahima nana Isiyaka sɔrɔ minke, a ka a kenesigi a worolon tere seeginan. Isiyaka nana Yakuba sɔrɔ, ale fana ka o kenesigi. Yakuba ka an bemace tan ni fla sɔrɔ, ale fana ka olugu kenesigi.

⁹ «An bemace Yusufu jangboya ka an bema tɔw sɔrɔ; o k'a fiyeere mɔgɔ dɔw ma, olugu tagara ni a ye Misiran. ¹⁰ Nka Ala tora Yusufu fe ka a bɔsi o tɔrɔw bee ma. Ala ka hakiritigiya di a ma k'a ko diya Farawona ye, Misiran masace. Farawona k'a sigi Misiran jamana kuntigiya ra, k'a ke masaso jamɔgɔ ye. ¹¹ O wagatiw ra kɔngɔba benna Misiran jamana bee kan, ani Kanaana* jamana bee. Sege tun bonyara kosebe. An bemaw tun te foyi sɔrɔra k'a domu.

¹² «Ayiwa, Yakuba nana a men ko domuni be sɔrɔra Misiran. A ka an bemaw ci ko o ye taga siman dɔ san; o kera a sijaga fɔlɔ ye. ¹³ A sijaga flanan na, Yusufu k'a yere yira a balemaw ra. O wagati le ra masace Farawona sɔrɔra ka Yusufu bɔyɔrɔ lɔn. ¹⁴ O kɔ, Yusufu ka mɔgɔ dɔw ci ka taga a face ni a somɔgɔw bee ta ka na ni o ye. O tun be mɔgɔ biwolonfla ni looru. ¹⁵ Yakuba tagara o cogo le ra Misiran. A tora Misiran fɔ ka na sa; an bemaw bee nana sa fana. ¹⁶ O sara minke, Iburahima tun ka kaburu min san Hamɔri dencew fe Sikemu, o nana ni o ye ka na o suw don o yɔrɔ ra.

¹⁷ «Ayiwa, i n'a fɔ Ala tun ka layiri min ta Iburahima ye, o kewagati tun be surunyara; an ta siya bonyara, o cayara Misiran jamana ra. ¹⁸ O wagati le ra masace dɔ were nana sigi Misiran jamana kunna; ale tun ma dɔ lɔn Yusufu ta ko ra. ¹⁹ O masace ka an ta siyamɔgɔw janfa ni ceguya ye, ka an bemaw tɔrɔ; a tun be o

^{17.3} Nin kuma fɔra Damina 12.1.

^{m7.6–7} Nin kuma fɔra Damina 15.13–14, ani Bɔri 3.12.

jagboya k'a to o ye o ta denw to kene ma, janko denw ye faga. ²⁰ O wagati le ra cira Musa worora. A tun ce ka ji kosebe, k'a ko diya Ala yere ye. A face ni a bamuso k'a dogo k'a lamɔ bon kɔnɔ fɔ karo saba. ²¹ O kɔ, o k'a bla kene ma fana; nka Farawona denmuso nana a ye, a ka a ta ka taga a lamɔ, k'a ke i ko a yere dence. ²² O cogo ra, Musa karanna Misirankaw ta lonniya bee ra. Baraka tun be a ta kumaw, ani a ta kewalew bee ra. ²³ «Musa si nana san binaani sɔɔ wagati min na, a k'a latige ko a be taga a balema Izirayelimɔgɔw fle. ²⁴ A tagara a ye ko Misirankace dɔ be a balema dɔ bugɔra. Musa ka a balemace deme ka Misirankace bugɔ k'a faga ka a balemace dimibo. ²⁵ A tun be Musa hakiri ra ko o cogo ra a balemaw bena a faamu ko Ala bena o kisi ale sababu le ra; nka a balemaw ma o faamu. ²⁶ O dugusagbe Musa tagara a balema dɔw sɔɔ kerera. A ko a be olugu sorona o ye ben kelen ma; a ko: «Aw ye nɔgɔn balemaw le ye; mun kosɔn aw be nɔgɔn kere?» ²⁷ Nka min tun be a tɔnɔgɔn bugɔra, ale ka Musa mafiyenya, k'a fɔ ko: «Jɔn le ka ele sigi anw kunna ka i ke anw ta kititigebaga ye? ²⁸ Kɔni i t'a fe ka ne faga le fana i n'a fɔ i ka Misirankace faga cogo min na kunu?» ²⁹ Ce ka o kuma fɔ minke, Musa borira ka taga to fɔ Madiyan jamana ra. A ka dence fla sɔɔ o yɔɔ ra. ³⁰ «San binaani temenin kɔ, ka Musa to kongokolon kɔnɔ Sinayi kuru kere fe, meleke dɔ ka a yere yira a ra yiritunin tasumaman dɔ ra. ³¹ Musa ka o ye minke, o ko ka a kɔnɔnɔban. A gbarara ko a b'a fle ka na minke, Matigi Ala kumana a fe k'a fɔ a ye ko: ³² «Ne le ye i bemaw ta Ala ye, Iburahima, ani Isiyaka, ani Yakuba ta Ala.» Musa siranna fɔ a be yereyere, a ma sɔn ka a na kɔɔta k'a fle tuun. ³³ O kɔ, Matigi Ala ko Musa ma ko: «I ta sanbara bɔ i sen na, sabu i lonin be yɔɔ min na nin ye, o ye yɔɔ saninman le yeⁿ.» ³⁴ Ala k'a fɔ a ye tuun ko: «Ne ta mɔgɔw tɔɔɔnin be cogo min na Misiran, ne ka o ye, ne ka o nɔnakan men fana. Ne jigira ka na o kisi ka bɔ jɔnya ra. Na, sisan ne be i ci ka taga Misiran.» ³⁵ «Ayiwa, Izirayelimɔgɔw tun banna o Musa min na k'a fiyenya ko: «Jɔn le ka ele sigi anw kunna ka i ke anw ta kititigebaga ye,» Ala nana o Musa le ci k'a ke o kuntigi ye, ani ka o kisi ka bɔ Misiran jɔnya ra meleke sababu ra, meleke min tun ka a yere yira a ra yiritunin tasumaman ra. ³⁶ Ale Musa kelen le ka o labɔ Misiran jɔnya ra, ka tagamasiyenw ni kabakow ke Misiran jamana kɔnɔ, ani o temetɔ Kɔgɔjiwulen ce ma, ani kongo kɔnɔ ka se fɔ san binaani. ³⁷ O Musa kelen le k'a fɔ fana Izirayelimɔgɔw ye ko: «Ala bena cira dɔ lana aw fe ka bɔ aw yere balemaw ce ra, i n'a fɔ ne^o.» ³⁸ Ala ka kuma barakamanw fɔ ale Musa le ye k'a lase an bemaw ma; o wagati ra mɔgɔw lajennin tun be kongo kɔnɔ, meleke tun be kumana ale ni an bemaw fe Sinayi kuru kan. ³⁹ «Nka an bemaw ma sɔn a ta kuma ma, o banna a ra, ka o hakiri yelema Misiran ta fenw fe; ⁴⁰ o k'a fɔ Haruna ye ko: «Batofen dɔw lalaga an ye, minw bena bla an na ka taga; sabu nin Musa min ka an labɔ Misiran jamana ra, an te a yera, an ma o lon fen min k'a sɔɔp.» ⁴¹ O cogo ra o ka misiden dɔ bisigiya lalaga, ka saraka bɔ o batofen ye, ka jagari o yere boro ta fen lalaganin kosɔn. ⁴² Nka Ala dimina o kɔɔ ka a kɔ di o ma, k'a to o ye tere ni karo ni lolow bato, i n'a fɔ a sebera ciraw ta kitabuwa ra cogo min na ko: «Aw Izirayelimɔgɔw, aw be miiri ko aw ka began sarakaw ni saraka tɔ minw bee bɔ kongokolon kɔnɔ san binaani kɔnɔ, ko aw ka o bɔ ne le ye wa? ⁴³ Aw ma o sarakaw bɔ ne ye de, nka aw ta jo min tɔgɔ ye ko Molɔki, aw ka o ta fanibon le ta, ani lolo min tɔgɔ ye ko Refan, aw ka olugu bisigiya le lalaga ka o bato. O le kosɔn ne bena aw bla ka taga fɔ Babilɔni kɔ fe^q.» ⁴⁴ «Ayiwa, ka an bemaw to kongokolon kɔnɔ, jenɔgɔnya kesu ta fanibon tun be o boro; Musa tun ka o lalaga i n'a fɔ a tun fɔra a ye cogo min na, ko Ala ka min yira a ra, a ye a lalaga ka kapa ni o ye. ⁴⁵ O kɔ fe an bemaw nana o fanibon di o ta denw ma. Yosuwe le kera olugu namɔgɔ ye ka taga ni o fanibon ye siya werew ta jamana ra; Ala tun ka o siyaw gben ka bɔ o ta jamana ra, k'a di Izirayelimɔgɔw ma. Fanibon tora o fe fɔ ka na se Dawuda ta wagati ma. ⁴⁶ Dawuda ka neema sɔɔ Ala fe fɔ a ka Ala daari ko a y'a to ale ye bon dɔ lɔ Yakuba ta Ala ye. ⁴⁷ Nka Dawuda dence Sulemani le nana ke o bon lɔbaga ye. ⁴⁸ «O bee n'a ta, mɔgɔ boro ka bon min lɔ, Ala Kɔɔtaninba te sigi o kɔnɔ; i n'a fɔ cira k'a fɔ cogo min na ko: ⁴⁹ «Sankolo ye ne ta masasiginan ye, dugukolo ye ne senblayɔɔ ye; aw be se ka bon juman le lɔ ne ye, walama yɔɔ juman le be yi tuun, min be se ka ke ne laganfiyayɔɔ ye? ⁵⁰ Ne le ma o fenw bee dan ni ne ta sebgaya ye wa^r?» ⁵¹ «Ayiwa, aw mɔgɔ murutinw, mɔgɔ jusukungbelenw, ani mɔgɔ torokungbelenw, aw be Nin Saninman* sɔɔ tuma bee, aw ni aw bemaw bee ka kan. ⁵² Cira juman le be yi, aw bemaw ma min tɔɔɔ? Minw ka Ala ta

ⁿ7.27–33 Nin kuma fɔra Bɔri 2.14–3.10.

^o7.37 Nin kuma fɔra Sariya 18.15,18.

^p7.40 Nin kuma fɔra Bɔri 32.1,23.

^q7.43 Nin kuma fɔra Amɔsi 5.25–27. Molɔki tun ye Kanaanakaw ta batofen dɔ tɔgɔ ye. Refan tun ye Babilɔnikaw ta batofen dɔ ye.

^r7.50 Nin kuma fɔra Ezayi 66.1–2.

mɔgɔ terennin nako kibaro fɔ, aw ka olugu faga. Sisan aw nana o mɔgɔ terennin fana janfa k'a faga. ⁵³Aw le tun ka Ala ta sariyaw* sɔrɔ melekew sababu ra, o bɛɛ n'a ta, aw ma sɔn ka tagama o sariyaw kan.»

Etiyeni fagacogo

⁵⁴Yahudiyaw ka o kumaw mɛn minke, o dimina fɔ o be o jin jimi Etiyeni kama. ⁵⁵Nka Etiyeni fanin Nin Saninman* na, a k'a ja la sankolo ra ka Ala nɔrɔ ye, ka Yesu lɔnin ye Ala kininboroyanfan fe. ⁵⁶A ko: «Ne ja be sankolo dayelenin na, Min kera Adamaden ye*, ne ja be o lɔnin na Ala kininboroyanfan fe.»

⁵⁷Kabini Etiyeni ka o fɔ, mɔgɔw ka kulekanba ci, ka o torow datugu; o kɔ, o bɛɛ girinna ka na ton Etiyeni kan, ⁵⁸k'a mina k'a sama ka taga ni a ye dugu kɔ fe, ka taga a bon ni kabakuru ye k'a faga. A fagabagaw tun ka o ta deregew bɔ ka o bla kanbelen dɔ kɔrɔ, min tɔgɔ tun ye ko Sɔli. ⁵⁹Wagati min na o tun be Etiyeni bonna ni kabakuru ye, a ka Ala daari, ko: «Matigi Yesu, ne nin mina.» ⁶⁰O kɔ, a ka a kinbiri gban ka perɛn k'a fɔ ko: «Matigi, i kana nin jurumun jate o kun.» Etiyeni ka o fɔ minke, a sara.

Sɔli ka lanabagaw tɔrɔ

8 ¹Sɔli fana tun sɔnna Etiyeni fagako ma.

O lon na, kɔni tɔrɔba sera lanabagaw bɛɛ ma Zeruzalemu; o tɔrɔ bonyakojugu fe, lanabagaw bɛɛ janjanna ka taga Zude mara ni Samari mara ra. Ciradenw* dɔrɔn le tora Zeruzalemu. ²Alaɲasiranbaga dɔw ka Etiyeni ta ka taga a su don; o kasira kosebe Etiyeni ta saya kosɔn.

³Nka Sɔli kɔni tun b'a fe ka lanabagaw ban le pewu. A tun be taga don bonw kɔnɔ, ni a ka lanabaga fen o fen ye, ce o muso o, a be o bɛɛ mina fanga ra ka taga o bla kaso ra.

Filipe ka Kibaro Diman fɔ Samari

⁴Lanabaga minw tun borira ka bɔ Zeruzalemu, olugu tun be yaalayaala yɔrɔw ra, ka Ala ta Kibaro Diman* waajuri ke. ⁵O ra, Filipe tagara Samari dugu dɔ ra, ka taga Kisibaga* Yesu Kirisita ta ko waajuri ke o mɔgɔw ye. ⁶Filipe tun be kabako minw kera, o dugumɔgɔw ka o kow mɛn minke, ani dɔw nana a ye fana minke, jama caman nana o toro malɔ ka Filipe ta kumaw lamɛn kosebe. ⁷Sabu Filipe tun be jinatɔw ta jinaw gben ka bɔ o ra; jinaw tun be kulekanba ci ka bɔ jinatɔw ra. A ka muruguw ni nabara caman keneya. ⁸O kera ɲagariba ye o dugu kɔnɔ.

⁹Cɛ dɔ tun be o dugu kɔnɔ kakɔrɔ, o tɔgɔ tun ye ko Simɔn. A tun be jinamoriya ke fɔ ka Samarikaw bɛɛ kɔnɔnɔban. A tun be a yere kera kolɔnbagaba ye. ¹⁰Mɔgɔ fitini fara mɔgɔba kan, bɛɛ tun b'a flera, k'a lamɛn; o tun b'a fɔra ko: «Nin kɔni ye Ala ta sebagaya yere le ye, sebagayaba.» ¹¹O bɛɛ tun b'a fle, k'a lamɛn, sabu kabini wagatijan a tun be jinamoriyako minw kera, o tun ka o kɔnɔnɔban. ¹²Nka Filipe ka Ala ta Masaya* ko ni Yesu Kirisita tɔgɔ kibaro Diman fɔ o ye minke, o mɔgɔw sɔnna Filipe ta kuma ma; ce fara muso kan, o bɛɛ batizera. ¹³Hali Simɔn yere sɔnna Ala ta Kuma ma. A batizera minke, a tora ni Filipe ye. Filipe tun be tagamasiyenw ni kabako minw kera, o tun k'a kɔnɔnɔban kosebe.

Ciradenw ka Ala daari Samari lanabagaw ye

¹⁴Ciradenw* tora Zeruzalemu k'a mɛn ko Samarika dɔw sɔnna ka la Ala ta Kuma ra; o ka Piyeri ni Yuhana ci o fe. ¹⁵Piyeri ni Yuhana sera Samari tuma min na, o ka Ala daari Samari lanabagaw ye, janko o ye Nin Saninman* sɔrɔ. ¹⁶Sabu Nin Saninman* tun ma jigi o mɔgɔw si kan fɔlɔ; o tun batizera Matigi Yesu tɔgɔ le ra dɔrɔn. ¹⁷O ra, Piyeri ni Yuhana ka o boro la o kan minke, o ka Nin Saninman sɔrɔ.

¹⁸Ayiwa, Simɔn k'a ye ko lanabagaw ka Nin Saninman sɔrɔ ciradenw ta borolari fe minke, a ka wari di o ma, ¹⁹k'a fɔ o ye ko: «Aw ye nin sebagaya di ne fana ma, janko ni ne ka ne boro la mɔgɔ o mɔgɔ kan, o tigi ye Nin Saninman sɔrɔ.» ²⁰Piyeri ko a ma ko: «Ele ni i ta wari bɛɛ ye halaki ɲɔgɔn fe, sabu i b'a miiri ko Ala be fen min di gbansan, i be se ka o sɔrɔ ni wari ye.» ²¹O kɔ, Piyeri k'a fɔ a ye ko: «Ele kɔni nin te nin ko ra, i ta sɔrɔta fana t'a ra, sabu i jusukun ma teren Ala ja kɔrɔ. ²²Nimisa i ta miirijuguw ra, ka Matigi daari, janko ɲaninyajugu minw be i jusukun na, a ye o yafa i ma, ni a be se ka ke; ²³sabu ne k'a ye ko ele kɔnɔ fanin lo ɲangboya ni kojugu ra, fɔ ka i siri ka i bla jurumun ta jɔnya ra.» ²⁴Simɔn ko Piyeri ni Yuhana ma ko: «Aw yere ye Matigi daari ne ye, janko aw ka min fɔ, o si kana ne sɔrɔ.»

²⁵Piyeri ni Yuhana ka seereya ke, ka Matigi ta Kibaro Diman fɔ mɔgɔw ye minke, o sekɔra ka taga Zeruzalemu; o tagatɔ ka Kibaro Diman fɔ Samari dugumisenw caman na ka taga.

Filipe ni Etiyopikace fagama

²⁶Matigi ta meleke dɔ kumana Filipe fe, ko: «Wuri ka taga woroduguyanfan fe. Sira min be bɔ Zeruzalemu ka taga Gaza, i ye o sira ta; mɔgɔ te temɛna o sira kan tuun.» Filipe wurira o yɔrɔnin bɛɛ ra ka sira ta. ²⁷K'a tagatɔ to, a ka Etiyopikace dɔ ye; o ce tun ye Etiyopi jamana masamuso Kandasi ta fagamaba dɔ le ye. Ale le tun siginin be masamuso ta naforo bɛɛ kunna. O ce tun tagara Zeruzalemu ka taga Ala bato. ²⁸A sekɔtɔ tun siginin be a ta sowotoro kɔnɔ, a be cira Ezayi ta kitabu karanna. ²⁹Nin Saninman* k'a fɔ Filipe ye ko: «Gbara sowotoro nin na.» ³⁰Filipe borira ka gbara wotoro ra minke, a k'a ye ko o Etiyopikace be cira Ezayi ta kitabu

karanna. Filipe k'a jininka ko: «I be min karanna, i ka o kɔɔ lɔn wa?»³¹ O ce ka Filipe jaabi ko: «Ne be se k'a kɔɔ lɔn cogo di, ni mɔɔ m'a yira ne ra?» A k'a fɔ Filipe ye ko a ye yelen ka sigi ale kɔɔ sowotoro kɔɔ.³² A tun be yɔɔ min karanna, o fle nin ye, ko:

«A tun kera i ko saga min minana ka taga a fagayɔɔ ra,
i n'a fɔ sagaden min te kasi a si kanbagaw boro,
a ma foyi fɔ.

³³ O k'a mafiyenya, o ma sɔn ka lɔ a ra ko jo b'a fe.

Jɔn be kuma a ta duruja ko ra?

Sabu o k'a faga k'a ta siya tunu dunuɔa ra^s.»

³⁴ Ayiwa, ce ka kuma ta, k'a fɔ Filipe ye ko: «Ne be i daari, a fɔ ne ye, cira be kumana jɔntigi ta ko le ra? A yere ko lo wa, walama mɔɔ were ko lo?»³⁵ O tuma Filipe ka kuma ta; a k'a damina o kuma yere ra ka Yesu Kirisita ko Kibaro Diman* fɔ a ye.

³⁶ Ka o tagatɔ to, o tagara se kɔ dɔ ma. Ce k'a fɔ Filipe ye ko: «Ji ye nin ye! Mun le be ne bari ka batize?»

³⁷ [Filipe k'a fɔ a ye ko: «Ni i be la Yesu ra ni i jusukun bee ye, i be se ka batize.» Ce ka Filipe jaabi ko: «Ne lara a ra ko Den min bɔra Ala ra* ko Yesu Kirisita lo.»] ³⁸ A ka sowotoro lalɔ; o fla bee jigira ji ra. Filipe k'a batize. ³⁹ O bɔra ji ra wagati min na, Matigi Nin ka Filipe ta ka taga ni a ye. Ce ma Filipe ye tuun, nka a ka sira ta ka taga, a ninsɔndiyanin.

⁴⁰ Filipe kɔni nana a yere sɔɔ Azɔti dugu le kɔɔ. A bɔra yi ka taga Sezare. A tagatɔ, a temena dugu o dugu ra, a ka Kibaro Diman fɔ o bee ra ka taga.

Yesu k'a yere yira Sɔli ra

(Kewalew 22.3–16; 26.9–20; Galasikaw 1.1–16)

9¹ Ayiwa, o wagati ra Sɔli belen tun be kankari lara Matigi Yesu ta karamɔɔɔɔɔɔɔɔ ye, ko ni a ka min o min mina, a be o faga. A tagara sarakalasebagaw kuntigiba* fe,² ko a ye sebe dɔ di ale ma; a tun b'a fe ka taga o sebe di Yahudiyaw ta karanso kuntigiw ma Damasi dugu kɔɔ, janko ni a ka mɔɔ o mɔɔ sɔɔ yi min be o sirakura kan, ce fara muso kan, a ye o bee mina ka o siri ka na ni o ye Zeruzalemu.

³ Ka Sɔli tagatɔ, a surunyanin Damasi ra, yeelenba dɔ barara ka bɔ sankolo ra ka manamana ka Sɔli lamini. ⁴ Sɔli bɔra ka ben dugu ma. A ka kumakan dɔ men, ko: «Sɔli, Sɔli, mun kosɔn i be ne tɔɔɔɔ?»⁵ Sɔli ko: «Ele ye jɔn ye, Matigi?» Kumakan ko: «I be min tɔɔɔɔ, o ye ne Yesu le ye. ⁶ Ayiwa, wuri ka taga dugu kɔɔ; i ka kan ka min ke, o bena o fɔ i ye yi.»

⁷ Sɔli tagamaɔɔɔɔɔɔɔɔ ja tigeninba lɔnin tora, o ma se ka kuma; olugu tun be kumakan menna, nka o tun ma mɔɔ si ye. ⁸ Sɔli wurira ka lɔ; a ja tun yelenin lo, nka a tun te foyi yera. O k'a boro mina ka taga ni a ye Damasi dugu kɔɔ. ⁹ Sɔli ka tere saba ke, a tun te yeri ke, a ma domuni ke, a ma ji min.

Ala ka Ananiyasi ci Sɔli fe

¹⁰ O wagati ra Yesu ta karamɔɔɔɔɔɔɔɔ dɔ tun be Damasi, o tɔɔɔ tun ye ko Ananiyasi. Matigi k'a yere yira a ra, k'a wele ko: «Ananiyasi.» A ko: «Naamu, Matigi.»¹¹ Matigi ko a ma ko: «Wuri sisan ka sira ta, o be sira min wele ko Sira Terennin. I be taga Zuda ta so kɔɔ. Ni i sera yi, i be ce dɔ kopininka, a tɔɔɔ ye ko Sɔli, a bɔra Tarisi. A be Ala daarira sisan yere. ¹² K'a to Aladaari ra, Ala ka ce dɔ yira a ra min tɔɔɔ ye ko Ananiyasi. A k'a ye ko o ce donna a fe bon kɔɔ k'a boro la a kan, janko a ye yeri ke tuun.»¹³ Ananiyasi ko: «E, Matigi, ce nin ka i ta mɔɔ saninmanw tɔɔɔ cogo min na Zeruzalemu, mɔɔɔ caman ka o lakari ne ye. ¹⁴ A nana ni sebe dɔ ye yan ka bɔ sarakalasebagaw* kuntigiw fe, ko mɔɔɔ o mɔɔɔ be i tɔɔɔ fɔra yan, a ye o bee mina ka o siri ka taga ni o ye.»

¹⁵ Nka Matigi k'a fɔ Ananiyasi ye ko: «Taga, sabu ne ka nin ce janawoloma k'a ke ne ta baarakeminan le ye, janko a ye ne tɔɔɔ waajuri ke siya were mɔɔɔw* ni o ta masacew ye, ani Izirayelimɔɔɔw ye. ¹⁶ Tɔɔɔ minw bena se a ma fana ne kosɔn, ne bena o bee yira a ra.»

¹⁷ Ayiwa, Ananiyasi tagara; a tagara don bon kɔɔ minke, a k'a boro la Sɔli kan, k'a fɔ a ye ko: «Ne balemacɔ Sɔli, Matigi Yesu min k'a yere yira i ra sira kan, ka i natɔ to yan, ale ka ne ci i fe, janko i ye yeri ke tuun, ani ka fa Nin Saninman* na.»¹⁸ O yɔɔɔnin kelen bee fen dɔw bɔra Sɔli padenw na ka benben, i n'a fɔ jegɔfara; a ja yelera. A wurira, ka batize. ¹⁹ O kɔ, a ka domuni ke, ka baraka sɔɔ.

Sɔli tora Damasi ka tere dama ke ni Yesu ta karamɔɔɔɔɔɔɔɔ ye.

Sɔli ka waajuri ke Damasi

²⁰ O wagati yere ra Sɔli ka ke waajuri ke ye karansow kɔɔ, k'a fɔ o ye ko Den min bɔra Ala ra*, ko o ye Yesu le ye. ²¹ Mɔɔɔ minw tun be a lamenna, olugu bee kɔɔɔɔɔɔɔɔɔ; o tun b'a fɔra ko: «Nin ce yere le tun te Yesu tɔɔɔ fɔbagaw tɔɔɔɔɔ Zeruzalemu wa? A nakun yere tun te yan, janko ka o mɔɔɔw mina ka o siri ka taga ni o ye sarakalasebagaw* kuntigiw fe Zeruzalemu wa?»

^s8.32–33 Nin kuma fɔra Ezayi 53.7–8.

²²O bɛɛ n'a ta, dɔ le tun bɛ farara Sɔli ta lanaya baraka kan ka taga ɲa; a ta waajuri cogo tun ka Yahudiyaw kɔnɔnɔfiri Damasi, sabu a tun b'a fɔra k'a gbɛya ko Yesu ye Kisibaga* ye; o tun te se ka foyi sɔrɔ k'a jaabi tuun.

²³Ayiwa, tere dama temenin kɔ, Damasi Yahudiyaw ka janfa siri ko o bɛ Sɔli faga; ²⁴nka Sɔli bɔra o ta janfa kɔrɔ ma. O tun bɛ dugu dondaw bɛɛ kɔrɔsi su ni tere, janko k'a sɔrɔ k'a faga. ²⁵Nka lon dɔ su fɛ, Yesu ta karamɔgɔdenw ka Sɔli don segi dɔ kɔnɔ k'a lajigi dugu kogo kɔ fɛ ni juru ye.

Sɔli tagara Zeruzalemu

²⁶Ayiwa, Sɔli sera Zeruzalemu minke, a tun b'a fɛ ka kori karamɔgɔden tɔw ra, nka olugu bɛɛ tun bɛ siranna a ɲa, sabu o tun ma la a ra ko a kera Yesu ta karamɔgɔden dɔ ye can ra. ²⁷O ra, Barinabasi tagara ni Sɔli ye ciradenw* fɛ; Sɔli ka Matigi ye Damasi sira kan cogo min na, ani Matigi kumana a fɛ cogo min na, ani Sɔli ka Yesu tɔgɔ fɔ k'a gbɛya mɔgɔw bɛɛ ɲa na ni jagbeleya ye cogo min na Damasi, Barinabasi ka o bɛɛ lakari ciradenw ye.

²⁸K'a ta o wagati ra, Sɔli kera ciradenw tagamanɔgɔn ye Zeruzalemu; a tun bɛ kuma kenɛ kan, ka mɔgɔw waaju Matigi tɔgɔ ra. ²⁹Sɔli tun bɛ to ka kuma, ani ka sɔsɔri kɛ ni Yahudiya gerekikanfɔbagaw fana ye; nka olugu fana tun b'a fagayɔrɔ ɲinina. ³⁰Lanabaga tɔw nana bɔ o ko kala ma minke, olugu ka Sɔli lataga Sezare; o kɔ, o k'a lataga Tarisi.

³¹Ayiwa, o wagati ra lanabagaw ta jenkuru* mɔgɔw tun bɛ hera ra Zude ni Galile ni Samari. O baraka tun bɛ bonyara, o tun bɛ tagama Matigi ɲasiran na; dɔw fana tun bɛ farara o kan lon o lon Nin Saninman* baraka ra.

Piyeri ka Ene kenɛya

³²Ayiwa, Piyeri tun bɛ yɔrɔw bɛɛ yaalara ka lanabagaw flɛ; lanabaga minw bɛ Lida, a tagara olugu fana fɛ. ³³A tagara a sɔrɔ cɛ dɔ lanin bɛ bana ra kabini san seegi, a tɔgɔ ye ko Ene; a tun murugunin lo. ³⁴Piyeri ko a ma ko: «Ene, Yesu Kirisita bɛ i kenɛya! I wuri ka i ta lanan lalaga i yɛrɛ ye.» Ene wurira o yɔrɔnin kelen bɛɛ ra. ³⁵Lida dugumɔgɔw bɛɛ, ani Sarɔn kenɛgbɛ mɔgɔw bɛɛ ka o ye minke, o sɔnna Matigi ma.

Piyeri ka Tabita su lakunu

³⁶Ayiwa, lanabagamuso dɔ tun bɛ Zafa dugu kɔnɔ, a tɔgɔ tun ye ko Tabita, walama Dɔrikasi, gerekikan na; o kɔrɔ ye ko dagbɛ. O muso tun bɛ kopuman caman ke, ka fagantanw demɛ. ³⁷Tabita nana bana, fɔ ka na sa. O k'a su ko, k'a ta ka taga a la bon dɔ kɔnɔ sankaso san fɛ. ³⁸I n'a fɔ Zafa ni Lida cɛ man jan, Zafa karamɔgɔdenw k'a mɛn ko Piyeri bɛ sɔrɔ Lida. O ka mɔgɔ fla ci ka taga Piyeri daari, k'a fɔ a ye ko: «Sabari ka na an fɛ sisan.» ³⁹Piyeri wurira ka taga ni o ye. A sera yi minke, o tagara ni a ye bon kɔnɔ sankaso san fɛ. Muso cɛ saninw bɛɛ nana Piyeri lamini, ka to ka kasi. Ka Tabita ɲanaman to ni o ye, a tun bɛ derege fitiniw ni deregeba minw lalaga, o ka o bɛɛ yira Piyeri ra. ⁴⁰O tuma Piyeri ka mɔgɔw bɛɛ labɔ kenɛ ma, k'a kinbiri gban dugu ma ka Ala daari. O kɔ, a k'a ɲa yelemas su fan fɛ k'a fɔ ko: «Tabita, i wuri!» Tabita k'a ɲa ye; a ka Piyeri ye minke, a wurira ka sigi. ⁴¹Piyeri k'a mina a boro ma k'a demɛ k'a lawuri. O kɔ, Piyeri ka lanabagaw ni muso cɛ saninw wele, ka Tabita ɲanaman yira o ra. ⁴²Zafa dugumɔgɔw bɛɛ bɔra o ko kala ma. Mɔgɔ caman lara Matigi ra. ⁴³Piyeri tora Zafa ka wagatijan ke; a tun bɛ cɛ dɔ ta so kɔnɔ, min tɔgɔ ye ko Simɔn, o tun ye gbolologibaga le ye.

Meleke kumana Kɔrineli fɛ

10 ¹Cɛ dɔ tun bɛ Sezare, min tɔgɔ tun ye ko Kɔrineli; sorasikuru min bɛ wele ko Itali sorasikuru, ale tun ye o sorasikuru kuntigiba dɔ ye. ²O cɛ tun ye Alapasiranbaga ye, ani Ala batobaga, a ni a ta somɔgɔw bɛɛ. A tun bɛ saraka caman bɔ ka Yahudiya fagantanw sɔn, ka Ala daari tuma bɛɛ.

³Ayiwa, lon dɔ wulada fɛ, Kɔrineli k'a ye ko Ala ta meleke dɔ nana don ale fɛ bon kɔnɔ, ka a wele ko: «Kɔrineli!» ⁴Kɔrineli k'a ɲa lɔ meleke ra; a siranna. A ko: «Mun lo, Matigi?» Meleke k'a fɔ a ye ko: «I ta Aladaariw ni i ta sarakaw diyara Ala ye; Ala ka a hakiri to i ra. ⁵Ayiwa, mɔgɔ dɔw ci sisan ka taga Zafa, ka taga cɛ dɔ wele ka na, min tɔgɔ ye ko Simɔn, ani a bɛ wele fana ko Piyeri. ⁶A bɛ gbolologibaga dɔ ta so, o fana tɔgɔ ye ko Simɔn; o ta bon bɛ kɔgɔjida ra.»

⁷Meleke min kumana Kɔrineli fɛ, o tagara minke dɔrɔn, Kɔrineli ka a ta baaraden fla wele, ani sorasice kelen, min tun ye a jɛnɔgɔn ye; o fana tun ye Alapasiranbaga ye. ⁸Ayiwa, meleke ka kuma min fɔ, a ka o bɛɛ lakari olugu ye, ka o ci ka taga Zafa.

Ala ka ko minw yira Piyeri ra

⁹O lon dugusagbɛ, o mɔgɔ saba tagatɔ, o surunyara Zafa ra minke, o wagati ra Piyeri tun yelenna biribon kunna ka Ala daari; o y'a sɔrɔ tere tun bɛ kuncɛ. ¹⁰Kɔngɔ nana Piyeri sɔrɔ, a ko a bɛ domuni kɛ. Ka o to domuni labɛn na, Ala ka fɛn dɔ yira Piyeri ra. ¹¹A ka sankolo dayelenin ye, ka fɛn dɔ ye i ko faniba dɔ, a sirinin bɛ a kun naani na, a bɛ jigira ka na dugu ma. ¹²Began suguya bɛɛ, ani dugukolo fɛn fofotaw, ani kɔnɔ

suguya bɛɛ tun bɛ o fani kɔnɔ. ¹³ Kumakan dɔ ko Piyeri ma ko: «Piyeri, wuri ka dɔ faga k'a domu.» ¹⁴ Piyeri ko: «Ɖn-ɔn, Matigi, sabu ne ma fen nɔɔnɔn, walama fen saninyabari si domu ka ye^t.» ¹⁵ Piyeri ka o kumakan men tuun a sijaga flanan na, ko: «Ala k'a latige ko fen min saninyara, ele man kan ka o jate fen nɔɔnɔn ye.» ¹⁶ O kuma fɔra ka se fɔ sijaga saba; o kɔ, o yɔɔnɔn bɛɛ o faniba kɔɔtara ka taga sankolo kɔnɔ.

¹⁷ Piyeri hakiri tun jagamina; a ka fen minw ye, a tun bɛ miirira o kɔɔ ra. O wagati ra, Kɔrineli tun ka mɔɔ minw ci, olugu nana se Zafa, ka Simɔn ta yɔɔ kopininka; o ka yɔɔ yira o ra minke, o tagara lɔ luda ra. ¹⁸ O ka weleri ke, ka jininkari ke ko: «Simɔn min bɛ wele ko Piyeri, ale bɛ yan le wa?» ¹⁹ Piyeri ka fen minw ye, a belen tun bɛ miirira o kɔɔ ra minke, Nin Saninman* k'a fɔ a ye ko: «A flɛ, mɔɔ saba bɛ i kopininkara kene ma. ²⁰ Wuri ka jigi, ka taga ni o ye, i kana sigiya; sabu ne le ka o ci i fɛ.» ²¹ Piyeri jigira ka na o nɔ fɛ; a ko: «Aw bɛ mɔɔ min yɔɔpinina, ne lo. Aw nakun ye juman le ye ne fɛ?» ²² O mɔɔw ka Piyeri jaabi ko: «Sorasikuntigi Kɔrineli le ka an ci; mɔɔ terennin lo, a bɛ siran Ala ja fana. Yahudiyaw bɛɛ bɛ a tɔɔɔuman fɔra. Ala ta meleke saninman dɔ ka a yere yira a ra k'a fɔ a ye ko a ye i wele ka na a ta so, janko ka i ta kumaw lamɛn.» ²³ Piyeri ka o ladon so kɔnɔ, ka siyɔɔ di o ma. O dugusagbɛ a tagara ni o ye. Zafa lanabaga dɔw tagara ni o ye fana.

²⁴ O lon dugusagbɛ, o sera Sezare. O y'a sɔɔ Kɔrineli tun k'a ta somɔɔw ni a teri panamanw lajen a ta so kɔnɔ, ka Piyeri makɔnɔ. ²⁵ Piyeri dontɔ so kɔnɔ, Kɔrineli nana a kunben, ka a kinbiri gban Piyeri kɔɔ. ²⁶ Nka Piyeri ka a lawuri k'a fɔ a ye ko: «I wuri, ne fana ye adamaden le ye.» ²⁷ Ka Piyeri to kuma ra ni Kɔrineli ye, a donna bon kɔnɔ ka mɔɔ caman lajennin yi. ²⁸ Piyeri k'a fɔ o ye ko: «Aw k'a lɔn ko ka kaɔa ni an ta sariya* ye, Yahudiya si man kan ka jɛnɔɔɔnya ke ni siya were mɔɔ* ye, walama ka don a ta so kɔnɔ. Nka Ala k'a yira ne ra ko ne man kan ka mɔɔ si jate mɔɔ nɔɔnɔn ye, walama mɔɔ saninyabari. ²⁹ O le kosɔn aw ka mɔɔw ci ka taga ne wele minke, ne nana, hali ne ma sɔsɔri ke. Ayiwa, sisan ne bɛ aw jininka: «Aw ka ne wele ka na kun juman le ra?» »

³⁰ Kɔrineli ka Piyeri jaabi ko: «Bi ye a tere naani ye, ka ne to Aladaari ra ne ta bon kɔnɔ wulada fɛ nin wagati nɔɔn na, ne barara ka cɛ dɔ lɔnin ye ne ja kɔɔ, deregegbɛ bɛ a kan na, a bɛ manamanana. A ko ne ma ko: ³¹ «Kɔrineli, i ta Aladaari minana; i ka kopuman o kopuman ke, Ala hakiri tora o bɛ ra fana. ³² Mɔɔw dɔw ci ka taga Zafa, ka taga Simɔn wele, min tɔɔ lara fana ko Piyeri. A bɛ cɛ dɔ ta lu kɔnɔ, o fana tɔɔ ye ko Simɔn, a bɛ gbolobaara ke, a ta lu bɛ kɔɔjida ra.» ³³ O yɔɔnɔn kelen bɛɛ ne ka mɔɔw dɔw ci ka taga i wele; i nako jana. Ayiwa, sisan an bɛ lajennin flɛ yan Ala ja kɔɔ; Matigi ka fen o fen yira i ra, an b'a fɛ ka o lamɛn.»

Piyeri ka waajuri ke Kɔrineli ta so kɔnɔ

³⁴ O tuma Piyeri ka kuma ta k'a fɔ ko: «Can ra, ne k'a lɔn sisan ko Ala tɛ mɔɔw bɔ mɔɔw ra, ³⁵ nka siya o siya ra, mɔɔw min bɛ siran Ala ja, ka tagama terenninya kan, o tigi ko ka di Ala ye. ³⁶ Ala ka a ta kuma lase Izirayelimɔɔw ma, ka hera Kibarɔ Diman* fɔ o ye Yesu Kirisita baraka ra. Ale le ye mɔɔw bɛɛ Matigi ye; ³⁷ Yesu ta kopaw kera cogo min na Zude jamana yɔɔ bɛɛ ra, k'a damina Galile, aw yere ka o kow bɛɛ lɔn. O kow kera Yuhana ta waajuri ni a ta batizeri* kɔ fɛ. ³⁸ Ayiwa, Ala ka Yesu Nazaretikacɛ panawoloma cogo min na k'a fa Nin Saninman* na, ka se bagaya di a ma, aw ka o lɔn. A tun bɛ yɔɔw yaalayaala, ka kopuman ke mɔɔw ye, ani minw bɛɛ tun bɛ Setana ta jɔnya ra, a tun bɛ olugu bɛɛ kisi ka bɔ o jɔnya ra, sabu Ala tun bɛ ni a ye. ³⁹ Yesu ka ko o ko ke Yahudiyaw ta jamana ra, ani Zeruzalemu dugu yere kɔnɔ, anw ye o kow seerew ye. O k'a mina k'a gbengben yiri ra k'a faga. ⁴⁰ Nka a saya tere sabanan, Ala ka a lakunu ka bɔ saya ra, k'a to a ye a yere yira mɔɔw ra. ⁴¹ Mɔɔw bɛɛ m'a ye, nka Ala tun ka anw minw panawoloma kakɔɔ ka ke a seerew ye, anw le k'a ye, an minw ka domuni ke, ani ka minnin ke ni a ye, a kununin kɔ ka bɔ saya ra. ⁴² Yesu ka nin ci di anw ma ko an ye mɔɔw waaju, k'a fɔ k'a gbeleya ko Ala ka Yesu le sigi k'a ke suw, ani panamanw ta kititigɛbaga ye. ⁴³ Ciraw bɛɛ kera seerew ye k'a fɔ ko ni mɔɔw o mɔɔw ka la Yesu ra, o tigi bɛ jurumun yafa sɔɔ a tɔɔ baraka ra.»

Nin Saninman jigira siya were mɔɔw kan

⁴⁴ Ka Piyeri to o kuma ra, Nin Saninman* jigira a lamɛn bagaw bɛɛ kan. ⁴⁵ Yahudiya lanabaga minw tun ka Piyeri blasira, olugu kabakoyara k'a ye ko Ala ka Nin Saninman di, k'a lajigi siya were mɔɔw* fana kan. ⁴⁶ Sabu o k'a ye ko o mɔɔw bɛ kumana kan werew ra, ka Ala bonya. ⁴⁷ O tuma Piyeri ko: «Mɔɔw minw ka Nin Saninman sɔɔ i ko anw fana k'a sɔɔ cogo min na, yala an bɛ se ka olugu bari ko o kana batize ji ra wa?» ⁴⁸ O ra, Piyeri k'a latige ko o mɔɔw ye batize Yesu Kirisita tɔɔ ra.

O kɔ, o ka Piyeri daari ko a ye tere dama ke o fɛ.

Piyeri ka Kɔrineli ta ko nafɔ Zeruzalemu lanabagaw ye

11 ¹ Ciradenw* ni lanabaga minw bɛ Zude, olugu k'a mɛn ko siya were mɔɔw* fana sɔnna Ala ta Kuma ma. ² O kosɔn tuma min na Piyeri kɔsegira ka na Zeruzalemu, Yahudiya lanabagaw ka Piyeri jaraki, ko: ³ «Ele sɔnna ka taga don siya kenesigibariw ta so kɔnɔ, fɔ ka domuni ke ni o ye!»

^{10.14} Piyeri ka nin kuma fɔ ka kaɔa ni cira Musa ta sariya le ye (Sarakalasebagaw 11.1–47).

⁴O tuma, kow temena cogo min na, Piyeri ka o bee jafu o ye kelen kelen. ⁵A ko: «Tuma min ne tun be Zafa dugu kɔɔ, lon dɔ, ka ne to Aladaari ra, Ala ka fen dɔ yira ne ra: ne ka fen dɔ ye, o fen tun be i ko faniba dɔ, a sirinin be a kun naani na, a be jigira ka bɔ san fe; a nana se ne kɔɔ. ⁶Ne k'a lalaga k'a fle minke, ne ka dugukolo beganw ni kongosogow ni fen fofotaw ni kɔɔw ye o faniba kɔɔ. ⁷Ne ka kumakan dɔ men; a ko ne ma ko: «Piyeri, wuri ka dɔ faga k'a domu.» ⁸Ne ko: «On-on, Matigi, sabu fen nɔɔɔnin walama fen saninyabari si ma don ne da ra ka ye fiyewu.» ⁹Nka kumakan bɔra sankolo ra tuun a sijaga flanan na, ko: «Ala k'a latige ko fen min saninyara, ele man kan ka o jate fen nɔɔɔninw ye.» ¹⁰A kera ten ka se fɔ sijaga saba; o kɔ, o faniba ni a kɔɔfenw yelenna ka taga sankolo kɔɔ.

¹¹«O wagati kelen yere ra, ne tun be lu min kɔɔ, mɔɔ saba nana lɔ o lu donda ra, ko o ka olugu ci ne fe ka bɔ Sezare. ¹²Nin Saninman* k'a fɔ ne ye ko ne ye taga ni o mɔɔw ye, ko ne kana sigiya. Balemace wɔɔɔ minw fle nin ye, olugu tagara ne blasira. An tagara don Korineli ta bon kɔɔ. ¹³Ayiwa, Korineli k'a fɔ an ye ko ale ka meleke lɔnin ye a ta bon kɔɔ, ko meleke k'a fɔ a ye ko: «Mɔɔ dɔ ci ka taga Zafa ka taga Simɔn wele, min tɔɔ lara ko Piyeri; ¹⁴ele ni i ta gbamɔɔw bee bena kisi cogo min na, ale le bena o sira yira aw ra.» ¹⁵Ayiwa, ne ka kuma damina minke dɔɔɔ, Nin Saninman jigira o mɔɔw kan i n'a fɔ a tun jigira anw kan cogo min na a damina ra. ¹⁶O tuma, ne hakiri sɔɔra ka jigi Matigi ta kuma ra, ko: «Yuhana ka mɔɔw batize ji le ra, nka aw kɔni aw bena batize ni Nin Saninman le ye.» ¹⁷Ayiwa, anw minw lara Matigi Yesu ra, Ala ka fen min di anw ma, ni a nana o fen kelen di olugu fana ma, o tuma ne ye jɔn le ye k'a fɔ ko ne be ban Ala sago ma?»

¹⁸Ciradenw ni lanabaga tɔw ka Piyeri ta kuma men minke, o jusu sɔɔra ka suma, o ka Ala tando; o ko: «Can lo, Ala sɔɔna k'a to siya were mɔɔw* fana ye nimisa o ta jurumunw na, janko o ye panamanya sɔɔ.»

Antiyɔsi ta lanabagaw ta jenkuru

¹⁹Etiyeni faganin kɔ, o ka lanabagaw tɔɔɔ kosebe. Lanabaga minw borira ka janjan o tɔɔɔw wagati ra, olugu dɔw tagara fɔ Fenisi, ani Sipere maraw ra; dɔw tagara Antiyɔsi. Nka olugu tun te Ala ta Kuma fɔ mɔɔw were ye ni Yahudiyaw dɔɔɔn te. ²⁰O bee n'a ta, o mɔɔw dɔw tun bɔra Sipere ni Sireni ka na Antiyɔsi; olugu kumana siya were mɔɔw* fana fe, ka Matigi Yesu ta Kibaro Diman* fɔ o ye. ²¹Matigi ta sebgaya tun be o lanabagaw kan; mɔɔw camanba lara Matigi ra, ka sɔn Matigi ma.

²²O ko kibaroya sera Zeruzalemu lanabagaw ta jenkuru* mɔɔw ma minke, o ka Barinabasi ci ka taga Antiyɔsi. ²³Barinabasi sera Antiyɔsi minke, a ka Ala ta baraka ye lanabagaw kan minke, o ka a jusu diya. A ka lanabagaw ja gbeleya ko o ye jija ka to Matigi ta sira kan. ²⁴Barinabasi tun ye mɔɔwɔnuman le ye; a tun fara Nin Saninman* na, lanaya tun b'a jusu ra fana. Jama caman fana sɔɔna Matigi ma.

²⁵O kɔ, Barinabasi tagara Tarisi, ka taga Sɔli yɔɔɔɔni. ²⁶A ka Sɔli ye minke, a nana ni a ye Antiyɔsi. O ka san kelen dafanin ke, o be to ka taga lajen ni lanabagaw ye; o ka mɔɔw caman karan Matigi ta sira ra. Ka lanabagaw wele ko Kirisita* ta mɔɔw^u, o dabɔra Antiyɔsi ta lanabagaw le ra.

²⁷O lonw na, cira dɔw tun bɔra Zeruzalemu ka na Antiyɔsi. ²⁸O ra kelen tɔɔɔ tun ye ko Agabusi; ale wurira k'a fɔ Nin Saninman baraka ra ko kɔngoba dɔ bena ben dunɔɔa yɔɔɔ bee kan. O kuma nana ke can ye; o kɔngoba kera Rɔmu* masaceba Kolodi ta tere ra. ²⁹O ra, Antiyɔsi ta lanabagaw k'a latige ka kaɔa ni o bee kelen kelen seko ye, ka o balemaw deme, minw ye Zude lanabagaw ye. ³⁰O ka o le ke; o ka o fenw don Barinabasi ni Sɔli boro, ka taga o di Zude lanabagaw ta cekɔɔɔbaw ma.

Yakuba fagako ani Piyeri minako

12 ¹O wagati ra, masace Herodi* ka lanabaga dɔw mina ka o tɔɔɔ. ²A ka Yuhana balemace Yakuba faga ni muru ye. ³A k'a ye ko o diyara Yahudiyaw ye minke, a ko o ye Piyeri fana mina. O tun kera burufunubari janagbe* wagati ra. ⁴Ayiwa, o ka Piyeri mina k'a bla kaso ra, ka sorasice naani sigiyɔɔɔma naani bla k'a kɔɔsi; a tun b'a fe ka Piyeri ta kiti tige jama ja kɔɔɔ Jɔnyaban janagbe* temenin kɔ. ⁵Piyeri kɔni tora kasobon kɔɔ yi; nka lanabagaw tun jijara Aladaari ra a ye.

Piyeri bɔcogo kaso ra

⁶Ayiwa, Herodi* tun labenna, ko ni dugu gbera, a bena Piyeri ta kiti tige jama ja kɔɔɔ. O su fe, Piyeri tun be sunɔɔɔra sorasi fla ce ma, k'a sirinin to ni negejɔɔɔkɔ fla ye. Sorasi dɔw tun lɔlɔnin be da ra, o be kasobon kɔɔsira. ⁷Matigi ta meleke dɔ donna kasobon kɔɔ; yeelen dɔ manamanana kasobon kɔɔ. Meleke ka Piyeri bugɔbugɔ a kerɔn na k'a lakunu, k'a fɔ a ye ko: «Wuri jooa!» Negejɔɔɔkɔ tigera ka bɔ a boro ra ka ben dugu ma. ⁸Meleke ko: «I yere cesiri, ka i ta sanbara don!» Piyeri ka o ke. Meleke ko a ma ko: «I ta deregeba don ka tugu ne kɔ!» ⁹Piyeri bɔra ka tugu meleke kɔ. A tun m'a lɔn ko meleke be min kera ko o ye can le ye; a tun b'a miiri ko siko lo. ¹⁰O tagara se kasobon kɔɔsibagaw ta jenkuru fɔlɔ ma; o temena o ra ka taga se jenkuru flanan ma, ka teme o fana ra ka taga se dondaba ma; o tun ye negekon le ye, a pasinna dugukɔɔɔɔɔɔ ma. O donda yelera a yere ma o ja. O bɔra ka sira dɔ ta; ka o tagatɔ to, meleke barara ka tunu Piyeri ma.

^u11.26 Kirisita ta mɔɔw: Tubabukan na o ye keretiyenw ye.

¹¹ Ayiwa, o tuma Piyeri hakiri sigira; a ko: «Sisan ne k'a ye ko can ra, Matigi le ka a ta meleke ci ka na ne bosi Herodi boro, ani Yahudiyaw tun be kojugu minw jate minana, ka ne kisi o bee ma.»

¹² Piyeri hakiri sigira minke, a tagara Mariyamu ta so kono; Yuhana min be wele ko Marika, o bamuso lo. Lanabaga caman tun lajenna o yoro ra, o be Ala daarira. ¹³ Piyeri ka da gbasi; baardenmuso min togo tun ye ko Roda, ale nana ko a bena da yele. ¹⁴ A k'a ye ko Piyeri kan lo minke, ninsondiya koson, sani a ye da yele Piyeri ye, a borira ka taga a fo tow ye ko Piyeri lonin be da ra kene ma. ¹⁵ Mago ko a ma ko: «Ele kunkolo te yi!» Nka Roda k'a fo k'a gbeleya ko can yereyere lo. O ko: «I b'a soro a ta meleke lo.» ¹⁶ Piyeri koni tun be da gbasira ye. O nana da yele ka Piyeri ye minke, o bee kononobanna.

¹⁷ Piyeri ka a boro korota, k'a fo ko o ye je. Matigi ka a labo kaso ra cogo min na, a ka o jafu o ye; a ko: «Aw ye taga a fo Yakuba^v ni an balema tow ye.» O ko, a bora ka taga yoro were ra.

¹⁸ Ayiwa, dugu nana gbe minke, sorasiw bee hakiri jagamininba tun be jagon jininkara ko Piyeri kera cogo di le? ¹⁹ Herodi ka mago dow ci ka taga Piyeri yoroni, nka o m'a ye. A ka sorasiw wele ka o jininka; o ko, a ko o ye olugu bee mina ka o faga. O ko, Herodi bora Zude ka taga Sezare, ka taga tere dama ke yi.

Herodi sacogo

²⁰ Herodi* tun diminin lo Tiri dugumago ni Sidon dugumago koru kosebe. O koson olugu ka jagon ye, ka ben kelen ma ka teriya don ni masace ta bon kunnasigibaga ye, min ye Bilatusi ye; o tagara masace fe ka taga a daari ko a ye sabari ka kere ban; sabu olugu ta jamana tun be domuni soro ka bo masace ta jamana le ra.

²¹ O tun ka lon min sigi o kow janabari kama, o lon na Herodi ka a ta masaderege don, ka sigi masasiganan kan, ka kumabaw fo jama bee na. ²² Jama bee perenna, ko: «Nin ye Ala yere kan le ye, mago kan te!» ²³ O yoronin kelen bee ra, Matigi ta meleke do ka bana bla Herodi ra, sabu a ma bonya la Ala kan; tumu donna a panaman na k'a faga.

²⁴ Ala ta Kuma koni tun be tagara na.

²⁵ Barinabasi ni Sali ka o ta cira ke ka ban tuma min na, o bora Zeruzalemu ka kosegi Antiyosi. O tagato, o tagara ni Yuhana ye, min be wele ko Marika.

Ala ka Barinabasi ni Sali panawoloma

13 ¹ Ciraw ni karamago tun be Antiyosi lanabagaw ce ra: o tun ye Barinabasi ye, ani Simeyon min togo lara ko Cefin, ani Lusisi min bora Sireni, ani Manaheni min ni jamanatigi Herodi lamona jagon fe, ani Sali. ² Lanabagaw tun be sun don, ka Matigi bato; ka o to o ra, Nin Saninman* k'a fo o ye ko: «Aw ye Barinabasi ni Sali bla ne ye danna, janko ne ka o wele baara min kama, o ye o ke.» ³ Ayiwa, lanabagaw ka sun don, ka Ala daari, ka o boro la Barinabasi ni Sali kan ka soro ka o bla ka taga.

Barinabasi ni Sali ka waajuri ke Sipere

⁴ Nin Saninman* ka Barinabasi ni Sali ci o cogo le ra. O tagara Selesi; o ko, o donna kurun do kono o yoro ra ka taga Sipere. ⁵ O sera Salamisi minke, o ka Ala ta kuma waajuri ke Yahudiyaw ta karansow* kono. Yuhana min be wele ko Marika, ale tun be ni o ye ka o deme.

⁶ O ka Sipere jamana bee cetige ka taga se fo Pafosi. O ka Yahudiyace do ye, min tun be jinamoriya ke, k'a fo ko ale ye Ala ta cira ye; a togo tun ye ko Bari Yesu. ⁷ O ce tun be ni Sipere jamanatigi ye, min ye Seriyusi Polusi ye; Seriyusi Polusi tun ye mago hakiritigi ye. A ka Barinabasi ni Sali wele, sabu a tun b'a fe ka Ala ta Kuma men o fe. ⁸ Nka o jinamorce min togo tun ye fana ko Elimasi, gerekikan na, ale ka ke Barinabasi ni Sali soso ye; a tun b'a fe ka jamanatigi kunnacen, janko a kana la Ala ta kuma ra. ⁹ O tuma Sali, min be wele fana ko Poli, ale fanin Nin Saninman na, a ka a na lo jinamorce ra k'a fle kosebe, k'a fo a ye ko: ¹⁰ «Ele min jusukun fara nanbara ni juguya suguya bee ra, ele setanamago, konuman cenbaga, i te Matigi ta sira terreninw yelemari dabra wa? ¹¹ A fle, Matigi bena a boro la i na kan, i na bena fiyen. I bena wagati dama ke, i tena tere yeelen ye.»

O yoronin bee Elimasi na finna, ka dibi don a na ra; a ka ke a boro yaalayaala ye, ka mago jini k'a boro mina ka sira yira a ra.

¹² O ko minw kera, jamanatigi ka o ye minke, a lara Yesu ra; a ka Matigi ta karan min men, o k'a kononoban kosebe.

Poli ni Barinabasi ka waajuri ke Antiyosi Pisidi

¹³ O ko fe, Poli ni a tagamajogonw bora Pafosi, ka don kurun do kono ka taga Perizi, Panfili mara ra. Yuhana, min be wele ko Marika, ale bora o ko o yoro ra, ka seko ka taga Zeruzalemu. ¹⁴ Nka Poli ni Barinabasi koni bora Perizi ka taga Antiyosi, min be Pisidi mara ra. Nenekirilon* na, o tagara don karanso kono ka sigi. ¹⁵ O ka sariya kitabu ni ciraw ta kitabu kuma dow karan ka ban minke, karanso* kuntigiw ka mago ci k'a fo Poli ni Barinabasi ye ko: «Ne balemaw, ni kuma do be aw fe k'a fo jama ye ka o waaju, aw be se ka kuma.»

^v12.17 Yakuba: ale ye Matigi Yesu balemace ye.

¹⁶O tuma Pɔli wurira ka lo, ka a boro kɔrɔta, k'a fɔ mɔgɔw ye ko: «Aw Izirayelimɔgɔw, ani aw minw be Ala bato, aw ye lamenni ke! ¹⁷An ta siya Izirayeli* ta Ala le ka an bemaw janawoloma, ka o caya, wagati min o tun be Misiran jamana ra. O kɔ, a ka o labɔ o jamana ra ni a ta se bagaya ye. ¹⁸A tora o fe kongokolon kɔnɔ ka o deme, ka o ta kow bee sɔnmina fɔ sanji binaani. ¹⁹O kɔ, a ka siya wolonfla halaki, ka o siyaw gben ka bɔ Kanaana* jamana ra, ka o jamana di an bemaw ma, ka a ke o ta ye, ²⁰ka se fɔ san keme naani ni san bilooru. O bee kɔ fe, a ka kuntigiwi sigi Izirayeli kunna fɔ ka na se cira Samawilu ta wagati ma.

²¹«O kɔ, an ta siya k'a fɔ Ala ye ko a ye masace di olugu ma. Ayiwa, Boniyaminu ta gɔmɔgɔ min tɔgɔ ye ko Kisi, Ala ka o dence Sawuli le ke o ta masace ye fɔ san binaani. ²²Ayiwa, Ala nana Sawuli bɔ masaya ra wagati min na, a ka Dawuda ke o ta masace ye. Ala ka nin seereyakuma fɔ ale ta ko ra, ko: «Ne ka Yese dence Dawuda sɔrɔ, ne diyanyamɔgɔ lo; a bena ne sago bee ke ka ja^w.» ²³Ayiwa, Ala nana Kisibaga* di Izirayeli ma ka bɔ Dawuda ta duruja le ra, i n'a fɔ a tun ka a layiri ta cogo min na; o le ye Yesu ye. ²⁴Nka sani o Kisibaga ye na, Yuhana tun kumana Izirayelimɔgɔw bee fe ka o waaju, ko o ye nimisa o ta jurumun na ka batize. ²⁵Tuma min na Yuhana ta baara tun be jini ka se a dan na, a tun b'a fɔra mɔgɔw ye ko: «Aw b'a bisigi ko ne ye jɔntigi le ye? Aw be min makɔnɔna, ne te o ye de! Nka a fle, a bena na ne kɔ fe; ne man kan hali ka a ta sanbara juru foni ka bɔ a sen na.»

²⁶«Ne balemaw, aw minw kera Ibrahima ta durujaw ye, ani aw minw be Ala bato, nin kisiri kuma fɔra anw le ye. ²⁷Sabu Yahudiya minw be Zeruzalemu, olugu ni o kuntigiw m'a faamu ko Yesu le ye Kisibaga ye; ciraw ta kuma min be karan o ye Nenekirilon* o Nenekirilon, o ma o fana faamu. Nka o ka kiti tige Yesu kan, k'a to o ciraw ta kumaw kera can ye. ²⁸O ma jaraki si sɔrɔ a ra min be se ka ke a fagasababu ye, o bee n'a ta, o ka Pilati daari ko a y'a faga. ²⁹Ayiwa, o cogo ra, kuma minw tun sebera Kitabu kɔnɔ Yesu ta ko ra, o kumaw bee kera can ye. O kɔ, o k'a lajigi ka bɔ gbengbenyiri ra ka taga a su don kaburu dɔ kɔnɔ. ³⁰Nka Ala k'a lakunu ka bɔ saya ra. ³¹A kununin kɔ ka bɔ saya ra, minw tun kera a blasirabagaw ye ka bɔ Galile ka na Zeruzalemu, Yesu k'a yere yira olugu ra lon caman na. O mɔgɔw le kera a seerew ye, k'a ta kuma fɔ Izirayelimɔgɔw ye. ³²Ala tun ka o Kibaro Diman* min layiri ta an bemaw ye, anw yere nakun ye aw fe yan ka na o le fɔ aw ye. ³³Ala ka o layiri dafa anw ye, anw minw ye an bemaw ta durujaw ye; o le kosɔn a ka Yesu lakunu ka bɔ saya ra, i ko a sebera Zaburu kitabu flanan na cogo min na, ko:

«Den min bɔra ne ra, ele lo;
ne kera i Fa ye bi^x.»

³⁴Ala ka Yesu kunu minke ka bɔ saya ra, ko a te sa tuun fiyewu, a tun ka o le yira a ta kuma ra, ko:
«Ne ka layiri saninman minw ta Dawuda ye, layiri janamanw,
sigiya t'a ra, ne bena o fenw di aw ma^y.»

³⁵O kosɔn a k'a fɔ kitabu dɔ were ra ko:

«I tena sɔn k'a to i ta mɔgɔ saninman su ye tori kaburu kɔnɔ^z.»

³⁶Nka Dawuda min ka o kuma fɔ, ale ka baara ke a ta wagati ra ka ban tuma min na ka kapa ni Ala sago ye, a sara, a su donna ka taga fara a bemaw kan, a su torira. ³⁷Nka Ala ka Yesu min lakunu ka bɔ saya ra, ale kɔni su ma tori. ³⁸O le kosɔn, ne balemaw, aw ka kan k'a lon ko ale le baraka ra an be jurumun yafa waajuri ke aw ye. ³⁹Aw ma se ka kisi ko minw bee ma cira Musa ta sariya* sababu ra, ni mɔgɔ o mɔgɔ ka la Yesu ra, o tigi be kisi o kow bee ma. ⁴⁰O kosɔn aw ye aw yere kɔrɔsi, janko ciraw ka kuma min fɔ, o kana na ban ka aw sɔrɔ, ko:

⁴¹«A fle, aw minw be Ala ta kow bee mafiyenya,
aw ye kɔnɔnɔban, o kɔ, aw ye halaki;
sabu ne bena ko dɔw ke aw ta wagati ra,
hali ni mɔgɔ dɔ nana o ko lakari aw ye,
aw tena la a ra^a.»

⁴²Ayiwa, Pɔli ni Barinabasi bɔtɔ karanso kɔnɔ, mɔgɔw ka o daari ko Nenekirilon* nata, o ye na kuma olugu fe o ko kelen na. ⁴³Jama yeregenin kɔ, Yahudiyaw caman, ani Alapasiranbaga minw tun donna Yahudiyaw ta diina ra, olugu tugura Pɔli ni Barinabasi kɔ. Pɔli ni Barinabasi kumana o fe ka o ja gbeleya ko o ye nɔrɔ Ala ta neema ra ni kan kelen ye.

⁴⁴O Nenekirilon kunɔgɔn, dugumɔgɔw fanba bee nana lajen ka Matigi ta kuma lamɔn. ⁴⁵Nka Yahudiyaw ka o jama ye minke, o pangboya ka o sɔrɔ. O ka Pɔli ni Barinabasi ta kuma sɔsɔ, ka o mafiyenya. ⁴⁶Pɔli ni Barinabasi ka o kun gbeleya k'a fɔ o ye, ko: «Ala ta Kuma tun ka kan ka fɔ aw Yahudiyaw le ye fɔlɔ, nka i n'a fɔ aw banna a ra, k'a jate ko aw man kan ni janamanya banbari ye, ayiwa, sisan an bena taga siya were mɔgɔw* fe. ⁴⁷Sabu Matigi ka o le fɔ an ye, ko:

«Ne Ala ka i sigi ka i ke siya were mɔgɔw ta yeelen ye,

^w13.22 Nin kuma fɔra Samawilu fɔlɔ 8.5,19; 10.21; 13.14; 16.12.

^x13.33 Nin kuma fɔra Zaburu 2.7.

^y13.34 Nin kuma fɔra Ezayi 55.3.

^z13.35 Nin kuma fɔra Zaburu 16.10.

^a13.41 Nin kuma fɔra Habakuki 1.5.

janko i ye kisiri kuma lase fɔ dunuƚa fan bɛɛ ra^{b, >} »

⁴⁸ Kabini siya were mɔgɔw ka o kuma men, olugu bɛɛ ninsɔndiyara, ka kɛ Matigi ta kuma tando ye. Minw bɛɛ tun ƚanawolomara ƚanamanya banbari kama, olugu bɛɛ lara Yesu ra.

⁴⁹ O cogo ra Matigi ta kuma tun bɛ fɔra ka taga jamana yɔrɔ bɛɛ ra. ⁵⁰ Nka Yahudiyaw ka dugu musotɔgɔbatigi Alɔnasiranbagaw ni dugu mɔgɔbabaw kɔnɔnɔsu. Olugu ka Pɔli ni Barinabasi tɔrɔ ka o gben ka bɔ o ta mara ra. ⁵¹ Nka Pɔli ni Barinabasi bɔtɔ, o ka o sennabuguri yuguyugu^c o kan, ka bɔ ka taga Ikoniyoŋmu. ⁵² Antiyɔsi lanabagaw kɔni jusu tun fara ƚagari ra, ani Nin Saninman* na.

Pɔli ni Barinabasi ka waajuri kɛ Ikoniyoŋmu

14 ¹ Ayiwa, Pɔli ni Barinabasi sera Ikoniyoŋmu tuma min na, o donna Yahudiyaw ta karanso* kɔnɔ. O kumana, fɔ k'a to Yahudiyaw caman, ani siya were mɔgɔw* caman kera lanabagaw ye. ² Nka Yahudiya minw tun t'a fɛ ka la Yesu ra, olugu tagara lanabagaw tɔgɔjugu fɔ siya were mɔgɔw ye, ka olugu kɔnɔnɔsu lanabagaw kama. ³ O bɛɛ n'a ta, Pɔli ni Barinabasi tora Ikoniyoŋmu ka wagatijan kɛ. O tun tɛ siran ka kuma Matigi Yesu ta ko ra; Matigi tun bɛ se bagaya di o ma ka kabakow ni tagamasiyenw kɛ, k'a yira ko o tun bɛ waajuri min kera Ala ta nɛema ko ra, ko o ye can ye. ⁴ Jama nana taran dugu kɔnɔ: dɔw kera ni Yahudiyaw ye, dɔw kera ni ciradenw* ye.

⁵ Yahudiyaw, ani siya were mɔgɔw, ani o ta kuntigiw tun b'a fɛ ka ben Pɔli ni Barinabasi kan, ka o bon ni kabakuru ye ka o faga. ⁶ Pɔli ni Barinabasi nana bɔ o ko kala ma tuma min na, o borira ka taga Likahoni mara ra, Lisitiri ni Deribe ni o dafɛduguw fan na. ⁷ O ka Kibaro Diman* fɔ o yɔrɔw ra.

Pɔli ni Barinabasi ka waajuri kɛ Lisitiri

⁸ Cɛ dɔ tun siginin bɛ Lisitiri, o cɛ tun tɛ se ka lɔ a sen kan; a nabaraman le tun worora, a ma tagama ka ye. ⁹ O cɛ tun bɛ Pɔli ta kuma lamenna. Pɔli k'a ƚa lɔ a ra k'a flɛ, k'a ye ko lanaya b'a fɛ, min sababu ra a bɛ se k'a keneya. ¹⁰ Pɔli k'a fɔ a ye ni kanba ye, ko: «I wuri ka lɔ i sen kan!» A panna ka lɔ a sen kan, ka kɛ tagama ye. ¹¹ Kabini jama ka o ye, o bɛɛ pɛrenna k'a fɔ Likahonikan na, ko: «E! An ta alaw yelemana ka kɛ adamadenw ye ka jigi ka na an fɛ.»

¹² O ka Barinabasi tɔgɔ la ko Zesi, ka Pɔli tɔgɔ la ko Herimesi^d, sabu Pɔli le tun ye kumafɔbaga ye. ¹³ Zesi ta batoso tun bɛ dugu donda ra. Mɔgɔ min tun ye Zesi ta sɔnnikebaga ye, ale ka misitoran dɔw mina ka yirifiyerenw mini o kan na, ka taga ni o ye Zesi ta batoso dondaw ra; ale ni jama bɛɛ tun b'a fɛ ka taga o faga, ka saraka bɔ Barinabasi ni Pɔli ye. ¹⁴ Nka Pɔli ni Barinabasi ka o kuma men minke, o ka o ta deregew mina ka o faran, ka bori ka jama kunben, ka pɛren k'a fɔ o ye ko: ¹⁵ «An balemaw, mun kosɔn aw bɛ nin ko kera? Anw fana ye aw bɔɔgɔnko adamadenw le ye. An nana Kibaro Diman* le fɔ aw ye, ko aw ye faran o batori fufafuw ra ka yelemna ka Ala ƚanaman bato, min ka sankolo ni dugukolo ni kɔgɔji dan, ani o kɔnɔfenw bɛɛ. ¹⁶ Wagati temeninw na Ala tun ka siyaw bɛɛ to o ye o diyanya siraw tagama. ¹⁷ O bɛɛ n'a ta, Ala tun bɛ a yere yira o ra ni kewaleƚuman caman ye: a bɛ sanji di aw ma ka bɔ sankolo ra, ka aw ta simanw ƚa a wagati ra, ka aw ta domuniw caya, ka hera ni ninsɔndiya di aw ma.»

¹⁸ O ka o kumaw bɛɛ fɔ, nka o bɛɛ n'a ta, tun bɛ ƚini ka dese ka mɔgɔw bari ka sarakaw faga o ye.

¹⁹ Ka o to o ra, Yahudiya dɔw bɔra Antiyɔsi, ani Ikoniyoŋmu ka na jama kɔnɔnɔsu; o ka Pɔli bon ni kabakuru ye, k'a fofu ka taga a bla dugu kɔ fɛ, sabu o tun b'a miirira ko a sara. ²⁰ Lanabagaw tagara lajen Pɔli kɔrɔ minke, a wurira ka don dugu kɔnɔ. O lon dugusagbe Pɔli ni Barinabasi bɔra ka taga Deribe.

Pɔli ni Barinabasi sekɔra ka na Antiyɔsi

²¹ Pɔli ni Barinabasi ka Kibaro Diman* fɔ Deribe dugu kɔnɔ; mɔgɔ caman kera lanabagaw ye. O kɔ, o sekɔra ka taga Lisitiri, ka bɔ yi ka taga Ikoniyoŋmu, ka sɔrɔ ka taga Antiyɔsi, Pisidi mara ra. ²² O temetɔ, o ka lanabagaw ja gbeleya, ko o ye jija ka to lanaya ra; o tun b'a fɔra o ye ko: «An ka kan ka sege caman sɔnmina fɔlɔ, sani an ye don Ala ta Masaya* ra.»

²³ O ka ƚamɔgɔ dɔw ƚanawoloma ka o sigi o jenkuruw bɛɛ kelen kelen kunna. O kɔ, o ka sun don ka Ala daari, ka o karifa Matigi ma, o lara Matigi min na.

²⁴ O kɔ, Pɔli ni Barinabasi ka Pisidi mara cetige ka taga Panfili mara ra. ²⁵ O ka Ala ta Kuma fɔ Pɛrizi, ka sɔrɔ ka taga Atali. ²⁶ O bɔra yi, ka don kurunba kɔnɔ ka taga Antiyɔsi, Siri mara ra. Lanabagaw tun ka Ala daari o ye ka o karifa Ala ta nɛema kɔrɔ o dugu le ra; o tun kera baara min kama, o tun ka o baara le dafa.

²⁷ Ayiwa, o sera Antiyɔsi minke, o ka lanabagaw lajen. Ala ka ko minw bɛɛ ke ni olugu ye, ani a ka lanaya sira dayɛle siya were mɔgɔw* ye cogo min na, o ka o bɛɛ lakari o ye. ²⁸ Pɔli ni Barinabasi tora ni lanabagaw ye ka wagatijan kɛ.

^b13.47 Nin kuma fɔra Ezayi 49.6.

^c13.51 Ka sennabuguri yuguyugu: Pɔli ni Barinabasi b'a fɛ k'a yira ko olugu ta foyi tɛ o dugumɔgɔw ta ko ra tuun (Marika 6.11).

^d14.12 Gerekiw fɛ, Zesi le tun ye o ta alaw bɛɛ kuntigiba ye; Herimesi tun ye o ta alaw ta daramina ye.

Lanabagaw ka ɲɔɲyeba ke Zeruzalemu

(Galasikaw 2.1–9)

15¹ Ayiwa, mɔɔɔ dɔw bɔra Zude ka na Antiyoɔsi, ka na lanabagaw karan, k'a fɔ o ye ko: «Ni aw ma kenesigi ka kapa ni cira Musa ta sariya ye, aw te kisi.»² Pɔli ni Barinabasi ma sɔn o kuma ma; o ko kera sɔsɔriba ye o ni o mɔɔɔw ce. A laban, o k'a latige ko Pɔli ni Barinabasi ni lanabaga dɔw ye taga Zeruzalemu ciradenw ni ɲamɔɔɔw fe, ka taga o ko fɔ k'a yira o ra.

³ Ayiwa, lanabagaw ta jenkuru ka o ci ka taga. O tagatɔ, o temena Fenisi mara ni Samari mara ra. Siya were mɔɔɔw sɔnna Ala ta Kuma ma cogo min na, o ka o lakari o yɔrɔw ta lanabagaw ye. O kumaw ka o balemaw ninsɔndiya kosebe.

⁴ Ayiwa, o sera Zeruzalemu minke, lanabagaw ni ciradenw ni cekɔrɔɔbaw ka o kunben. Ala ka ko minw bee ke ni olugu ye, o ka o bee lakari Zeruzalemu lanabagaw ye. ⁵ Nka Farisiw* ta jenkuru mɔɔɔ minw tun kera lanabagaw ye, olugu dɔw wurira k'a fɔ ko siya were* mɔɔɔ minw lara Yesu ra, ko jagboya lo olugu ye kenesigi, ani k'a fɔ o ye ko o ka kan ka Musa ta sariya* sira tagama.

⁶ Ayiwa, ciradenw* ni cekɔrɔɔbaw ka ɲɔɲɔn lajen ka sigi ka o ko segesege. ⁷ O kuma kera sɔsɔrigbelen ye o ni ɲɔɲɔn ce; o kɔ, Piyeri wurira ka lɔ, k'a fɔ ko:

«Ne balemaw, aw yere k'a lɔn ko Ala ka ne ɲanawoloma aw ce ra kabini wagatijan, janko ne ye Kibaro Diman* fɔ siya were mɔɔɔw ye, janko o ye Ala ta Kuma men ka la Yesu ra. ⁸ Ala min be mɔɔɔ bee jusukunnakow lɔn, ale k'a yira ko a sɔnna o ma, o le kosɔn a ka Nin Saninman* di o ma, i n'a fɔ a k'a di an ma cogo min na. ⁹ O b'a yira ko Ala ma faranfasi si ke anw ni olugu ce; a ka o jusukun saninya lanaya sababu ra. ¹⁰ Ni a be ten, mun kosɔn aw b'a fe ka Ala kɔrɔɔbɔ? An bemaw ni anw yerew ma se doni min kɔrɔ, mun kosɔn aw b'a fe ka o doni la lanabagaw kunna? ¹¹ Anw lanin b'a ra cogo min na ko an kisira Matigi Yesu ta neema baraka ra, olugu fana ta be ten le.»

¹² Jama bee jera. O ka Barinabasi ni Pɔli fana lamɔn; Ala ka kabakow ni tagamasiyen minw bee ke o fe siya were mɔɔɔw ce ra, o ka o lakari jama ye. ¹³ Pɔli ni Barinabasi kumana ka ban tuma min na, Yakuba ka kuma ta k'a fɔ ko: «Ne balemaw, aw ye ne lamɔn. ¹⁴ Ala hakiri tora siya were mɔɔɔw ra cogo min na, kabini a damina ra, ka dɔw ɲanawoloma o ce ra ka o ke a yere ta ye, Simɔn ka o bee lakari aw ye ka ban. ¹⁵ Ayiwa, o kuma ni ciraw ta kuma benna kelen ma, sabu a sebera Kitabu kɔnɔ, ko:

¹⁶ «O kow kɔ fe, ne bena kɔsegi ka na tuun;

Dawuda ta bon min benna, ne bena o lɔ tuun.

Ne bena a tomokɔrɔw bee lawuri ka o lateren,

¹⁷ janko mɔɔɔ tɔw bee ye Matigi jini,

o kɔrɔ ye ko ne ka siya were mɔɔɔ minw bee wele ka ke ne ta ye.

¹⁸ Matigi ka o le fɔ. Ale le ka o kow yira kabini wagatijan^e.»

¹⁹ «Ayiwa, o kosɔn ne ta miiriya ra, siya were mɔɔɔ minw sɔnna Ala ta Kuma ma, an man kan ka gbeleya were la olugu kan tuun. ²⁰ Nka an ye sebe ci o ma k'a fɔ o ye ko began minw fagara jow kan, o kana o sogo domu, o kana jatɔya ke, o kana jufasogo domu walama k'a jori min. ²¹ Sabu kabini wagatijan, duguw bee ra, karansow kɔnɔ, o kow waajuri le be kera ka kapa ni Musa ta sariya* ye Nenekirilon* o Nenekirilon.»

Sebe min cira siya were lanabagaw ma

²² Ayiwa, ciradenw* ni cekɔrɔɔbaw ni lanabagaw ta jenkuru bee benna a ra ko o ka kan ka mɔɔɔ dɔw bɔ o ce ra, ka olugu fara Pɔli ni Barinabasi kan ka o ci ka taga Antiyoɔsi. Zude min be wele ko Barisabasi, o ka a le ɲanawoloma, ani Silasi; lanabagaw tun be o ce fla jate kosebe.

²³ Ayiwa, o ka o sebe don olugu boro, k'a fɔ ko:

«An balema lanabaga minw ye siya were mɔɔɔw* ye, minw be Antiyoɔsi, ani Siri jamana ra, ani Silisi jamana ra, aw balema ciradenw ni lanabagaw ta jenkuru* cekɔrɔɔbaw le ka nin sebe ci aw ma. An be aw fo.

²⁴ Anw k'a men ko mɔɔɔ dɔw bɔra an fe yan ka taga aw hakiri ɲagami ni kuma dɔw ye, fɔ ka hami bla aw ra, k'a sɔrɔ anw ma o ci. ²⁵ O kosɔn an benna kelen ma k'a latige ko an be mɔɔɔ dɔw bɔ an ce ra ka olugu ci aw fe ni an balemace kanuninw Barinabasi ni Pɔli ye, ²⁶ olugu ce fla minw ka o nin bla farati ra an Matigi Yesu Kirisita tɔɔɔ kosɔn. ²⁷ Ayiwa, o kosɔn an ka Zude ni Silasi ci; an ka min fɔ sebe kɔnɔ, olugu yere da bena o kuma kelen dantige aw ye. ²⁸ Sabu a diyara Nin Saninman* ye, ani anw fana ye ko an man kan ka doni were la aw kan tuun, ni nin fen dama dama te, an be o min gbeleya aw ma. ²⁹ Ayiwa, began minw fagara jow kan, aw kana o sogo domu, ani aw kana jori min, aw kana jufasogo domu; aw ye faran jatɔya ra. Ni aw be se ka faran o kow ra, o ka ji. Ka an ben.»

³⁰ Ayiwa, o ka o mɔɔɔw ci ka taga Antiyoɔsi; o ka lanabagaw bee lajen, ka o sebe di o ma. ³¹ Lanabagaw ka o sebe karan minke, o kumaw ka o ja gbeleya, ka o ninsɔndiya. ³² Zude ni Silasi fana tun ye ciraw ye; olugu ka ladirikan caman fɔ lanabagaw ye, ka o ja gbeleya, ka o ta lanaya baraka bonya. ³³ O tora ni o ye ka tere dama ke; o kɔ, lanabagaw ka dugawu ke o ye, ka o blasira ka taga o cibagaw fe. ³⁴ [Silasi k'a latige ka to Antiyoɔsi.]

^e15.17–18 Nin kuma fɔra Amɔsi 9.11–12.

³⁵ Pɔli ni Barinabasi tora Antiyɔsi. O ni mɔgɔ dɔ werew tun be to ka lanabagaw karan, ka Matigi ta Kibaro Diman* waajuri ke.

Pɔli ni Barinabasi faranna jɔgɔn na

(Galasikaw 4.13–15)

³⁶ Tere dama temenin kɔ, Pɔli ko Barinabasi ma ko: «An temena dugu minw na ka Ala ta Kuma fɔ, a to an ye sekɔ o yɔrɔw ra ka taga o yɔrɔw lanabagaw cogoya flɛ.»

³⁷ Ayiwa, o tagatɔ, Barinabasi tun b'a fe Yuhana fana ye taga ni o ye, Yuhana min be wele ko Marika.

³⁸ Nka Pɔli ma sɔn o ma fiyewu; a ko, ko kun t'a ra Yuhana ye taga ni o ye tuun, sabu ka o to Panfili mara ra, a bɔra o kɔ, a ma to ni o ye ka baara laban. ³⁹ O ko kera sɔsɔriba ye o ni jɔgɔn ce; a laban o faranna jɔgɔn na. Barinabasi ka Marika ta, o donna kurun dɔ kɔnɔ ka taga Sipere. ⁴⁰ Pɔli ka Silasi ta ka taga; lanabagaw ka Ala daari o ye, ka o karifa Matigi ta neema kɔrɔ. ⁴¹ O ka Siri jamana ni Silisi jamana yaala, ka lanabagaw karan ka o baraka bonya lanaya ra.

Timote farara Pɔli ni Silasi kan

16 ¹ Pɔli ni Silasi tagara Deribe, ka bɔ yi ka taga Lisitiri. O ka lanabaga dɔ sɔrɔ Lisitiri, min tɔgɔ tun ye ko Timote; a bamuso tun ye Yahudiya lanabaga dɔ ye, a face tun ye Gereki ye. ² Lisitiri ni Ikoniya ta lanabagaw tun be Timote tɔgɔnuman fɔra. ³ O kosɔn Pɔli tun b'a fe ka Timote ke a baarakejɔgɔn ye. O cogo ra a ka Timote kenesigi^f Yahudiyaw kosɔn, sabu o be tun k'a lon ko Timote face ye Gereki le ye. ⁴ Ayiwa, o tagatɔ, o temena dugu minw na, ciradenw* ni Zeruzalemu cekɔrɔbaw ka ko minw latige, o tun be o fɔ lanabagaw ye janko o ye o sira tagama. ⁵ Lanabagaw ta jenkuruw* baraka tun be bonyara lanaya ra; lon o lon dɔ fana tun be fara o kan.

Ala ka Pɔli wele ka taga Masedoni

⁶ Ayiwa, Nin Saninman ma sɔn Pɔli ni a tagamanjɔgɔnw ye waajuri ke Azi mara ra minke, o ka Firizi mara ni Galasi mara cetige. ⁷ O surunyanin Misiya mara ra, o k'a latige ko o be don Bitini, nka Yesu ta Nin Saninman ma sɔn o ma. ⁸ O ra, o ka Misiya mara cetige ka jigi ka taga Torohasi. ⁹ O lon su fe Ala ka fen dɔ yira Pɔli ra: a ka Masedonikace dɔ lonin ye, o b'a daarira k'a fɔ a ye ko: «Sabari ka na Masedoni ka na an demɛ.» ¹⁰ Kabini Pɔli ka o ye dɔrɔn, an k'a latige ka taga Masedoni mara ra, sabu an k'a ye ko sigiya t'a ra, Ala le k'a yira an na ko an ye taga Kibaro Diman* fɔ o mɔgɔw ye.

Lidi lara Yesu ra Filipi

(Filipikaw 1.1–11,27–30)

¹¹ An donna kurun dɔ kɔnɔ Torohasi, ka teren ka taga Samotirasi. O dugusagbe an tagara Nehapolisi. ¹² An bɔra yi ka taga Filipi, min ye Masedoni mara dugu fɔlɔ ye; o yɔrɔ be Rɔmu* masaceba ta fanga kɔrɔ. An ka tere dama ke o dugu kɔnɔ. ¹³ Nenekirilon* sera minke, an tagara dugu kɔ fe, kɔda ra, sabu an tun k'a men ko Alabatoyɔrɔ dɔ be yi. An sera yi minke, an ka muso dɔw lajennin sɔrɔ yi; an ka Ala ta Kuma fɔ olugu ye. ¹⁴ Kelen tun be o musow ra, min tɔgɔ tun ye ko Lidi. Ale tun be bɔ Tiyatiri. A tun be fani wulenman sɔngɔgbelenw le fiyeere. Alapasiranbaga tun lo. A tun be an lamenna; Matigi ka a jusukun dayele k'a to a ka Pɔli ta kuma faamu. ¹⁵ A batizera minke ale ni a ta lukɔnɔmɔgɔw, a ka an daari k'a fɔ an ye ko: «Ni aw lara a ra ko ne sɔnna Matigi ma can ra, o tuma aw ye na don ne ta so kɔnɔ ka jigi ne fe.» A ka o fɔ k'a gbeleya kosebe.

Pɔli ni Silasi blara kaso ra Filipi

¹⁶ Lon dɔ, an tun be tagara Aladaariyɔrɔ ra minke, jɔnsunguru dɔ ka an kunben. Jina dɔ le tun be o sunguru ra, min sababu ra a tun be lagberi ke, ka wari caman sɔrɔ k'a di a matigicew ma. ¹⁷ O muso tora ka tugu an ni Pɔli kɔ, ka to ka pɛren k'a fɔ ko: «Nin mɔgɔw ye Ala Kɔrɔtaninba ta baaradenw ye; kisiri be sɔrɔ sira min na, o be o le fɔra aw ye.»

¹⁸ A k'a ke ten le lon caman. A laban, Pɔli nana dimi, ka yeɛma k'a fɔ o jina ye ko: «Ne b'a fɔ i ye Yesu Kirisita tɔgɔ ra, ko i ye bɔ muso ra!» O yɔrɔnin kelen be ra, jina bɔra. ¹⁹ O jɔnsunguru matigicew k'a ye ko o ta warisɔrsira cenna minke, o ka Pɔli ni Silasi mina ka taga ni o ye kititigebagaw fe jamalajenyɔrɔ ra. ²⁰ O tagara ni o ye Rɔmu* kititigebagaw fe, k'a fɔ o ye ko: «Nin mɔgɔw be an ta dugu jagamina le. Yahudiyaw lo; ²¹ o be mɔgɔw karanna landa dɔw ra, anw Rɔmukaw man kan ka sɔn landa minw ma, an man kan ka a sira tagama fana.»

²² Ayiwa, jama ka o men minke, olugu fana murutira Pɔli ni Silasi kama. Kititigebagaw ko o ye Pɔli ni Silasi ta deregew sama ka bɔ o kan na, ka o bugɔ ni gbeje ye. ²³ O ka o bugɔ kosebe minke, o ka o bla kaso ra, k'a fɔ kasobon kɔrɔsibaga ye ko a ye o kɔrɔsi kosebe. ²⁴ Kabini kasobon kɔrɔsibaga ka o kuma men, a ka Pɔli ni Silasi bla fɔ kasobon kɔnɔnyɔrɔ ra, ka o senw don yiri ra.

^f16.3 Kenesigiri tun te Gerekiw fe; o kosɔn Timote denmisenman tun ma kenesigi.

Kasobon kərəsibaga lara Yesu ra

²⁵ Ayiwa, su cemanca ra, Pɔli ni Silasi tun be Ala daarira ka dɔnkiri la ka Ala tando. Kasoden tɔw bɛɛ tun be o lamenna. ²⁶ Dugukolo barara ka yerereyere kosebe fɔ ka kasobon jusiginanw yuguyugu; o yɔrɔnin kelen bɛɛ kasobon daw bɛɛ yelera o yere ma, kasodenw bɛɛ ta negejɔrɔkɔw tigetigera. ²⁷ Kasobon kərəsibaga kununa ka bɔ sunɔɔ ra; a k'a ye ko kasobon daw bɛɛ yelera minke, a ka a ta muru sama ka bɔ ko a b'a yere faga, sabu a tun b'a miiri ko kasodenw bɛɛ borira ka bɔ. ²⁸ Nka Pɔli perenna ni fanga ye, ko: «I kana kojugu ke i yere ra, an bɛɛ be yan!»

²⁹ O tuma ra kasobon kərəsibaga ko o ye fitina mana ka na ni a ye; a teliyara ka don kasobon kɔnɔ. A sirankojugu fe, a yerereyere tagara ben Pɔli ni Silasi sen kɔrɔ. ³⁰ A ka Pɔli ni Silasi labɔ kene ma ka o jininka ko: «Ne kɔrɔw, ne ka kan ka mun le ke, janko ka kisi?» ³¹ Pɔli ni Silasi k'a jaabi ko: «La Matigi Yesu ra, i bena kisi, i ni i ta denbaya.»

³² O kɔ, Pɔli ni Silasi ka Matigi ta kuma fɔ a ye, ani a ta somɔɔw bɛɛ. ³³ O su wagati kelen yere ra kasobon kərəsibaga tagara Pɔli ni Silasi ta joriw ko. O yɔrɔnin bɛɛ ale ni a ta sokɔnɔmɔɔw bɛɛ batizera. ³⁴ O kɔ fe, kasobon kərəsibaga tagara ni Pɔli ni Silasi ye a ta bon kɔnɔ ka taga domuni di o ma. Ale ni a ta gbamɔɔw bɛɛ nagarira kosebe, sabu o lara Ala ra.

Fagamaw ko o be Pɔli ni Silasi labla dogo ra

³⁵ Ayiwa, dugu gbera minke, kititigebagaw ka sorasi dɔw ci ka taga a fɔ kasobon kərəsibaga ye ko a ye Pɔli ni Silasi labla. ³⁶ Kasobon kərəsibaga ka o kuma fɔ Pɔli ye ko: «Kititigebagaw ka mɔɔɔ dɔw ci ka n'a fɔ ko ne ye aw labla. Aw ye bɔ ka taga hera ra.» ³⁷ Pɔli k'a fɔ o sorasiw ye ko: «An minw ye Rɔmu jamanadenw ye, o ka an bugɔ jama bɛɛ na na, k'a sɔrɔ an ta kiti ma tige; o kɔ, o ka an bla kaso ra. Sisan o b'a fe ka an labla dogo ra wa? O te se ka ke fiyewu, fɔ olugu yere le ye na ka na an labɔ.»

³⁸ O sorasiw sekɔra ka taga o kumaw fɔ kititigebagaw ye. Olugu k'a men minke ko Pɔli ni Silasi ye jamanaden dɔw ye, o siranna. ³⁹ O yere nana yafa jini Pɔli ni Silasi fe ka o labla, k'a fɔ o ye ko o ye sabari ka bɔ dugu kɔnɔ. ⁴⁰ Pɔli ni Silasi bɔra kaso ra minke, o tagara Lidi fe. O ka lanabagaw ladi ka o ja gbeleya ka sɔrɔ ka taga.

Pɔli ni Silasi ka waajuri ke Tesaloniki

(Tesalonikikaw fɔlɔ 1; 2.1–16)

17 ¹ Ayiwa, Pɔli ni Silasi temena Anfipolisi, ani Apoloni fe, ka taga se Tesaloniki; Yahudiyaw ta karanso dɔ tun be o dugu ra. ² Pɔli donna o karanso kɔnɔ, i n'a fɔ a tun be deri k'a ke cogo min na; a kumana ni o yɔrɔ mɔɔɔw ye kitabu w kɔnɔkumaw kan, fɔ Nenekirilon saba. ³ Pɔli tun be a fɔ o ye k'a yira o ra ko min kera Kisibaga* ye, ko o tun ka kan ka tɔrɔ, ka sa, ka kunu ka bɔ saya ra. A ko: «Ne be Yesu min waajuri kera aw ye, ale le ye Kisibaga* ye.»

⁴ Yahudiya dɔw k'a ye ko o kuma ye can ye, olugu fana lara Yesu ra ka fara Pɔli ni Silasi kan. Gereki Alapasiranbaga caman fana lara Yesu ra, ani musotɔɔbatigi caman.

⁵ Nka nangboya ka Yahudiyaw sɔrɔ; o ka dugu mɔɔɔkunntan dɔw nege ka olugu lajen, ka o kɔnɔnɔsu, ka mankan wuri ka dugu bɛɛ pagami. O ka jɔɔn ce ka taga Jason ta so kɔnɔ, ko o be taga Pɔli ni Silasi mina ka na ni o ye jama na kɔrɔ. ⁶ O ma taga Pɔli ni Silasi sɔrɔ yi minke, o ka Jason ni lanabaga dɔw mina ka olugu sama ka taga ni o ye fagamaw fe. O perenna ko: «Aw y'a fle, mɔɔɔ minw ka jamana bɛɛ pagami, olugu le sera an fe yan fana. ⁷ Jason le sɔnna ka o lajigi a ta so kɔnɔ, k'a sɔrɔ o be ko minw kera, o te ben ni masaceba Sezari ta sariyaw ye, sabu o ko masace were be yi, ko o ye Yesu ye.»

⁸ O kumaw ka jama ni fagamaw bɛɛ hakiri pagami. ⁹ Jason ni tɔw ka wari le sara, fagamaw ka sɔrɔ ka o bla.

Pɔli ni Silasi ka waajuri ke Bere

¹⁰ Ayiwa, lanabagaw ka Pɔli ni Silasi lataga Bere o lon yere su fe. O sera yi minke, o tagara don Yahudiyaw ta karanso* kɔnɔ. ¹¹ Bere ta Yahudiyaw kɔnɔ tun ka jini ka teme Tesaloniki taw kan pewu. Ala ta Kuma lamenni tun ka di o ye haali. Pɔli ni Silasi tun be fen o fen fɔ o ye, olugu yere tun be o segesege lon o lon k'a fle ni a bennin lo ni ciraw ta kuma ye. ¹² O Yahudiyaw caman lara Yesu ra; Gerekiw ce ra, musotɔɔbatigi caman fana lara Yesu ra, ani ce caman. ¹³ Nka Tesaloniki Yahudiyaw nana a men minke ko Pɔli ni Silasi be Ala ta Kuma fɔra Bere, o nana Bere dugumɔɔw fana kɔnɔnɔsu ka o lawuri Pɔli ni Silasi kama. ¹⁴ Lanabagaw k'a ye ten minke, o yɔrɔnin bɛɛ o tagara ni Pɔli ye kɔɔjida ra ka taga kurunba dɔ ta; Silasi ni Timote tora Bere. ¹⁵ Dɔw ka Pɔli blasira ka taga se fɔ Ateni. Pɔli blasirabagaw sekɔtɔ ka na Bere, Pɔli ka cira fɔ o ye ko o ye taga a fɔ Silasi ni Timote ye ko o ye teliyara ka na ale kɔ.

Pɔli kumana Atenikaw fe

¹⁶ Ka Pɔli to Ateni, a be Silasi ni Timote makɔnɔna, a k'a kɔrɔsi k'a ye ko Ateni dugu fanin lo jow ra; o ko k'a jusu tɔrɔ kosebe. ¹⁷ O kosɔn a tun be to ka taga karanso* ra ka taga kuma ni Yahudiyaw ye, ani siya were

məɔɔ* minw be siran Ala na. Lon o lon a tun be taga jamalajenyɔɔ ra, ni a ka məɔɔ minw sɔɔɔ yi, a be kuma olugu fe. ¹⁸ Epikuri^g ta məɔɔw, ani Sitoyiki^h ta məɔɔw ta lɔnnikebaga dɔw nana kuma damina ni Pɔli ye. Dɔw ko: «Cɛ kumacamantigi nin ko di dɛ!» Dɔw fana ko: «A be i n'a fɔ a be batofenkura dɔw ta ko le fɔra.» O ka o fɔ, sabu Pɔli tun be Yesu ko waajuri kera, ka suw kunuko fɔ.

¹⁹ O ka Pɔli wele ka taga ni a ye dugu kititigeyɔɔ ra, yɔɔ min ye Areyopazi ye, k'a jininka ko: «I nana ni karankura min ye, yala an be se ka dɔ men o ra i fe wa? ²⁰ Sabu an be kuma minw menna i fe, o beɛ ye kumakura le ye an na. O kosɔn an b'a fe i ye o kow gbeya an ye.»

²¹ Ateni duguməɔɔw, ani lonan minw be o cɛ ra, olugu tun be o ta wagati fanba beɛ ke kokuraw fɔri ni kokuraw lamenni le ra.

²² Pɔli lɔnin tora kititigeyɔɔ ra k'a fɔ məɔɔw ye ko: «Aw Atenikaw, ne k'a kɔɔsi k'a ye ko batofenw ko ka bon aw ma cogoya beɛ ra kosebe. ²³ Sabu ne yaalayaalatɔ aw ta dugu kɔɔɔ, ne ka aw ta sɔnnikeyɔɔw beɛ kɔɔsi; ne ka aw ta sɔnnikeyɔɔɔ dɔ yere ye, a sebera min kan ko: «Məɔɔ tɛ batofen min suguya lɔn, o sɔnyɔɔ le be nin ye.» Ayiwa, aw be min batora k'a sɔɔɔ aw m'a lɔn, ne yere nakun ye ka na o le ko fɔ aw ye. ²⁴ Ala min ka dunuɔa ni a kɔɔfenw beɛ dan, ale min ye sankolo ni dugukolo Matigi ye, ale tɛ sigi adamaden boro ta batoso lalaganin kɔɔɔ. ²⁵ Məɔɔ boro fana tɛ baara ke a ye, k'a ke i n'a fɔ a mako b'a ra ko məɔɔ ye a demɛ; sabu ale yere le be panamanya ni nenekiri ni fen beɛ di danfenw beɛ ma. ²⁶ A ka siyaw beɛ dan ka bɔ məɔɔ kelen na, ka o sigi dugukolo fan beɛ ra, ka o ta wagati dantige, ka o sigiyɔɔw danw yira o ra. ²⁷ A ka o ke janko məɔɔw ye ale yɔɔɔnini, ka jija k'a mɔmɔ ka a jini fɔ k'a sɔɔɔ; o beɛ n'a ta, a yɔɔɔ man jan an si ra. ²⁸ Sabu «ale le ka an dan, ka an panamanya, k'a to an be se ka lamaga.» Aw ta dɔnkirilabaga dɔw fana ka o le fɔ ko: «An ye Ala ta denw le ye fana.»

²⁹ «Ayiwa, ni an ye Ala denw ye, o tuma an man kan k'a miiri ko Ala be i n'a fɔ batofen tɔw, məɔɔ yere boro ka o minw lalaga ni sanin ye, walama warigbe, walama kabakuru, ka kaɔa ni o yere ta miiriya ye.

³⁰ Ayiwa, Ala tɛ aw ta kolɔnbariya wagati ta kow jate tuun; nka sisan a b'a fɔ məɔɔw beɛ ye yɔɔɔ beɛ, ko o ka kan ka nimisa ka o kow dabra. ³¹ Sabu Ala ka lon dɔ sigi, lon min na a bena dunuɔa beɛ lajennin ta kiti tige terenninya kan, ale yere ta məɔɔ panawolomani sababu ra; Ala ka ale le lakunu ka bɔ saya ra, janko məɔɔw beɛ ye a lɔn ka la a ra ko Ala ka ale le panawoloma.»

³² Ayiwa, məɔɔw nana suw kunuko kuma men Pɔli da ra minke dɔɔɔn, dɔw ka ke yereko ye a ma, k'a lɔɔɔɔ. Dɔw fana ko: «Lon were an bena a tɔ lamen i fe.» ³³ Pɔli bɔra o cɛ ra ka taga. ³⁴ O beɛ n'a ta, məɔɔ dɔw lara Yesu ra, ka fara Pɔli kan. Dugu kititigejama məɔɔ kelen tun be o ra, min ye Denisi ye, ani muso dɔ, min tɔɔɔ tun ye ko Damarisi, ani məɔɔ dama dama.

Pɔli sera Korenti

(Korentikaw fɔlɔ 1.1–9; 2.1–5; Korentikaw flanan 11.5–12; 12.12–13)

18 ¹ O kɔ, Pɔli bɔra Ateni ka taga Korenti. ² A ka Yahudiyace dɔ sɔɔɔ yi, min tɔɔɔ tun ye ko Akila; ale tun worora Pɔn mara ra. A naninkura tun lo ka bɔ Itali, ani a muso Pirisili, sabu masaceba Kolodi tun k'a fɔ ko Yahudiyaw beɛ ye bɔ Rɔmu*. Pɔli ka jenɔɔɔɔɔɔ don ni o ye. ³ I n'a fɔ o beɛ tun be baara kelen le ke, Pɔli tora ni o ye, o ka baara ke ɔɔɔɔn fe; o tun be fanibonw le lalaga. ⁴ Nenekirilon* o Nenekirilon, Pɔli tun be taga karanso* ra ka taga kuma ni Yahudiyaw ni Gerekiw ye, janko ka o ta miiriya yelemɔ, o ye sɔn Matigi ma.

⁵ Nka kabini Silasi ni Timote nana ka bɔ Masedoni, Pɔli k'a ta wagati beɛ ke Ala ta kuma waajuri le ra. A tun b'a fɔ Yahudiyaw ye k'a gbeya ko Ala ka Yesu le panawoloma k'a ke Kisibaga* ye. ⁶ Nka Yahudiyaw banna Pɔli ta kuma ma, k'a neni. Pɔli ka a ta derege yuguyugu o kan, k'a fɔ o ye ko: «Ni aw halakira, o ye aw yere nɔ le ye, o tɛ ne ta sira ye tuun. Sisan ne be taga siya were məɔɔw* le fe.»

⁷ Pɔli bɔra o yɔɔɔ ra ka taga cɛ dɔ ta so, min tɔɔɔ tun ye Titusi Yutusi; Alapasiranbaga tun lo. A ta bon tun be karanso* kere fe. ⁸ Ayiwa, karanso kuntigi Kiripusi lara Matigi ra, a ni a ta gbaməɔɔw beɛ. Korentika minw tun ka Pɔli ta kuma men, olugu caman lara Yesu ra fana; o ka o batize.

⁹ Ayiwa, lon dɔ su fe Matigi kumana Pɔli fe siko ra, k'a fɔ a ye ko: «I kana siran! Kuma, i kana je, ¹⁰ sabu ne be ni i ye; məɔɔ si tena i mina ka kojugu ke i ra, sabu ne ta məɔɔw ka ca nin dugu kɔɔɔ.»

¹¹ O ra, Pɔli tora Korenti ka məɔɔw karan Ala ta Kuma ra fɔ san kelen ni karo wɔɔɔɔ.

¹² Nka ka Galiyɔn to Akayi jamanatigiya ra, lon dɔ Yahudiyaw benna kelen ma ka wuri Pɔli kama k'a mina ka taga ni a ye kititigeyɔɔ ra. ¹³ O ko: «Cɛ nin be məɔɔw hakiri yelemɔna, ko o ye Ala bato cogo were ra, min ni an ta sariya* tɛ ben.»

¹⁴ Ayiwa, sani k'a to Pɔli ye a da ye le ko a be kuma dɔɔɔn, Galiyɔn ko Yahudiyaw ma ko: «Ni a tun kera ko nin cɛ tun ka ko benbari, walama kojuguba dɔ le ke, ne tun bena sigi ka aw Yahudiyaw ta kuma lamen kosebe. ¹⁵ Nka i n'a fɔ aw be ɔɔɔɔn sɔsɔra kumaw le kosɔn, ani məɔɔtɔɔw, ani aw ta sariyaw ta kow, o tuma aw yere le ka kan ka o ko panabɔ. Ne tɛ sɔn ka nin ko ɔɔɔɔn kiti tige.» ¹⁶ Galiyɔn ka o labɔ kititigeyɔɔ ra.

^g17.18 Epikuri ta məɔɔw: Olugu tun b'a fe ka o yere tanga tɔɔɔ ma, ka dunuɔa diyabɔ.

^h17.18 Sitoyiki ta məɔɔw: Olugu ta jaməɔɔ tɔɔɔ tun ye ko Zeno. Olugu fe, adamaden ka kan ka a yere kɔɔsi, ani ka tɔɔɔ kun a yere ra.

¹⁷ Kabini o kera, o bɛɛ ka Sɔsiteni mina, min ye karanso kuntigi ye, ka ale bugɔ berebere kititigeyɔɔɔ na fɛ; Galiyɔn k'a ke i n'a fɔ ale yere ma o ye.

Pɔli sekɔra ka taga Antiyɔsi

¹⁸ Pɔli tora Korenti ka wagatijan ke belen. O kɔ, a ka sira daari lanabagaw fɛ; ale ni Pirisili ni Akila donna kurun kɔnɔ ka taga Siri jamana fan fɛ. Nka Pɔli tun ka dajuru ta Ala fɛ; o ra, a k'a kun li Sankere, o ka sɔɔ ka taga. ¹⁹ O tagara se Efesi minke, Pɔli ka a tagamaɔɔɔɔnw to o yɔɔ ra. Ale yere tagara karanso* ra, ka taga kuma ni Yahudiyaw ye. ²⁰ Olugu ka a daari ko a ye to ni o ye ka wagati dama ke; nka Pɔli ma sɔn. ²¹ A ka sira jini o fɛ k'a fɔ o ye ko ni Ala sɔnna, ale bɛna sekɔ ka na o fɛ tuun. O kɔ, a bɔra Efesi ka don kurun kɔnɔ ka taga.

²² O tagara se Sezare minke, a bɔra ka taga Zeruzalemu ka taga lanabagaw fɔ; o kɔ, a tagara Antiyɔsi. ²³ A tora Antiyɔsi ka wagati dama ke yi. O kɔ, a tagara Galasi mara ra, ka bɔ yi ka taga Firizi mara ra, ka lanabagaw karan, ka o baraka bonya lanaya ra.

Apolɔsi ka waajuri ke Efesi ani Korenti

²⁴ O wagati ra Yahudiyace dɔ nana Efesi, min tɔɔ tun ye ko Apolɔsi; a tun bɔra Alesandiri. O ce tun be se kuma ra kosebe; a fana tun be kitabu kumaw lon kosebe. ²⁵ A tun karanna Matigi Yesu ta sira ko ra. A tun be jija ka Yesu ko fɔ mɔɔɔ ye ka o karan ka na ni a jusukun bɛɛ ye, nka a ta lonniya tun danna Yuhana Batizerikebaga ta karan dɔɔn le ma. ²⁶ A tun be kuma karanso* kɔnɔ mɔɔɔ bɛɛ na na. Pirisili ni Akila ka a ta karan lamɛn minke, olugu k'a wele ka taga Matigi Yesu ta ko lalaga k'a fɔ a ye.

²⁷ Ayiwa, Apolɔsi tun b'a fɛ ka taga Akayi mara ra. Lanabagaw ka a ja gbɛɛya ko a ye taga; o ka sebe dɔ ke k'a ci Akayi lanabagaw ma, ko o ye a minako na. A sera yi minke, mɔɔɔ minw lara Yesu ra Ala ta nɛɛma baraka ra, a ka olugu demɛ kosebe; ²⁸ sabu a tun be Yahudiyaw ta firiyɔɔɔ yira o ra mɔɔɔ bɛɛ na na; a tun b'a yira o ra k'a gbɛya, ko ka kɔna ni kitabu ta kuma ye, Ala ka Yesu le janawoloma ka a ke Kisibaga* ye.

Pɔli ka waajuri ke Efesi

19 ¹ Ayiwa, ka Apolɔsi to Korenti, Pɔli ka Azi mara kuruyɔɔɔ cetige ka taga se Efesi. A ka lanabaga dɔw sɔɔ yi. ² Pɔli ka o lanabagaw jininka ko: «Yala aw lara Yesu ra wagati min na, aw ka Nin Saninman* sɔɔ wa?» O ka Pɔli jaabi ko: «An yere m'a mɛn ban ko Nin Saninman be yi.» ³ Pɔli ka o jininka tuun ko: «O tuma aw batizera batizeri* juman le ra?» O ka Pɔli jaabi ko: «Yuhana ta batizeri.» ⁴ Pɔli k'a fɔ o ye ko: «Yuhana ka mɔɔɔ batize k'a yira ko o nimisara o ta jurumunw na; nka a tun b'a fɔ o ye ko min bɛna na ale kɔ fɛ, o ka kan ka la o ra; o ye Yesu le ye.»

⁵ O mɔɔɔ ka o kuma mɛn tuma min na, o ka sɔɔ ka batize Matigi Yesu tɔɔ ra. ⁶ O kɔ, Pɔli ka a boro la o kan minke, Nin Saninman jigira o kan; o ka ke kuma ye kan werɛw ra; Ala ka kuma don o da ra ka mɔɔɔ waaju. ⁷ O bɛɛ tun be mɔɔɔ tan ni fla jɔɔn bɔ.

⁸ Pɔli tun be to ka taga karanso* ra ka taga Ala ta Masaya* Kibaro Diman* fɔ mɔɔɔ ye k'a gbɛya. A tun be cogo bɛɛ ke janko ka mɔɔɔ ta miiriya yeɛma ka sɔn Matigi ta kuma ma; a ka o ke ka se fɔ karo saba. ⁹ Nka o mɔɔɔ dɔw ka o kun gbɛɛya, ka ban Pɔli ta kuma ma, ka to ka Matigi ta sira ko mafiyɛnya jama na kɔɔ. O ra, Pɔli ka lanabagaw wele ka bɔ o kɔɔ, ka taga ni o ye Tiranusi ta karanso ra, ka to ka o karan o yɔɔ ra lon o lon.

¹⁰ Pɔli ka o ke fɔ san fla. O kosɔn mɔɔɔ minw bɛɛ tun be Azi mara ra, Yahudiyaw ni siya were mɔɔɔ, olugu bɛɛ ka Matigi ta kuma mɛn. ¹¹ Ala tun be kabakoba caman kera Pɔli sababu ra. ¹² Hali fani, walama fanikunkurun minw tun magara Pɔli fari ra, o tun be o la banabagatɔw kan; banabagatɔw tun be kenɛya, jinatɔw ta jinaw fana tun be bɔ o ra.

Seva dencew ta ko

¹³ Ayiwa, Yahudiya dɔw tun be yaalayaala, ko o be jinaw gben ka bɔ mɔɔɔ ra; olugu nana a fɔ ko o be jinaw gben ka bɔ mɔɔɔ ra ni Yesu tɔɔ ye. O tun b'a fɔra ko: «Ne b'a fɔ aw ye ko aw ye bɔ Yesu tɔɔ ra, Pɔli be Yesu min ko waajuri kera!» ¹⁴ Yahudiyaw ta sarakalasebagaw* kuntigi min tɔɔ tun ye ko Seva, o dence wolonfla le tun be o baara kera. ¹⁵ Lon dɔ, jina dɔ ka o jaabi ko: «Ne ka Yesu lon, ne k'a lon fana Pɔli ye mɔɔɔ min ye. Nka aw ye jɔntigiw le ye?»

¹⁶ O jina tun be ce min na, o ce benna o kan. Ale kelen fanga gbiriya o bɛɛ ta ma. A ka o bugɔ fɔ ka o mandimi; o fari lakolon le borira ka bɔ bon kɔnɔ. ¹⁷ O ko kibaroya sera Efesi dugumɔɔɔ bɛɛ ma, Yahudiya ni siya were mɔɔɔ bɛɛ; siranya ka o bɛɛ mina, mɔɔɔ fana ka Matigi Yesu tɔɔ bonya. ¹⁸ O kosɔn minw tun lara Yesu ra, olugu caman nana lo o ta kewalejuguw ra, ka o fɔ kenɛ kan. ¹⁹ Minw tun be subagaya ke, olugu fana caman nana ni o ta sebew ye ka na o jeni mɔɔɔ bɛɛ na na. O ka o sebew sɔngɔ jate mina k'a ye ko a benna warigbe waga bilooru le ma. ²⁰ O cogo ra, Matigi ta sebgaya baraka ra, Ala ta Kuma waajuri tun be tagara na ni baraka ye.

Mankanba wurira Efesi

²¹ O kow bɛɛ kɔ fɛ, Pɔli k'a latige Nin Saninman* baraka ra, ko a be tɛmɛ Masedoni jamana ni Akayi jamana ra ka taga Zeruzalemu. A tun b'a fɔra fana ko: «Ni ne sera yi, ne ja ka kan ka taga la Rɔmu* fana kan.» ²² A ka a ta baarakeɲɔɲɔn fla bla a ja ka taga Masedoni, minw ye Timote ni Eratusi ye. Ale yere tora Azi mara ra ka wagati dama ke belen.

²³ Ayiwa, o wagati ra mankanba dɔ wurira Matigi ta sira ko ra. ²⁴ Saninfagabaga dɔ tun be yi, o tɔɲɔ tun ye ko Demetirisi; ale tun be Efesikaw ta jo musoman Aritemisi ta jobon bisigiyaw le lalaga ni warigbe ye, ka o fiyeere. Ale ni a ta baaradenw tun be wari caman sɔɔ o sababu ra. ²⁵ Ayiwa, o ce ka a ta baaradenw ni saninfagabaga werew lajen, k'a fɔ o ye ko: «Ne teriw, aw k'a lɔn ko an be an ta baro sɔɔra nin baara le ra. ²⁶ Nka nin Pɔli be min kera, aw yere be o yera, aw fana b'a menna; Efesi dugu dɔɔn tɛ, nka a be jini ka ke Azi mara bɛɛ ta ko le ye. A ka mɔɲɔ caman le hakiri yelemɛ, ka o kunnacɛn, k'a fɔ o ye ko mɔɲɔ boro be batofɛn minw lalaga, ko o tɛ batofɛn ye. ²⁷ Ayiwa, nin ko be se ka ke sababu ye ka an ta baara cɛn, nka o dɔɔn tɛ; an ta jomusoba Aritemisi ta jobon ta ko le bena ke ko gbansan ye. Ni o kera, Azi mara ni dunupa tɔ bɛɛ be jo musoman min batora, o ta bonya bɛɛ bena bɔ a kan.»

²⁸ O kumaw fɔra minke, a lamɛnbagaw dimina; o ka ke pɛrɛn ye ko: «Efesikaw ta jo musoman Aritemisi le ka bon!»

²⁹ O mankan ka dugu bɛɛ ɲagami; Pɔli tagamaɲɔɲɔn fla minw tun ye Gayusi ni Sitariki ye, minw tun ye Masedonikaw ye, o bɛɛ girinna olugu kan ka o mina ka taga ni o ye jamalajenyɔɔ ra. ³⁰ Pɔli yere fana tun b'a fɛ ka taga jama kɔ, nka lanabagaw ma sɔn. ³¹ Azi mara mɔɲɔba dɔw fana tun be yi, olugu tun ye Pɔli teriw ye. Olugu fana ka mɔɲɔ dɔw ci Pɔli fɛ, k'a daari ko a kana taga jamalajenyɔɔ ra. ³² O wagati ra mankan cayara jamalajenyɔɔ ra. Dɔw tun be min fɔ, o ni tɔw ta tun tɛ kelen ye. Jama fanba tun ma o lajenkun yere lɔn. ³³ Mɔɲɔw ka o kow lakari ce dɔ ye, min tɔɲɔ tun ye ko Alesandiri. Yahudiyaw ka ale ɲɔni ka taga jama ja fɛ ko a ye kuma. Alesandiri ka a boro kɔɔta ko a be kuma jama fɛ. ³⁴ Nka o k'a ye ko Yahudiya lo minke, o bɛɛ jenna ka ke pɛrɛn ye ko: «Efesikaw ta jo musoman Aritemisi le ka bon!» O tora o ra ka wagatijan ke.

³⁵ Dugu seberikebaga le nana jija ka jama mala; a k'a fɔ o ye ko: «Efesikaw, jɔntigi le m'a lɔn ko Efesi dugu le ye jomusoba Aritemisi ta jobon kɔɔsibaga ye, ani jo musoman yere ja min bɔra san fɛ ka ben? ³⁶ Mɔɲɔ si tɛ se ka o kow sɔɔ. O ra, aw ka kan ka aw jusu suma, aw kana foyi ke aw yere kun fɛ! ³⁷ Sabu aw bagara nin ce fla ma ka o mina ka na ni o ye, k'a sɔɔ o ma foyi sonya jobon kɔɔ, o fana ma kumajugu fɔ an ta jomusoba ma. ³⁸ Ayiwa, ni Demetirisi ni a ta baarakeɲɔɲɔnw b'a fɛ ka mɔɲɔ dɔ jaraki ko dɔ ra, o tuma kititigelonw be yi, fagamaw fana be yi; o ye na ni a ko ye olugu fɛ. ³⁹ Walama ni ko wɛrɛ le be aw fɛ, aw be se ka na o ko yira an ta ɲɔɲɔnyelon na. ⁴⁰ Ni o tɛ, an ka mankanba min lawuri bi, o be se ka an jaraki o ra ko an b'a fɛ ka jama lamuruti; sabu ni o ka an ɲininka, an tena se ka jama lajenkun fɔ mɔɲɔ ye.»

⁴¹ Ayiwa, dugu seberikebaga ka o kuma fɔ, ka jama labla.

Pɔli ka tagama min ke Masedoni ni Geresi

(Korentikaw fɔlɔ 16.1–7; Rɔmukaw 15.25–27)

20 ¹ Ayiwa, mankan nana mala tuma min na, Pɔli ka lanabagaw wele ka o lajen. A kumana o fɛ ka o ladi, ka o ja gbeleya, ka sɔɔ ka sira jini o fɛ ko o be taga Masedoni. ² Pɔli tɛmɛtɔ o yɔɔw ra, a ka lanabagaw ja gbeleya ni ladirikan caman ye, ka sɔɔ ka taga Geresi jamana ra. ³ A ka karo saba ke yi. A nana labɛn ko a be kurunba dɔ ta ka taga Siri jamana ra; nka a nana a men ko Yahudiya dɔw ka janfa siri a kama o yɔɔ ra yi minke, a k'a latige ka sekɔ ka na Masedoni. ⁴ Mɔɲɔ minw tun be Pɔli blasirara, olugu fle nin ye: Pirusi dence Sopateri, ale tun bɔra Bere; Sitariki ni Sekundusi, olugu tun bɔra Tesaloniki; Gayusi, min tun bɔra Deribe; Timote ni Tisiki ni Torofime, olugu tun bɔra Azi mara ra. ⁵ Olugu blara an ja ka taga an kɔɔ Torohasi. ⁶ Burufunubari ɲanagbe* temenin kɔ, an donna kurunba dɔ kɔɔ Filipi; an ka tere looru ke tagama ra, ka taga o sɔɔ Torohasi. An ka lɔɲɔkun kelen ke yi.

Pɔli ta tagamalaban ka taga Torohasi

⁷ Lɔɲɔkun tere fɔlɔ, an tun lajenna ka Matigi ta domuni ke ɲɔɲɔn fɛ. Pɔli tun b'a fɛ ka taga o lon dugusagbe; a kumana lanabagaw fɛ ka mɛɛn fɔ ka taga se su cɛmance wagati ma. ⁸ An tun lajenna sankaso min kɔɔ, fitina caman tun mananin lo o bon kɔɔ. ⁹ Kanbelen dɔ tun be ni an ye, min tɔɲɔ tun ye ko Etiyusi; ale tun siginin be bon finetiri dakun kan. Ale tora o yɔɔ ra ka sunɔɲɔ fɔ ka jina a yere kɔ. Pɔli kumana k'a mɛɛn minke, sunɔɲɔ nana a magaya. A bɔra fɔ sankaso bon sabanan kunna ka na ben dugu ma. O nana a ta k'a ye ko a sara. ¹⁰ Pɔli jigira ka taga biri a kunna, k'a mina a boro fla ma, k'a fɔ an ye ko: «Aw hakiri kana ɲagami, a nin sekɔra a ma.»

¹¹ O kɔ, Pɔli yelenna; a ni lanabagaw ka Matigi ta domuni ke ɲɔɲɔn fɛ. O kɔ, Pɔli kumana o fɛ tuun fɔ ka na teresun bɔ, ka sɔɔ ka taga. ¹² Etiyusi ta mɔɲɔw k'a mina ka taga ni a ye so kɔɔ, a ɲanaman. O ko ka lanabagaw jusu suma.

Pɔli bɔra Torohasi ka taga Mile

¹³ Ayiwa, anw donna kurun kɔnɔ ka bla Pɔli ja ka taga se Asɔsi. An tun ka kan ka taga Pɔli ta kurun kɔnɔ o yɔrɔ le ra, sabu ale yere tun k'a latige ko a be taga Asɔsi a sen na. ¹⁴ A tagara an sɔrɔ Asɔsi wagati min na, an k'a ladon an fe kurun kɔnɔ ka taga Mitileni. ¹⁵ An bɔra o yɔrɔ ra lon min na, an nana se Kiyɔsi kere fe o lon dugusagbe. O dugusagbe flanan an sera Samɔsi. O dugusagbe sabanan an sera Mile. ¹⁶ Pɔli tun b'a fe ka teme Efesi kere fe; a tun t'a fe ka lo yi tuun, janko a kana na meen ka teme Azi mara ra. A tun kɔrɔtɔra ka se Zeruzalemu, janko ni a be se ka ke, a ye taga Pantekoti* lon kunben yi.

Pɔli ka Efesi lanabagaw ta cekɔrɔbaw ladi

¹⁷ Pɔli tora Mile ka cira bla ka taga Efesi lanabagaw ta jenkuru cekɔrɔbaw wele ka na. ¹⁸ O nana minke, a k'a fo o ye ko: «Kabini lon folo min na ne ka ne sen bla Azi mara ra, ne tun be tagama cogo min na aw ce ra wagati bee, aw yere ka o lon. ¹⁹ Ne ka ne yere majigi wagati bee ka baara ke Matigi ye, ka tɔrɔ fo ka naji bo; Yahudiyaw fana ka janfa siri ne kama wagati caman, ka sege caman lase ne ma. ²⁰ O bee n'a ta, aw ta nafa be fen o fen na, ne ma o si dogo aw ma; ne ka aw karan jamayɔrɔw ra, ka aw karan aw yere ta sow kɔnɔ, ²¹ k'a fo mɔgɔw bee ye k'a gbeleya, Yahudiya fara siya were mɔgɔ* kan, ko o ye nimisa o ta jurumunw na ka son Ala ma, ka la an Matigi Yesu ra.

²² «Ayiwa, sisan a fle, Nin Saninman be ne jagboya ka taga Zeruzalemu; nka min bena taga ne sɔrɔ yi, ne te o lon. ²³ Ne be teme dugu o dugu ra, Nin Saninman yere b'a yira ne ra ko kasorabla ni tɔrɔw be ne ja. ²⁴ Nka ne te ne ta saya, walama ne panaman jate fenba ye. Min ka gbelen ne ma, o ye ko ne ye ne ta tagama ke ka se a dan ma, ani Matigi Yesu ka baara min karifa ne ma, ne ye o ke ka dafa, ka Ala ta neema Kibarɔ Diman* ko fo mɔgɔw ye.

²⁵ «Ayiwa, ka a ta bi ra, ne ka Ala ta Masaya* waajuri ke aw min o min ce ra yan, ne k'a lon ko aw si ja tena la ne kan tuun. ²⁶ O koson ne b'a fo aw ye k'a gbeleya bi, ko aw ra ni min firira, o ye o tigi yere no le ye. ²⁷ Sabu Ala sago ye min ye aw ta kisiri ko ra, ne ka o bee fo aw ye, ne ma foyi dogo aw ra.

²⁸ «Ayiwa, aw ye aw yere kɔrɔsi; Nin Saninman ka aw bla sagakuru min kunna, aw ye o fana kɔrɔsi ka ja; aw ye aw janto Ala ta jenkuru ra, a ka min kunmabo ni a yere jori ye. ²⁹ Ne yere k'a lon ko ni ne tagara, mɔgɔlafiribaga dɔw bena don aw ce ra i ko warajuguw be don sagaw ce ra cogo min na; o tena sagaw to. ³⁰ Mɔgɔ dɔw bena wuri hali aw yerew ce ra yan ni faninyakuma dɔw ye, ka lanabagaw lafiri, ka o tugu o yere ko. ³¹ O ra, aw ye aw yere cogoya lon; aw ye aw hakiri to a ra ko ne ka san saba ke aw ce ra, ka aw bee kelen kelen ladi su ni tere, fo ka naji bo aw koson.

³² «Ayiwa, sisan ne be aw karifa Ala ma, ani a ta neema kuma ma. Ale le be se ka aw baraka bonya lanaya ra; a ka fen min layiri ta aw ye, a bena o di aw ma, ani a ta mɔgɔ panawolomaninw bee.

³³ «Ne ma nabɔ mɔgɔ si ta wari fe, walama mɔgɔ ta sanin, walama mɔgɔ ta faniw. ³⁴ Aw yere k'a lon ko ne yere boro le ka baara ke ka ne ni ne tagamajogonw bee mako ja.

³⁵ «Ne k'a yira aw ra cogo bee ra ko an ka kan ka baara ke ten le, ka desebagatɔw deme, ani ka an hakiri jigi Matigi Yesu ta kuma ra, ko: «Dugawu be sonni le ra ka teme sɔrɔri kan.» »

³⁶ Ayiwa, Pɔli ka o kuma fo ka ban minke, a ka a kinbiri gban ka Ala daari ni lanabagaw bee ye.

³⁷ Lanabagaw bee kasira kosebe Pɔli tagako ra; o ka a fo ni kanuyafari ye. ³⁸ Pɔli tun k'a fo minke ko o si ja tena la ale kan tuun, o kuma le tun ka o jusu kasi kosebe. O ko, o tagara Pɔli blasira kurunda ra.

Pɔli tagacogo Zeruzalemu

21 ¹ Ayiwa, an ni lanabagaw nana faran jɔgon na tuma min na, an donna kurun kɔnɔ, ka teren ka taga Kɔsi. O dugusagbe an sera Rodi, ka bo yi ka taga Patara. ² An ka kurunba do sɔrɔ yi, o tun be tagara Fenisi mara ra; an donna o kɔnɔ ka taga. ³ An surunyara Sipere jamana ra; an tun be o jamana yera, nka an k'a to an numanboroyanfan fe ka taga Siri jamana fan fe. Kurunba tagara lo Tiri, sabu doni minw tun be kurun kɔnɔ, o tun ka kan ka jigi o dugu le ra.

⁴ An ka lanabaga dɔw sɔrɔ Tiri; an ka tere wolonfla ke ni olugu ye. Tɔrɔ minw tun bena Pɔli sɔrɔ Zeruzalemu, Nin Saninman tun ka o yira o lanabagaw ra, o koson o k'a fo Pɔli ye ko a kana taga Zeruzalemu.

⁵ An tun ka kan ka tereda minw ke, o dafara minke, an ka sira mina; lanabagaw bee bɔra, o ni o ta musow ni o ta denw, ka taga an blasira, ka bo ni an ye fo dugu kɔnɔ. An bee ka an kinbiri gban jida ra yi, ka Ala daari.

⁶ O ko, an ka fori di jɔgon ma minke, an donna kurun kɔnɔ; olugu sekɔra ka taga o ta so.

⁷ An bɔra Tiri ka taga Pitolemasi; o kera an ta tagama dan ye. An tagara o yɔrɔ lanabagaw fo, ka tere kelen ke ni o ye. ⁸ O dugusagbe an tagamana ka taga Sezare. An tagara Kibarɔ Diman fɔbaga Filipe ta so kɔnɔ; lanabagaw tun ka ce wolonfla minw panawoloma Zeruzalemu, ale tun ye o ra kelen ye. An jigira ale ta so.

⁹ Denmuso sunguru naani tun be Filipe fe, Ala tun be kuma don olugu da ra ka mɔgɔw waaju. ¹⁰ An ka tere dama ke Filipe ta so; lon do, cira do nana ka bo Zude; o tɔgo tun ye ko Agabusi. ¹¹ O ce nana an fe, ka na Pɔli ta kurusijara ta ka a yere senw ni a borow siri ni o ye, k'a fo ko: «Nin Saninman ko: «Nin kurusijara ye mɔgo min ta ye, Yahudiyaw bena o tigi mina Zeruzalemu k'a siri nin cogo le ra, ka a don siya were mɔgɔw* boro.» »

¹² Kabini an ka o kuma men, an ni o yɔɔ lanabagaw bɛɛ ka ke Pɔli daari ye ko a ye sabari a kana taga Zeruzalemu. ¹³ Pɔli ko: «Aw kana kasi ten, ka ne jusu kasi. A kana dan kasorabla dama ma, hali ni ne ka kan ka sa Zeruzalemu, Matigi Yesu tɔɔ kosɔn, ne sɔnna o ma.»

¹⁴ An k'a ye ko Pɔli t'a fe k'a ta miiriya bɔ Zeruzalemu taga kan minke, an jera. An ko: «Min ye Matigi sago ye, o ye ke.»

¹⁵ An ka o wagati ke Sezare minke, an ka an yere laben ka taga Zeruzalemu. ¹⁶ Sezare lanabaga dɔw tagara an blasira. O tagara ni an ye ce dɔ ta so, min tɔɔ ye ko Minasɔn. Ale be bɔ Sipere; lanabaga lo kabini wagatijan. An tun ka kan ka jigi o ce ta so.

Pɔli tagara Yakuba fe Zeruzalemu

¹⁷ An sera Zeruzalemu minke, lanabagaw ka an kunben ni ninsɔndiya ye. ¹⁸ O lon dugusagbe Pɔli tagara ni an ye Yakuba fe; lanabagaw ta cekɔɔɔbaw bɛɛ nana fana. ¹⁹ Pɔli ka mɔɔɔw fo ka ban tuma min na, Ala ka ko o ko ke siya were mɔɔɔw* ce ra a ta waajuri baraka ra, a donna o bɛɛ ra ka o jafɔ o ye kelen kelen. ²⁰ O mɔɔɔw ka o men minke, o ka Ala tando. O kɔ, o ko Pɔli ma ko: «An balemace, i m'a ye, Yahudiya waga caman le lara Yesu ra yan, nka hali bi o bɛɛ cesirinini be cira Musa ta sariya* ko ra. ²¹ Ayiwa, mɔɔɔw dɔw nana a fo o ye ko Yahudiya minw be siya were mɔɔɔw ce ra, ko ele le k'a fo olugu ye ko o ye cira Musa ta sariyaw* bla, ko o kana o ta denw kenɛsigi tuun, ko o kana landaw si ke fana. ²² Ayiwa, an bena nin ko mina cogo di? Sigiya t'a ra, o bena a men ko i nana. ²³ O ra, an bena min fo i ye, i ka kan ka o le ke. Ayiwa, ce naani be an fe yan, olugu tun ka dajuru ta Ala fe. ²⁴ I be don ni o ye Alabatosoba kɔɔɔ, ka i yere saninya ni o ye ka kɔɔɔ ni sariya ye. I yere ye o bɛɛ ta kunlisara bɔ janko o ye o kun li. Ni o kera, Yahudiyaw bena a lon ko mɔɔɔw ka ko o ko fo i ta ko ra, ko o si te can ye. O bena a ye fana ko ele yere be tagamana sariya kan. ²⁵ Nka siya were mɔɔɔw minw lara Yesu ra, an ka sebe ci olugu ma ka an ta miiriya yira o ra; an k'a fo o ye ko sogo o sogo fagara jow kan, o kana o domu, o kana a jori min, o kana jufasogo domu, o kana jatɔya ke.»

²⁶ Ayiwa, Pɔli farara o ce naani kan. O dugusagbe, a ka a yere saninya ni o ye. O kɔ, o tagara don Alabatosoba lu kɔɔɔ jɔɔɔn fe, Pɔli ka o ta saninyarilonw dafawagati yira, o kɔɔɔ ye lon min o bɛɛ kelen kelen ta saraka ka kan ka bɔ.

Mɔɔɔw ka Pɔli mina Alabatosoba kɔɔɔ

²⁷ Tere wolonfla tun bena dafa wagati min na, Azi mara Yahudiyaw ka Pɔli ye Alabatosoba kɔɔɔ. O ka jama bɛɛ kɔɔɔɔɔsu; o ka Pɔli mina, ²⁸ ka ke perɛn ye ko: «Izirayelimɔɔɔw, aw ye na o, aw ye na! Ce min be yaala ka mɔɔɔw bɛɛ karan yɔɔɔ bɛɛ, ka an ta siya mangboya, ka an ta sariyaw mangboya, ani ka yɔɔɔ saninman mangboya, ale le ye nin ye. Sisan a yere ka siya were mɔɔɔw* dɔw ladon Alabatosoba kɔɔɔ, ka an ta yɔɔɔ saninman lanɔɔɔ.»

²⁹ O ka o fo, sabu o tun ka Efesikace Torofime ni Pɔli ye jɔɔɔn fe dugu kɔɔɔ. A kera o ja na ko Pɔli donna ni a ye Alabatosoba kɔɔɔ le.

³⁰ A kera ten, dugu bɛɛ jagamina. Mɔɔɔw tun borira ka bɔ dugu fan bɛɛ ra ka na. O ka Pɔli mina k'a sama ka bɔ Alabatosoba kɔɔɔ, ka Alabatosoba daw datugu. ³¹ I n'a fo o tun b'a fe ka Pɔli faga, o kuma sera sorasiw kuntigiba ma, ko Zeruzalemu dugu bɛɛ jagaminin lo. ³² O yɔɔɔnin kelen bɛɛ sorasiw kuntigiba ka sorasi dɔw ta, ani sorasikuntigi dɔw; o borira ka don dugu kɔɔɔ. Yahudiyaw ka sorasiw kuntigiba ni a ta sorasiw ye minke, o ka Pɔli bugɔri dabla. ³³ Sorasiw kuntigiba nana Pɔli mina. A k'a fo sorasiw ye ko o ye Pɔli siri ni negejɔɔɔkɔ fla ye. Pɔli sirinin kɔ, a ka jininkari ke ko Pɔli ye jɔɔn ye, ko a ka mun le ke? ³⁴ Jama bɛɛ tun be perenna, nka dɔw tun be min fo, o ni tɔw ta tun te kelen ye. Sorasiw kuntigiba nana a ye ko a te kuma kelen sɔɔɔra k'a men mankan bonyakojugu fe minke, a k'a fo sorasiw ye ko o ye taga ni Pɔli ye bonba kɔɔɔ. ³⁵ Pɔli tagara se donda yelenyɔɔɔ ma minke, sorasiw ka Pɔli ta, jama ta fariya kosɔn; ³⁶ sabu jamaba tun tugura a kɔ, o bɛɛ be perenna ko: «Aw y'a faga!»

Pɔli kumana jama fe

(Kewalew 9.1–19; 26.9–20; Galasikaw 1.11–16; Timote folo 1.12–17)

³⁷ Pɔli dontɔ bonba kɔɔɔ, a ko sorasiw kuntigiba ma ko: «Yala ne be se ka kuma i fe wa?» Sorasiw kuntigiba ko: «I be gerekikan men wa? ³⁸ O tuma Misirankace min murutira yan, ni a wagati ma meen, fo a tagara ni mɔɔɔw waga naani ye kongo kɔɔɔ mɔɔɔɔfaga kama, ele le te o ye wa!» ³⁹ Pɔli ka jaabi ko: «Ne ye Yahudiya le ye, ne bɔra Tarisi, Silisi jamana ra. Ne ye dugu min mɔɔɔ ye, o dugu ka bon. Sabari k'a to ne ye kuma jama fe.»

⁴⁰ Sorasiw kuntigiba sɔnna ko Pɔli ye kuma. Pɔli lonin tora bon donda yelenyɔɔɔ kan ka a boro kɔɔɔta mɔɔɔw fe ko a b'a fe ka kuma o fe. Mɔɔɔw bɛɛ jera; Pɔli kumana o fe aramekan na; a ko:

22 ¹ «Ne balemaw, ani ne faw, ne bena kuma min fo sisan k'a yira aw ra ko ne ma kojugu si ke, aw ye o lamɛn!»

² Mɔɔɔw k'a ye ko a be kumana o fe aramekan na minke, o bɛɛ jera, ka mankan bɛɛ dabla. Pɔli ko:

³ «Ne ye Yahudiya le ye, ne worora Tarisi, Silisi jamana ra. Nka ne lamɔna Zeruzalemu yan. Ne ta karamɔɔɔfa tun ye Gamaliyeli ye; ale le ka ne karan ka ja, ka kɔɔɔ ni an bemaw ta sariya* kow bɛɛ ye.

Ne fana tun cesirinin lo Ala ko ra kosebe, i n’a fo aw be cogo min na bi. ⁴Mogwo minw be nin sira kan, ne ka olugu tawo fo ka daw faga, ka o siri ka o bla kaso ra, ce fara muso kan. ⁵Sarakalasebagaw kuntigiba*, ani cekowobaw ta namogow ta jenkuru ye ne seerew ye o kow ra. Ne yere tun ka sebe sawo o fe ka taga a di Damasi Yahudiyaw ma, janko ni ne tagara lanabaga daw sawo o yoro ra, ne ye olugu mina ka o siri ka na ni o ye Zeruzalemu, janko ka o tawo.

⁶«Ayiwa, ka ne tagato to sira ra, ne surunyara Damasi ra minke, teregan fe, yeelenba do barara ka bo sankolo ra ka manamana ka ne lamini. ⁷Ne benna dugu ma; ne ka kumakan do men, ko: «Soli, Soli, mun koson i be ne tawora?» ⁸Ne k’a jininka ko: «Ele ye jon ye, Matigi?» A ko ne ma ko: «Ne ye Yesu Nazaretikace le ye; i be ne le tawora.» ⁹Ayiwa, mogwo minw tun be ni ne ye, olugu ka yeelenba ye, nka min tun be kumana ne fe, o ma o tigi kan men. ¹⁰Ne ka jininkari ke, ko: «Ne ka kan ka mun le ke, Matigi?» Matigi ko ne ma ko: «Wuri ka taga Damasi; Ala b’a fe i ye min ke, o bena taga o fo i ye.» ¹¹I n’a fo yeelen bonyakojugu koson ne tun te foyi yera tuun, mogwo minw tun be ni ne ye, olugu ka ne boro mina ka taga ni ne ye Damasi.

¹²«O y’a sawo ce do tun be Damasi, a togwo ye ko Ananiyasi. Alapasiranbaga tun lo, ani sariya siratagamabaga; Damasi Yahudiyaw bee tun be a togwojuman fo. ¹³A nana ne fe ka na lo ne kawo k’a fo ne ye ko: «Ne balemace Soli, i pa yeke ka fleri ke.» O yoronin kelen bee, ne ja yelera, ne k’a ye. ¹⁴A k’a fo ne ye ko: «An bemaw ta Ala ka i panawoloma, janko i ye a sago lon. Min kelenpe terennin be, a k’a to i ye o ye, ani ka a yere kumakan men. ¹⁵Sabu i ka min ye, ani i ka min men, i bena ke a seere ye mogwo bee ja kawo, ka o bee fo o ye. ¹⁶Ayiwa, sisan i kana sigi ka fen were makono tuun. Wuri ka batize k’a to i ta jurumunw ye yafa i ma Matigi Yesu togwo baraka raⁱ.»

¹⁷«O ko, ne sekora ka na Zeruzalemu minke, lon do, ka ne to Aladaari ra Alabatosoba kono, Ala ka fen do yira ne ra. ¹⁸Ne ka Matigi ye, a k’a fo ne ye ko: «I teliya ka bo Zeruzalemu dugu kono, sabu i bena kuma min fo ne ta ko ra, mogwo si tena son o ma yan.» ¹⁹Ne ko: «Matigi, ne tun be donna karansow* kono cogo min na ka lanabagaw mina ka o bugo ka o bla kaso ra, o yere ka o lon. ²⁰Hali o tun be i ta seere Etiyeni fagara wagati min na, ne yere tun be o yoro ra. Ne tun sonna Etiyeni fagari ma; ne ka a fagabagaw ta deregew mina o ye.» ²¹Nka Matigi ko: «Taga, sabu ne bena i ci ka taga yorojan, siya were mogwo* le fe.»

Poli ko ale ye Romu jamanaden ye

²²Ayiwa, jama bee tun jera ka Poli lamem fo ka na se nin kumaw ma. Nka kabini Poli ka nin kumaw fo minke, jama ka ke perem ye ko: «Nin mogwo suguya ka kan ka faga ka bo dunuja kono, a panaman man kan ka to!»

²³O tun be perenna, ka o ta deregew bo ka o fifafifa, ka buguri ce ka o seri san fe ka gbangban lawuri. ²⁴Sorasiw kuntigiba k’a fo sorasiw ye ko o ye don ni Poli ye bonba kono, ka a bugo ni gbeje ye, k’a jagboya ka kuma. A ka ko min ke k’a to mogwo be perenna a kunna, a ye o fo. ²⁵Wagati min o ka Poli siri ko o b’a bugo, sorasikuntigi min tun be Poli kere fe, Poli ko o ma ko: «Ka kana ni sariya ye, yala a bennin lo ko aw ye Romu jamanaden do bugo ni gbeje ye k’a sawo kiti ma ben a kan wa?» ²⁶Sorasikuntigi ka o men minke, a tagara o fo sorasiw kuntigiba ye, ko: «Ele tun b’a fe ka mun le ke tan? Ce nin ye Romu jamanaden le ye de!» ²⁷Sorasiw kuntigiba yere tagara Poli jininka ko: «Yala can lo ko ele ye Romuka le ye wa?» Poli ko: «Onhon.» ²⁸Sorasiw kuntigiba ko: «Ne ka wariba le sara ka sawo ka ke Romuka ye de!» Poli ko: «Ne worora a ra le!» ²⁹O yoronin bee ra minw tun b’a fe ka Poli bugo k’a jagboya ka kuma, olugu bora a kawo. Sorasiw kuntigiba yere siranna, sabu ale le k’a to o ka Poli siri, k’a sawo Romuka lo.

Poli be kuma kititigejama mogwo fe

³⁰Ayiwa, Poli jarakikun yere tun ye fen min ye Yahudiyaw fe, sorasiw kuntigiba tun b’a fe ka o lon. O le koson o lon dugusagbe, a ka negejorako bo Poli ra, ka sarakalasebagaw* kuntigiw ni kititigejama bee wele ka o lajen. O ko, o tagara ni Poli ye ka taga a lo o ce ma.

23 ¹Poli ka a ja lo kititigejama ra k’a fo ko: «Ne balemaw, fo ka na se bi ma, ne ka ne tagamacogo ke ka kana ni Ala sago ye; ne jusukun te ne jaraki o ra.» ²Poli ka o fo minke, sarakalasebagaw kuntigiba* Ananiyasi k’a fo Poli kerefemogwo daw ye ko o ye Poli bugo a da ra. ³Poli ko a ma ko: «Ele flankafu, Ala fana bena i bugo. Ele siginin be yan ka kiti tige ka kana ni sariya* ye, nka i ko o ye ne bugo, k’a sawo sariya ma o fo.» ⁴Mogwo minw tun be Poli kere fe, olugu ko Poli ma ko: «I be Ala ta sarakalasebagaw kuntigiba le nenina ke!» ⁵Poli ka o jaabi ko: «Ne balemaw, ne m’a lon ko sarakalasebagaw kuntigiba lo. Sabu a sebera Kitabu kono, ko: «I kana kumajugu fo i ta jamana namogwo do maⁱ.»

⁶Ayiwa, Poli tun k’a lon ko kititigejama mogwo daw tun ye Sadusiw* ye, daw tun ye Farisiw* ye. O koson, a perenna kititigejama ce ma, k’a fo ko: «Ne balemaw, ne ye Farisi yeregoro le ye. Ne lanin b’a ra ko suw bena kunu lahara minke, o le koson kiti be tigera ne kan bi.»

⁷Kabini Poli ka o fo, sawori donna Farisiw ni Sadusiw ce; jama kan taranna. ⁸Sabu Sadusiw ko, ko suw tena kunu lahara, ko meleke te yi, ko nin werew si te yi fana; k’a sawo Farisiw lanin be o kow bee ra. ⁹Mankan

ⁱ22.16 Poli k’a ta seereya fo (Kewalew 9.1–16; 26.12–18).

^j23.5 Nin kuma fora Bori 22.27.

bonyara kosebe; Farisiw ta jenkuru sariya karamogɔ* dɔw wurira ka muruti k'a fɔ jama ye ko: «An kɔni ma kojugu si sɔrɔ nin cɛ ra. A bɛ se ka kɛ ko nin dɔ, walama meleke dɔ le kumana a fɛ.»

¹⁰ Sɔsɔri nana bonya ka taga a fɛ; sorasiw kuntigiba nana siran ko o kana na ban ka Pɔli samasama fɔ k'a faga. O kosɔn, a ka sorasi dɔw ci ko o ye jigi ka taga Pɔli bɔsi o boro ka taga ni a ye sorasiw ta bonba kɔnɔ.

¹¹ O lon dugusagbe su fɛ, Matigi ka a yere yira Pɔli ra k'a fɔ a ye ko: «I ja gbeleya; i ka seereya bɔ ne ta ko ra Zeruzalemu yan cogo min na, i ka kan ka ne ta ko seereya kɛ Rɔmu* o cogo kelen na fana.»

Yahudiyaw ka janfa siri Pɔli kama

¹² O dugusagbe sɔgɔmada fɛ, Yahudiya dɔw ka janfa siri Pɔli kama. O karira jɔgɔn ye ko olugu tena domuni kɛ, o tena ji min, fɔ ni o ka Pɔli faga. ¹³ Yahudiya minw tun ka o janfa siri, o tun ka ca ni mɔgɔ binaani ye. ¹⁴ O mɔgɔw tagara sarakalasebagaw* kuntigiw ni cɛkɔrɔbaw fɛ, ka taga a fɔ o ye ko: «An k'a latige ka kari jɔgɔn ye ko an si tena domuni kɛ, walama ka ji min, fɔ ni an ka Pɔli faga. ¹⁵ O kosɔn, aw ni kititigejama mɔgɔ tɔw bɛɛ, aw ye ben a ra ka taga sorasiw kuntigiba daari ko a ye Pɔli di aw ma k'a kɛ i n'a fɔ aw b'a fɛ ka a ta koɲa segesege le ka ɲa. An kɔni labennin lo k'a kɔnɔ sira ra k'a faga sani a ye se aw ma yan.»

¹⁶ Nka Pɔli balemamuso dence ka o janfa ko mɛn. Ale borira ka taga bonba kɔnɔ ka taga o fɔ Pɔli ye. ¹⁷ O tuma, Pɔli ka sorasikuntigi dɔ wele k'a fɔ a ye ko: «Taga ni kanbelennin nin ye sorasiw kuntigiba fɛ; kuma dɔ b'a fɛ k'a fɔ a ye.»

¹⁸ O sorasikuntigi tagara ni kanbelennin nin ye sorasiw kuntigiba fɛ ka taga a fɔ a ye ko: «Kasoden Pɔli le ka ne wele k'a fɔ ne ye ko ne ye na ni kanbelennin nin ye i fɛ, ko kuma b'a fɛ k'a fɔ i ye.» ¹⁹ Sorasiw kuntigiba ka kanbelennin mina a boro ma ka gbara ni a ye kere fɛ ka a ɲininka ko: «Mun le bɛ i fɛ k'a fɔ ne ye?» ²⁰ Kanbelennin k'a fɔ a ye ko: «Yahudiyaw le benna a ra ko o bɛna i daari sini, ko i ye Pɔli bla ka taga kititigejama fɛ. O ko o b'a fɛ ka a ta koɲa segesege le ka ɲa tuun. ²¹ Nka i kana la o ra! Sabu o ta mɔgɔ dɔw bɛna dogo sira ra ka Pɔli kɔnɔ. O ka ca ni mɔgɔ binaani ye. O k'a latige ka kari Ala ra ko o tena domuni kɛ, o tena ji min fɔ ni o ka Pɔli faga. O labennin lo ka ban. O bɛ ele ta kuma le makɔnɔna.»

²² Sorasiw kuntigiba k'a fɔ kanbelennin ye k'a gbeleya ko a kana a to mɔgɔ werew ye o kuma mɛn. Kanbelennin bɔra ka taga.

Sorasiw kuntigiba ka Pɔli lataga jamanatigi Felisi fɛ

²³ O kɔ, sorasiw kuntigiba ka sorasikuntigi fla wele k'a fɔ o ye ko: «Aw ye sorasice kɛme fla fara jɔgɔn kan, ani sotigi biwolonfla, ani cɛ tamantigi kɛme fla. O bɛɛ ye labɛn; ni su kora, o bɛ taga Sezare. ²⁴ Aw ye so dɔ labɛn Pɔli ye fana, janko a ye se jamanatigi Felisi fɛ yi, foyi kana a sɔrɔ.»

²⁵ A ka sebe kɛ k'a ci Felisi ma, ko: ²⁶ «Ne Kolodi Lisiyasi bɛ nin sebe ci jamanatigijuman Felisi ma; ne ta fori bɛ i ye. ²⁷ Yahudiyaw tun ka nin cɛ mina, o tun bɛ jini k'a faga. Wagati min na ne k'a mɛn ko Rɔmuka lo, ne ka ne ta sorasi dɔw ci ka taga a bɔsi o boro. ²⁸ A tun ka ko kelen min kɛ k'a to Yahudiyaw b'a jarakira, ne tun b'a fɛ ka o lɔn. O kosɔn ne tagara ni a ye o ta kititigejama fɛ. ²⁹ Nka ne nana a kɔrɔsi k'a ye ko o bɛ a jarakira kun min na, o ye olugu yere ta sariyaw* ko le ye; ni o tɛ, a tun ma kojugu si kɛ min ka kan ni fagari ye walama kasorabla. ³⁰ O kɔ fɛ o ka ne lasɔmi minke ko Yahudiyaw ka janfa siri a kama, o yɔrɔnin bɛɛ, ne k'a bla ka taga i fɛ, k'a fɔ Yahudiyaw ye ko o b'a jarakira kun min na, ko o ye taga o fɔ ele yere ye. [Ka an bɛn.]»

³¹ Min fɔra sorasiw ye, o ka o kɛ; o ka Pɔli ta o su fɛ ka taga se fɔ Antipatirisi. ³² O dugusagbe, sorasi minw tun bɛ o sen na, olugu sekɔra ka na o ta bonba kɔnɔ. Minw tun bɛ so kan, olugu tagara ni Pɔli ye. ³³ O sera Sezare minke, o ka sebe di jamanatigi ma, ka Pɔli yira a ra. ³⁴ Jamanatigi ka sebe karan ka ban minke, a ka Pɔli ɲininka ko: «I bɔra mara juman le ra?» Pɔli k'a fɔ a ye ko ale bɔra Silisi. ³⁵ A ko Pɔli ma ko: «Ni i jarakibagaw nana se yan tuma min na, ne bɛna i lamɛn.» A ko o ye Pɔli bla Herodi* ta bonba kɔnɔ k'a kɔrɔsi.

Yahudiyaw ka Pɔli jaraki Felisi ɲa kɔrɔ

24 ¹ Ayiwa, tere looru tɛmɛnin kɔ, sarakalasebagaw kuntigiba* Ananiyasi nana Sezare, ale ni cɛkɔrɔba dɔw, ani cɛ kumalɔnbagaba dɔ, min tɔgɔ ye ko Terituli. Ko min donna o ni Pɔli cɛ, a nana o ɲafɔ jamanatigi Felisi ye. ² O ka Pɔli wele ka na. Terituli k'a damina ka Pɔli jaraki; a ko: «Jamanatigijuman, an bɛ heraba min na jamana kɔnɔ bi, ele le baraka ra an ka o hera sɔrɔ. Ele ta hakiritigiyaba le kosɔn fana, yelemanin caman kera jamana kɔnɔ, ka jamana lataga ɲa fɛ. ³ An bɛɛ bɛ i waleɲumanlɔn o kow bɛɛ ra wagati bɛɛ, ani yɔrɔ bɛɛ, jamanatigijuman Felisi. ⁴ Nka i n'a fɔ ne t'a fɛ ka i lasigi ka mɛɛn, o kosɔn ne bɛ i daari i ye sabari ka an lamɛn dɔɔnin.»

⁵ «Ayiwa, an k'a ye ko nin cɛ ye cɛnrikebaga le ye, min ka kere lawuri dunuɲa Yahudiyaw bɛɛ cɛ ra; ale le ye Nazaretikaw ta diina ɲamɔgɔ ye. ⁶ A tun bɛ jini ka an ta Alabatosoba yere lanɔgɔ, o le kosɔn an k'a mina. [An tun b'a fɛ k'a ta kiti tige ka kapa ni an ta sariya* ye; ⁷ nka sorasiw kuntigiba Lisiyasi nana a bɔsi an boro fanga ra, ⁸ ko an ye na a jarakikun fɔ ele yere ye.] Ni i yere ka a ɲininka ka ɲa, an b'a jarakira ko minw na, i bɛna o lɔn.»

⁹ Yahudiya tɔw fana lɔra o kuma kelen kan, ko Terituli ka min fɔ, ko o ye can ye.

Pɔli kumana jamanatigi na kɔɔ

¹⁰ Ayiwa, jamanatigi k'a fɔ Pɔli ye ko a ye a ta fɔ. Pɔli ka kuma ta k'a fɔ jamanatigi ye ko: «Ne k'a lɔn ko ele be an ta siya ta kiti tigera kabini san caman. O le kosɔn ne tɛ siran ka kuma k'a yira i ra ko ne ma kojugu si ke. ¹¹ Ne nana Zeruzalemu ka na Ala bato, a ma tɛmɛ tere tan ni fla kan fɔlɔ. Ni i ka o ko segesege, i bena a ye ko can lo. ¹² O wagatiw bɛɛ kɔɔ, o ma ne ye sɔsɔri ra ni mɔgɔ si ye, walama ko ne be jama lamuruti ra Alabatosoba kɔɔ, walama karanso* dɔ kɔɔ, walama dugu kɔɔ yɔɔ dɔ ra. ¹³ Nin mɔgɔw tɛ se ka foyi si fɔ k'a yira ko o be ne jarakira kun min na ko o ye can ye.

¹⁴ «Ayiwa, ne kɔni be lɔ min na k'a fɔ i na na, o ye ko, ne be an bɛmaw ta Ala le batora ka kɔna ni nin sira ye, olugu ko o min tɛ can ye. Nka fɛn o fɛn sebera sariya* kitabuw ni ciraw ta kitabuw kɔɔ, ne lara o bɛɛ ra. ¹⁵ Ne jigi be Ala kan ko min na, olugu fana jigi be a kan o ko kelen le ra, ko mɔgɔɔɔɔɔɔɔɔ ni mɔgɔɔɔɔɔɔɔɔ bɛɛ su bena kunu lahara. ¹⁶ O le kosɔn ne be jija, janko ne jusukun gbɛnin ye to, ne jarakibari ye ke Ala na kɔɔ, ani mɔgɔw na kɔɔ.

¹⁷ «Ayiwa, san caman tɛmɛnin kɔ, ne nana Zeruzalemu ka na ne ta siyamɔgɔ dɔw demɛ ni wari ye, ani ka sarakaw bɔ Ala ye. ¹⁸ O nana ne sɔɔɔ o kɔɔɔw le ra Alabatosoba kɔɔ; ne tun saninyanin lo, jama tun tɛ yi, sɔsɔri tun tɛ yi. Azi mara Yahudiya dɔw le tun be ni ne ye. ¹⁹ Ni a kera ko ne tun ka kojugu dɔ le ke, olugu le tun ka kan ka ke yan ka ne jaraki i na kɔɔ. ²⁰ Ni o tɛ, wagati min na ne ta kiti tun be tigera kititigejama na kɔɔ, ni a kera ko ne ka kojugu dɔ ke yi, mɔgɔ minw be yan, olugu ye o fɔ i ye. ²¹ Ka ne lɔnin to o na fɛ, ne kumana ni kanba ye, ka nin kuma kelen le fɔ ko: «Ne lanin b'a ra ko suw bena kunu ka bɔ saya ra lahara, o le ka ne bla kiti ra aw na fɛ bi.»

²² Ayiwa, i n'a fɔ Felisi tun ka lanaya ko faamu, a ka kiti bla lon wɛrɛ ra, k'a fɔ o ye ko: «Aw ye taga; ni sorasiw kuntigiba Lisiyasi nana na, ne bena aw ta kɔna janabɔ.» ²³ O kɔ, a ko sorasikuntigi dɔ ma ko a ye Pɔli to kaso ra, k'a kɔɔsi, nka a y'a to a ye laganfiyayɔɔɔ sɔɔɔ; ni a teri dɔw b'a fɛ ka na bɔ a ye ka fɛn dɔ di a ma, a ye sɔn o ma.

Pɔli kumana jamanatigi ni a muso na kɔɔ

²⁴ Tere dama tɛmɛnin kɔ, jamanatigi Felisi nana ni a muso ye, min ye Durusili ye; o muso tun ye Yahudiya ye. O ka mɔgɔ ci ka taga Pɔli wele ka na. Mɔgɔ be la Yesu Kirisita ra cogo min na, Pɔli ka o na fɔ o ye. ²⁵ Nka Pɔli kumana ka se terenninya ma tuma min na, ani mɔgɔ ka kan ka a yɛrɛ mina jurumun ma cogo min na, ani lahara ta kiti, Felisi siranna; a ko Pɔli ma ko: «Taga fɔlɔ; ni ne nana wagati sɔɔɔ, ne bena i wele tuun.» ²⁶ A tun b'a hakiri ra fana ko Pɔli bena wari le di ale ma, o kosɔn a tun be to ka Pɔli wele ka na kuma a fɛ tuma caman.

²⁷ O ka san fla ke o ra ten. Pɔrisusi Fɛtusi nana sigi jamanatigiya ra Felisi nɔ ra. Felisi tun b'a fɛ ka a yɛrɛ ko diya Yahudiyaw ye, o kosɔn a ka Pɔli to kaso ra yi.

Pɔli ko a ta kiti be tige masaceba le fɛ

25 ¹ Fɛtusi sigira jamanatigiya ra Zude mara ra minke, a tere sabanan, a bɔra Sezare ka taga Zeruzalemu. ² A sera yi minke, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Yahudiyaw ta na mɔgɔw tagara a fɛ ka taga Pɔli jaraki. ³ O ka Fɛtusi daari ko a ye sabari ka Pɔli bla ka na Zeruzalemu; nka o tun ka janfa le siri Pɔli kama janko ka na a natɔ faga sira ra. ⁴ Fɛtusi ka o jaabi ko Pɔli bena to kaso ra Sezare, ko sani wagati dɔɔɔnin ale yɛrɛ bena sekɔ ka taga yi. ⁵ A ko o ma ko: «Aw ta kuntigiw ka kan ka taga ni ne ye Sezare; ni o sera yi, aw be Pɔli jarakira kun min na, o yɛrɛ bena o fɔ.»

⁶ Fɛtusi ma tɛmɛ tere seegi walama tere tan kan Zeruzalemu. O kɔ, a sekɔra ka taga Sezare. O dugusagbe a tagara sigi kititigeɔɔɔɔ ra, ka mɔgɔ dɔ ci ko o ye na ni Pɔli ye. ⁷ Pɔli nana minke, Yahudiya minw tun nana ka bɔ Zeruzalemu, olugu lɔra ka Pɔli lamini k'a jaraki ni kojugu caman ye, k'a sɔɔɔ o tun tɛ se ka o kow si can yira. ⁸ O kɔ, Pɔli ka kuma ta; a ko: «Ne ma kojugu si ke Yahudiyaw ta sariya* kama, walama Alabatosoba kama, walama masaceba Sezari kama.» ⁹ I n'a fɔ Fɛtusi tun b'a fɛ ka a yɛrɛ ko diya Yahudiyaw ye, o kosɔn a ka Pɔli jininka ko: «I b'a fɛ ka taga Zeruzalemu, janko i ta kiti ye taga tige ne na kɔɔ o yɔɔ ra nin ko ra wa?» ¹⁰ Pɔli ko: «Ne lɔnin be masaceba Sezari yɛrɛ ta kititigeɔɔɔɔ ra ka ban. Ne ta kiti ka kan ka tige yan le. Ne ma foyi ke Yahudiyaw ra; ele yɛrɛ ka o lɔn kosebe. ¹¹ Ni a tun kera ko jo tɛ ne fɛ, walama ko ne ka ko dɔ ke min ka kan ni fagari ye, ne tun tena ban fagari ma. Nka o be fɛn o fɛn fɔra ne kama, i n'a fɔ can tɛ o si ra, o tuma mɔgɔ si tɛ se ka ne labla o ye. Ne b'a fɛ ne ta kiti ye taga tige masaceba Sezari le na kɔɔ.»

¹² Ayiwa, Fɛtusi ni a jɛɔɔɔɔɔɔw ka jɔɔɔɔn ye wagati min na ka ban, a ka Pɔli jaabi ko: «I ko i ta kiti be tige masaceba Sezari le na kɔɔ, ayiwa, i bena taga masaceba Sezari fɛ.»

O nana ni Pɔli ye Agiripa na kɔɔ

¹³ Tere dama tɛmɛnin kɔ, masace Agiripa ni Berenisi nana Sezare, ka na Fɛtusi fo. ¹⁴ Ayiwa, o ka tere caman ke Sezare. Fɛtusi nana Pɔli ta kɔɔɔw yira masace ra. A ko: «Felisi ka ce dɔ to kaso ra yan. ¹⁵ Wagati min na ne tagara Zeruzalemu, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Yahudiya ta cekɔɔɔɔw ka o ce jaraki, ka ne daari ko

ne ye kiti ben a kan. ¹⁶ Ne ka o jaabi ko Rɔmukaw fe, fagama man kan ka mɔgo labla ko a ye faga, ni o tigi ni a jarakibagaw ma ɔɔɔn ye kititigebaga ɔa kɔɔɔ, janko a fana ye kuma k'a ta fo a jarakibagaw ɔa kɔɔɔ. ¹⁷ Ayiwa, o mɔgow nana ni ne ye yan, ne fana ma a ko bla ka meen; o dugusagbe yere, ne tagara kititigeyɔɔ ra, ka mɔgo ci ka taga ce wele ka na. ¹⁸ O ce jarakibagaw wurira ka lo ka kuma. Nka ne tun be kojugu minw miirira a ta ko ra, a jarakikun ma taga ke o si ye. ¹⁹ O tun be ɔɔɔn sɔsɔra o yerew ta sariya* ta kow le ra, ani Yesu tɔgo do, o min tun sara, nka Pɔli ko a panaman lo. ²⁰ Ne tun ma a lon ne bena a ke cogo min na ka nin ko ɔɔɔn panabo. O le koson ne ka Pɔli jininka ni a be son ka taga Zeruzalemu, a ta kiti ye taga tige o yɔɔ ra. ²¹ Nka Pɔli k'a jini ko masaceba Sezari yere le ye ale ta ko panabo. O ra ne k'a fo ko o y'a mara sani ne ye na a bla ka taga masaceba Sezari fe.» ²² Agiripa ko Fetusi ma ko: «Ne yere b'a fe ka o ce lamem.» Fetusi ko: «Sini i bena a lamem.»

²³ Ayiwa, o dugusagbe, masace Agiripa ni Berenisi mɔgobaraman le nana don kititigeyɔɔ ra, ani sorasiw kuntigibaw, ani dugu panmogow. O ko, Fetusi ko o ye na ni Pɔli ye. ²⁴ O tuma Fetusi ko: «Masace Agiripa, ani aw minw bee be ni an ye yan, aw ka nin ce ye; Yahudiyaw ta jama bee nana ne fe ka na ale le jaraki Zeruzalemu, ani yan, ka peren ko a panaman man kan ka to. ²⁵ Ne koni fe a ma kojugu si ke min be se ka ke a fagasababu ye. I n'a fo ale yere ko a ta kiti ka kan ka tige masaceba le fe, o ra ne k'a latige k'a bla ka taga masaceba fe. ²⁶ Nka ne ma kuma gbenin si sɔɔ a ta ko ra, ne be se ka min sebe k'a ci masaceba Sezari ma; o le koson ne k'a wele ka na aw ɔa kɔɔɔ, ele yere masace Agiripa ɔa kɔɔɔ, janko ni a jininkara, ne ye fen do sɔɔ k'a sebe k'a ci masaceba Sezari ma. ²⁷ Sabu ka kasoden bla ka taga masaceba Sezari fe, k'a sɔɔ jarakikun si ma sɔɔ a ta ko ra k'a fo, o ye hakirintanya le ye.»

Pɔli kumana masace Agiripa ɔa kɔɔɔ

(Kewalew 9.1–30; 22.1–21)

26 ¹ Ayiwa, Agiripa ko Pɔli ma ko: «Min be i fe, o fo.» O tuma, Pɔli ka a boro kɔɔɔta, ka kuma, k'a ta fo; a ko: ² «Masace Agiripa, a diyara ne ye ka ne yere sɔɔ ele ɔa kɔɔɔ bi, ka a yira i ra ko Yahudiyaw be ne jarkira ko minw bee ra, ko o si te can ye. ³ Sabu ele yere be Yahudiyaw ta landaw ani o ta sɔsɔriw bee lon kosebe. O koson, ne be i daari ko i ye mɔpu ka ne lamem.

⁴ «Ayiwa, kabini ne denmisenman, ne tagamacogo tun ye min ye ne ta siyamogow ce ra Zeruzalemu, Yahudiyaw bee ka o lon. ⁵ Ni o b'a fe ka can fo koni, o ka ne lon kabini wagatijan; ne tun be Farisiw* ta jen le ra, o min ye an ta diina siraw bee ra gbelenman ye. ⁶ Nka sisan, Ala tun ka layiri min ta an bemaw ye, ne jigi be o kan minke, o le ka ne bla kiti ra bi. ⁷ An ta siya gba tan ni fla jigi tun be o layiri kan. O koson o tun be Ala bato su ni tere. O jigi min be ne fe, masace Agiripa, Yahudiyaw be ne jarkira o le koson! ⁸ Aw Yahudiyaw, mun koson aw b'a miiri ko Ala te se ka suw lakunu wa?

⁹ «Ne fana tun b'a miirira ko can ra ne tun ka kan ka Yesu Nazaretikace tɔgo kere le kosebe. ¹⁰ Ne ka o le ke Zeruzalemu; ne tun ka fanga sɔɔ sarakalasebagaw* kuntigiw fe, ka lanabaga caman mina ka o bla kaso ra. Ni o tun be lanabagaw fagara fana, ne tun be fara o fagabagaw kan. ¹¹ Wagati caman ne tun be o tɔɔɔ karansow* bee konɔ, ka o jagboya ko o ye ban lanaya ma. Ne dimikojugu o kɔɔɔ, ne tun be taga fo dugu werew ra ka taga lanabagaw tɔɔɔ yi.

¹² «O cogo le ra, lon do, sarakalasebagaw kuntigiw ka ne ci ni sebe do ye ka taga Damasi lanabagaw kama. ¹³ Ka ne tagato to Damasi, masace Agiripa, tuma min na tere tun be kuncɛ, ne barara ka yeelenba do ye, a bɔra sankolo ra, ka manamanana ka ne ni ne tagamanogonw lamini. O yeelen tun ka bon ni tere yeelen ye. ¹⁴ An bee bɔra ka ben dugu ma; ne ka kumakan do men, a ko ne ma Aramekan na ko: «Sɔli, Sɔli, mun koson i be ne tɔɔɔra? Ni senekemisi ka muruti ko a be bere tan, o te ɔa misi ma de!» ¹⁵ Ne k'a jaabi ko: «Ele ye jon ye, Matigi?» Matigi ko: «Ne ye Yesu le ye, i be min tɔɔɔra. ¹⁶ Wuri ka lo sisan, sabu ne ka ne yere yira i ra, janko i ye ke ne ta baarden ye. I ka ne ye cogo min na bi, i bena o seereya ke ka o fo do werew ye, ani ne bena ko minw yira i ra, i bena o bee fo o ye fana. ¹⁷ Ne bena i ci Yahudiyaw ni siya were mɔgo* minw fe, olugu bena tɔɔɔ minw la i kan, ne bena i bɔsi o bee ma. ¹⁸ Ne be i ci o fe, janko i ye taga o ɔa ye, ka o labo dibi ra ka o lana yeelen na, ka o labo Setana ta fanga kɔɔ k'a to o ye son Ala ma, janko o ye la ne ra ka o ta jurumunw yafa sɔɔ, ani ka o ninyɔɔ sɔɔ ni Ala ta mɔgo saninyaninw ye.»

¹⁹ «Ayiwa, o cogo ra, masace Agiripa, ne ka fen min ye ka bo sankolo ra, ne ma ban o ma. ²⁰ Ne ka o kow waajuri ke Damasi dugumogow le ye folo, o ko, Zeruzalemukaw, ani Zude mara bee, ani siya were mogow. Ne k'a fo bee ye ko o ka kan ka nimisa o ta jurumunw na ka kɔsegi Ala ma, ka kewale ke, kewale min b'a yira ko o nimisara can ra. ²¹ O le koson, Yahudiyaw ka ne mina Alabatosoba konɔ ko o be ne faga. ²² Nka Ala ta demeri baraka ra ne panaman tora fo ka na se bi ma. Ne ka min lon Ala ko ra, ne be o seereya ke mɔgo fitiniw ni mɔgobaw ye. Cira tow ka min fo, ani cira Musa ka min fo, ko a ka kan ka ke, ne te foyi fo ka teme o kan. ²³ O k'a fo ko Ala ta mɔgo panawolomanin bena tɔɔɔ; ko ale le bena ke mɔgo folo ye ka kunu ka bo saya ra, ka kisiri yeelen bo an ta siya ye, ani siya were mogow ye.»

²⁴ Ka Pɔli to o kuma ra, k'a yira ko ale ma jaraki, Fetusi perenna k'a fo ko: «Pɔli, fa be i ra! I ta karanba ka fa bla i ra!» ²⁵ Nka Pɔli ko: «Jamanatigijuman Fetusi, fa te ne ra de! Ne be kuma minw fra, o ye cankumaw

le ye, ani kuma janamanw. ²⁶ Masace yere ka o kow bee lon, o koson ne be son ka lo a ja koru ka kuma ni jagbeleya ye. Ne lara a ra ko a ka o kow bee lon, sabu o kow si ma ke dogo ra. ²⁷ Masace Agiripa, ele lara ciraw ta kuma ra wa? Ne k'a lon ko i lara a ra!»

²⁸ Agiripa ko Poli ma ko: «Poli, a tora donnin i bena ne hakiri yelema ka ne fana ke lanabaga do ye de!»

²⁹ Poli k'a jaabi ko: «Ni a kera wagatisurun ko ye o, walama wagatijan ko o, Ala m'a kera ko a kana dan ele kelen ma, nka ele ni mago minw bee be ne lamenna bi, aw bee ye ke i n'a fo ne be cogo min na, nka aw kana siri ni negejoroko le ye i ko ne.»

³⁰ O tuma, masace wurira ka lo, ani jamanatigi, ani Berenisi, ani mago minw tun siginin be ni o ye. ³¹ O botu, o tun be a fora ye jagon ye ko: «Ce nin ma foyi le ke, min ka kan ni fagari ye, walama kaso.»

³² O ko, Agiripa k'a fo Fetusi ye ko: «Ni ce nin tun ma a ta ko don masaceba Sezari boro, a tun be se ka bla.»

Fetusi ka Poli bla ka taga Romu

(Korentikaw flanan 11.25–26)

27 ¹ Wagati min na a latigera ko an ye don kurun konu ka taga Itali, o ka Poli ni kasoden dama dama di sorasikuntigi do ma, min tugo ye ko Zuliyusi; ale tun be Romu* masaceba ta sorasikuru le ra. ² An donna kurunba do konu, o kurunba tun bora Adaramiti, a be tagara Azi mara fan fe. Sitariki tun be ni an ye; ale ye Masedonika ye, a be bo Tesaloniki. ³ O dugusagbe, an sera Sidon; Zuliyusi tun ka Poli minako ja kosebe. A tun b'a to Poli ye taga bo a teriw ye, janko a mako be fen minw na, a ye o soru. ⁴ An bora o yoru ra minke, an temena Sipere jamana konkonda ra, ka o dugukolo to an ni faju ce, sabu faju tun be an kumbenna. ⁵ O ko, an ka Silisi mara ni Panfili mara ta kogoji cetige, ka taga se Mira dugu ma, Lisi mara ra. ⁶ Ayiwa, sorasikuntigi ka kurunba do ye o yoru ra, o bora Alesandiri, a be tagara Itali. A ka an ladon o konu.

⁷ An ka lon caman ke ji kan, kurun tun be tagara donnin donnin. An segera kosebe ka soru ka se Kinidi dugu ja fe. I n'a fo faju tun be an barira ka taga ja fe, an temena Kereti jamana kere fe ka taga Salamoni dugu fan fe. ⁸ An segera ka soru ka teme o yoru ra, ka taga se yoru do ra, min tugo ye ko «Kurunloyorujumanw». Lase dugu be a yoru kere fe.

⁹ An tun ka wagatijan ke tagama ra ka ban. Kurunbori tun be kera farati le ye, sabu neneba wagati tun sera, sundonwagati tun temena ka ban. O le ra, Poli ka magow lasomi ko: ¹⁰ «Ne teriw, ne ja b'a ra ko an ta kurunnatagama tena laban ni cenri ma bo a ra. A tena dan kurunkonominanw ni kurunba yere cenri ma de, nka an minw be kurun konu, an fana be se ka to a ra.»

¹¹ Nka sorasikuntigi tun lara kurunboribaga ni kurunkuntigi le ra; a ma Poli ta kuma jate. ¹² O yoru kurunloyoru tun man ni nenebagati ra. O koson mago caman benna a ra ko o ye bo o yoru ra; ni a be se ka ke, o ye jija ka se Fenikisi, Kereti jamana kurunloyoru ra, janko o ye nenebagati ke o yoru ra. O yoru nasinna terebenyanfan ma.

Fajoba wurira ji kan

¹³ O wagati ra faju fitini do bora woroduguyanfan fe; a kera o ja na ko o ka min latige ko o bena se ka o ke. O ka kurun labla, kurun ka ke taga ye Kereti jamana kere fe. ¹⁴ Nka donnin kera, fajoba do bora Kereti jamana fan fe, ka na ke an kan; o faju tugo ye ko «Erakilon.» ¹⁵ O fajoba ka kurun ta. An ma se ka faju bari; an ka an yere to faju boro a ka ke taga ye ni an ye. ¹⁶ An tagara teme dugukolo do woroduguyanfan fe kogoji ce ma, o dugukolo tugo ye ko Koda. O yoru donna an ni faju ce. Kurundennin min tun be an fe, an jijara ka o bo ji ra, nka o ke ma diya. ¹⁷ An ka kurundennin ladon tuma min na, o ka kurunba yere siri ni juru ye janko a kana cen. O ko, o ka kurun ta faniba lajigi, sabu o tun be siranna ko faju kana na taga kurunba sigi kenken kan Libi jamana fan fe. An ka an yere to faju boro, a ka ke taga ye ni an ye. ¹⁸ Faju tora ka an fifa kosebe; a ma ja, o lon dugusagbe, o ka kurunkonodoni daw firi ji ra. ¹⁹ O tere sabanan, kurunboribagaw yere ka kurunboriminanw firi ji ra. ²⁰ An ka lon caman ke, an ja te tere ye, an te lolow fana ye su fe. Faju koni tun be juguyara ka taga a fe, fo an jigi bee tigera, an ko an tena kisi fiyewu.

²¹ Kurunkonomagow si tun ma domuni ke kabini wagatijan. Poli nana wuri ka lo o ce ma k'a fo o ye ko: «Ne teriw, aw tun ka kan ka ne ta kuma men, ka to Kereti; o ra aw tun tena segeba nin la aw yere kan, ka konu kurunkonominanw na fana. ²² Nka sisan ne b'a fo aw ye ko aw ye aw ja gbeleya. Aw si nin tena to nin ko ra; aw bena konu kurun doron le ra. ²³ Ne ye Ala min ta ye, ani ne be baara kera min ye, o ta meleke do nana ne fe bi su fe. ²⁴ A ko: «Poli, i kana siran, jagboya lo ko ele ye taga lo masaceba Sezari ja fe. O koson, mago o mago be ni i ye kurunba konu, Ala bena ele ni olugu bee kisi jagon fe a ta jumanya koson.» ²⁵ O ra, ne teriw, aw ye aw ja gbeleya, sabu ne lanin be Ala ra ko meleke k'a fo ne ye cogo min na, ko a bena ke o cogo le ra. ²⁶ Nka kurun bena taga cen ni an ye dugukolo do le kan ji ce ma.»

²⁷ Ayiwa, o su tun ye an su tan ni naaninan ye ji kan, faju belen be an fifara Adiriyatiki Kogojiba kan. Su cenance wagati ra, kurunboribagaw k'a bisigi ko an be surunyara dugukolo ra. ²⁸ O ka juru jigi ji ra ka ji dunya fle. O k'a ye ko ji dunya ye metere bisaba ni wolonfla. Kurun gbarara ja fe donnin, o ka juru jigi ji ra tuun, a kera metere mugan ni seegi. ²⁹ O tun be siranna ko kurun kana na taga gbasi farakuru daw ra ji jukoru. O koson, nege gbiriman minw be kurun lalo, o ka o naani bla ji ra kurun kofeyoru ra, ka sigi ka ke

dugugbe kɔnɔ ye, o kɔrɔtɔninba. ³⁰ Kurunboribagaw tun b'a fe ka bori ka kurun to; o ka kurun fitini bɔ k'a bla ji kan, k'a ke i n'a fɔ o b'a fe ka nege gbiriman dɔ bla ji ra kurunba nafeyɔrɔ ra. ³¹ Pɔli ka o ye minke, a ko sorasikuntigi ni sorasi tɔw ma ko: «Ni nin mɔgɔw ma to kurunba kɔnɔ yan fiyewu, aw tena kisi.» ³² Sorasiw ka kurundennin juruw tige, k'a ben kɔgɔji ra.

³³ Ayiwa, ka mɔgɔw siginin to o be dugugbede makɔnɔna, Pɔli ka o ja gbeleya ko o bee ye domuni ke. A ko: «Bi ye a tere tan ni naani ye, aw si hakiri ma sigi, aw si ma domuni ke. ³⁴ O ra, ne be aw daari, aw ye jija ka domuni ke. O le bɛna ke sababu ye ka a to aw ye kisi. Aw ra mɔgɔ si tena bɔnɔ hali a kunsigiden kelen na.»

³⁵ Pɔli ka o fɔ minke, a ka buru ta ka baraka la Ala ye o bee ja na, ka dɔ tige k'a jimi. ³⁶ Tɔw ka o ye minke, o bee ja gbeleyara, o fana ka domuni ke. ³⁷ An bee lajennin tun ye mɔgɔ keme fla ni biwolonfla ni wɔɔrɔ, kurun kɔnɔ. ³⁸ O ka domuni ke ka fa tuma min na, simankise min tun be kurun kɔnɔ, o ka o firi kɔgɔji ra, ka kurun fiyenya.

Kurun cenna ji kan

³⁹ Ayiwa, dugu nana gbe minke, o tun be yɔrɔ min na, kurunboribagaw ma cogoya kelen sɔrɔ o yɔrɔ ko ra. O ka jisiranin dɔ ye; dugukolojalan tun be o yɔrɔ ra. O ko o be taga ni kurun ye o yɔrɔ ra k'a fle. ⁴⁰ O ka nege gbirimanw foni ka bɔ kurun na, ka o bla ji ra, ka kurunborinan juru fana foni. O kɔ, o ka faniba wuri k'a lɔ kurun nafeyɔrɔ ra, janko fɔnɔ ye kurun jɔni ka taga dugukolo fan fe. ⁴¹ Nka dɔɔnin kera, kurun barara ka taga sigi kenken kan jiwoyo fla ce ma. Kurun nafeyɔrɔ donna kenken na, a ma se ka bɔ. O y'a sɔrɔ jikurubaw tun be kurun kɔfeyɔrɔ gbasira fɔ k'a cen.

⁴² Sorasiw tun b'a fe ka kasodenw faga, janko o dɔ kana na ben ji ra ka nɔmu ka bori ka taga. ⁴³ Nka sorasikuntigi tun t'a fe o ye Pɔli faga; o kosɔn a banna o ma. Minw ka ji lɔn, a ko olugu ye kɔn ka ben ji ra, ka nɔmu ka taga dugukolojalan kan. ⁴⁴ Ko tɔw ye yiriferen dɔw, walama kurun yiri dɔw mina, ka jija ni o ye ka bɔ. A kera ten mɔgɔ bee sera kɔgɔjida ra dugukolojalan kan, foyi ma ke mɔgɔ si ra.

Pɔli sera Maliti jamana ra

28 ¹ Ayiwa, an kisira ka bɔ kɔgɔji ra wagati min na, o k'a fɔ an ye ko o yɔrɔ tɔgɔ ye ko Maliti. ² O yɔrɔ mɔgɔw ka an mina ka ja kosebe. I n'a fɔ sanji tun be benna, nene fana tun be yi, o ka tasumaba dɔ mana ka an bee wele ka na o tasuma kɔrɔ. ³ Pɔli nana lɔgomisen caman ce ko a b'a ke tasuma ra minke, sajugu dɔ bɔra o ra tafundenin kosɔn ka nɔrɔ Pɔli boro ra. ⁴ O yɔrɔ mɔgɔw ka sa nɔrɔnin ye Pɔli boro ra minke, o k'a fɔ jɔnɔn ye ko: «Sigiya t'a ra, i b'a sɔrɔ nin ce kɔni ye mɔgɔfagabaga yere le ye; sabu a kisira ka bɔ kɔgɔji ra, o bee n'a ta, an ta jo cantigi ma sɔn a ye panamanya.»

⁵ Nka Pɔli ka a boro yuguyugu ka sa ben tasuma ra; Pɔli yɔrɔ si ma a dimi. ⁶ K'a sɔrɔ o mɔgɔw tun b'a miirira ko Pɔli fari bɛna funu o yɔrɔnin kelen bee ra, walama ko a bɛna ben ka sa. Nka o nana makɔnɔni ke ka meen, k'a ye ko foyi ma ke Pɔli ra minke, o ta miiriya yelemana; o ko, ko Pɔli ye ala dɔ le ye.

⁷ Ce min tun ye o yɔrɔ namɔgɔ fɔlɔ ye, min tɔgɔ ye ko Pubilusi, ale ta sigiyɔrɔ tun be an kere fe. A ka an bonya kosebe ka an lajigi a ta so kɔnɔ fɔ tere saba. ⁸ Pubilusi face tun man kene, sumaya ni tɔgɔtɔgɔni tun b'a ra. Pɔli tagara a fe ka taga Ala daari a ye ka a boro la a kan; a keneyara. ⁹ Kabini o kera, o yɔrɔ banabagatɔw bee nana Pɔli fe; o bee keneyara fana. ¹⁰ O mɔgɔw ka bonya suguya bee la an kan. An tagawagati nana se ka taga kurun ta minke, o ka an makɔnafenw bee di an ma.

Pɔli sera Rɔmu

(Rɔmukaw 1.9–15)

¹¹ An tun ka karo saba le ke o yɔrɔ ra. An tagalon, an donna Alesandiri kurun dɔ le kɔnɔ. O kurun tun lɔra o yɔrɔ ra ka neneba banwagati kɔnɔ; o kurun tɔgɔ tun ye «Flaninw». ¹² An tagara se Sirakusi; an ka tere saba ke o dugu ra. ¹³ An bɔra o dugu ra, an temena kɔgɔji konkonda fe ka taga se Rezo. O dugusagbe, an tagatɔ, fɔnɔ dɔ bɔra an numanboroyanfan fe ka na ke an kan. An ka tere fla le ke ka sɔrɔ ka se Puzɔli. ¹⁴ An ka lanabaga dɔw ye o dugu kɔnɔ; olugu ka an daari ko an ye lɔgɔkun kelen ke ni o ye. An nana bɔ o yɔrɔ le ra ka taga se Rɔmu*. ¹⁵ Ayiwa, Rɔmu lanabagaw tun ka an nako kibaroya men minke, olugu nana an kunben fɔ Apiyusi lɔgɔfiye ra, ani Lonanjigiyɔrɔ saba yɔrɔ ra. Kabini Pɔli ka olugu ye, a ka baraka la Ala ye, a jigi sigira. ¹⁶ An sera Rɔmu minke, sorasikuntigi ka kasodenw di sorasiw kuntigiba ma. Nka o sɔnna ko Pɔli ye taga to yɔrɔ dɔ ra a danna; o ka sorasice kelen bla ni a ye k'a kɔrɔsi.

Pɔli ka Rɔmu Yahudiyaw waaju

¹⁷ Ayiwa, tere saba temenin kɔ, Pɔli ka Rɔmu* Yahudiyaw ta namɔgɔw wele ka na. O nana lajen tuma min na, Pɔli ko o ma ko: «Ne balemaw, hali k'a sɔrɔ ne ma kojugu si ke an ta siyamɔgɔw ra, ne ma kojugu si ke an bemaw ta landakow kama fana, o bee n'a ta, o ka ne mina Zeruzalemu ka ne di Rɔmu fagamaw ma. ¹⁸ Olugu nana ne jininka tuma min na, o tun b'a fe ka ne labla, sabu o ma foyi si sɔrɔ ne ta ko ra min be ne fagakun bɔ. ¹⁹ Nka Yahudiyaw ma sɔn ko o ye ne bla. O kosɔn, a tun kera ne fe jagboya ye ko ne ye ne ta kɔpaw to masaceba Sezari boro. Nka o t'a yira ko ne b'a fe ka ne ta siya jaraki de! ²⁰ O le kosɔn, ne ka aw

wele ka na yan ka kuma ni aw ye; sabu Izirayelimogow jigi be Kisibaga* min kan, ne sirinin be ni negejoroko ye o le koson.»

²¹ O ka Pali jaabi ko: «Anw ma sebe si soru ka bo Zude, ele ta ko ra; an balema si ma bo yi fana ka na kuma do fo an ye, walama ka i togogugu fo an ye yan. ²² Nka an b'a fe ka i yere lamenu, ka i ta miiriya lon; sabu an k'a lon ko mogow wurira nin sira kama yoru bee ra.»

²³ Ayiwa, o ka lon do sigi; o lon na o caman nana Pali fe a ta bon konu. Pali kumana o fe, ka Ala ta Masaya* ko pafu o ye. A tun be cogoya bee kera janko o ye Yesu ta ko lon ka kapa ni cira Musa ta sariya* ni cira tow ta kitabuw kumaw ye. O tora o ra k'a ta sogoma fo wula fe. ²⁴ Dow sonna Pali ta ma, nka dow ma son ka la a ra. ²⁵ O mogow tun ma na ben kelen ma; o tagato Pali ka nin kuma kelen le fo o ye; a ko: «Cira Ezayi tun ka kuma min fo aw bemaw ye Nin Saninman* baraka ra, o tun ye can yere le ye! ²⁶ A ko:

«Taga a fo nin siya mogow ye ko:

Aw bena menni ke kosebe, nka aw tena foyi faamu.

Aw bena fleri ke kosebe, nka aw tena foyi ye.

²⁷ Sabu nin siya mogow ka o jusukun gbeleya;

o ka o torow gberen,

ka o padenw datugu,

janko o padenw kana yeri ke,

o jusukunw kana faamuri ke;

ni o te, o tun bena na yelema ka son ne ma,

janko ne ye o kisi^k.» »

²⁸ Pali k'a fo o ye tuun ko: «Aw ka kan ka a lon ko kisiri min bora Ala fe, ko o nana siya were mogow fana kama; olugu koni bena a lamenu!»

²⁹ [Pali ka o fo minke, Yahudiyaw tagara; o ka ke jogon soru ye kosebe.]

³⁰ Pali ka san fla dafanin ke a ta bon konu; a tun ka o bon ta sara ra. Mogow minw bee tun be na bo a ye, a tun be sigi ka olugu bee lamenu. ³¹ A tun be Ala ta Masaya ko waajuri ke, ka mogow karan, ka Matigi Yesu Kirisita ta ko yira o ra. A tun be o ke, siranya tun t'a ra, mogow si tun t'a bari fana.

^k28.27 Nin kuma fora Ezayi 6.9–10.